

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ VERİLERİ ÜZERİNDEN TÜRKİYE’DE
ENDÜSTRİYEL TASARIM MESLEĞİNİN BİR UZMANLIK ALANI OLARAK
KABULÜNÜN ARAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Elif İDEMEN

Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı

Endüstri Ürünleri Tasarımı Programı

HAZİRAN 2015

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ VERİLERİ ÜZERİNDEN TÜRKİYE’DE
ENDÜSTRİYEL TASARIM MESLEĞİNİN BİR UZMANLIK ALANI OLARAK
KABULÜNÜN ARAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Elif İDEMEN
(502121906)**

Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı

Endüstri Ürünleri Tasarımı Programı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Özlem ER

MAYIS 2015

İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü'nün 502121906 numaralı Yüksek Lisans Öğrencisi **Elif İDEMEN**, ilgili yönetmeliklerin belirlediği gerekli tüm şartları yerine getirdikten sonra hazırladığı “**TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ VERİLERİ ÜZERİNDEN TÜRKİYE’DE ENDÜSTRİYEL TASARIM MESLEĞİNİN BİR UZMANLIK ALANI OLARAK KABULÜNÜN ARAŞTIRILMASI**” başlıklı tezini aşağıda imzaları olan jüri önünde başarı ile sunmuştur.

Tez Danışmanı : **Prof. Dr. Özlem ER**
İstanbul Teknik Üniversitesi

Jüri Üyeleri : **Doç. Dr. Şebnem TİMUR ÖĞÜT**
İstanbul Teknik Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Hakan ERTEM
Marmara Üniversitesi

Teslim Tarihi : **4 Mayıs 2015**
Savunma Tarihi : **2 Haziran 2015**

Aileme,

ÖNSÖZ

Öğrencisi olduğum için kendimi çok şanslı hissettiğim, dersleri sayesinde mesleğimi yeniden sevdiğim, tez çalışmamın en zorlandığım noktalarında önümü açıp bana yol gösteren hocam Prof. Dr. Özlem ER'e, hiçbir zaman dualarını eksik etmeyen ve her zaman yanımda olan annem Nurdan İDEMEN, babam Atila İDEMEN ve kardeşim Ezgi İDEMEN'e, hiçbir yardım isteğimi geri çevirmeyen arkadaşım Tefik Zafer ÖZCAN'a teşekkürlerimi sunarım.

Mayıs 2015

Elif İdemen
(Endüstriyel Tasarımcı)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
KISALTMALAR.....	xi
ÇİZELGE LİSTESİ	xiii
ŞEKİL LİSTESİ	xv
ÖZET	xvii
SUMMARY	xix
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Tezin Amacı	3
1.2 Literatür Araştırması.....	4
2. ENDÜSTRİYEL TASARIM	7
2.1 Endüstriyel Tasarım Nedir?.....	7
2.2 Türkiye’de Endüstriyel Tasarımın Gelişim Süreci	8
3. ENDÜSTRİYEL TASARIMLARIN KORUNMASI	11
3.1 Fikri Mülkiyet Koruması ve Gelişim Süreci	11
3.1.1 Türkiye’de tasarım koruması gelişim süreci	13
3.1.2 Türkiye’de tasarım koruma sistemi.....	15
4. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ.....	21
4.1 Veri Toplama ve Sınıflandırma	21
5. ARAŞTIRMA VERİLERİNİN ANALİZİ VE BULGULAR	27
5.1 TPE Tasarım Tescil Verilerinin Locarno Sınıflarına Göre Analizi.....	27
5.2 TPE Tasarım Tescil Verilerinin Sektörlere Göre Analizi.....	29
5.2.1 Ayakkabı sektörü.....	35
5.2.2 Mobilya sektörü	36
5.2.3 Dekoratif ürün ve hediyelik eşya sektörü.....	39
5.2.4 Plastik ev, banyo, mutfak gereçleri sektörü	39
5.2.5 Züccaciye sektörü.....	40
5.2.6 Beyaz eşya sektörü.....	41
5.2.7 Elektrikli ev aletleri sektörü	41
5.2.8 Metal, cam, plastik, kâğıt ambalaj sektörü	41
5.2.9 Takı mücevherat sektörü	42
5.2.10 Ulaşım araçları sektörü.....	42
5.2.11 Elektronik cihazlar sektörü.....	42
5.2.12 Spor, oyun ve oyuncak sektörü	43
5.2.13 Yapı gereçleri sektörü	43
5.2.14 Aydınlatma sektörü	44
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	45
6.1 Araştırmanın Sonuçları.....	45
6.2 Tartışma Alanı	48
6.3 İleriki Çalışmalar	49
KAYNAKLAR.....	51
EKLER	55
ÖZGEÇMİŞ	95

KISALTMALAR

DTÖ	: Dünya Ticaret Örgütü
ETMK	: Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu
FSEK	: Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
GATT	: General Agreement on Tariffs and Trade
ICSID	: International Council of Societies of Industrial Design
IDSA	: Industrial Designers Society of America
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
OECD	: Organisation for Economic Co-operation and Development
OKK	: Ortaklık Konseyi Kararı
TPE	: Türk Patent Enstitüsü
TRIPS	: Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
WTO	: World Trade Organization

ÇİZELGE LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge 4.1 : Seçilen Locarno sınıfları	23
Çizelge 5.1 : Locarno sınıflarının sektörel ayrımı	30
Çizelge A.1: Locarno sınıfları	56
Çizelge B.1: Kriterlere uygun olan firmalar, adı geçen tasarımcılar ve ünvanları	63

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 3.1 : Fikri mülkiyet hakları.....	12
Şekil 4.1 : TPE tasarım araştırma internet sayfası.....	22
Şekil 5.1 : Seçilen sınıflardaki toplam tasarım tescil başvuru sayıları..	28
Şekil 5.2 : Kriterlere uygun firma sayısı.....	29
Şekil 5.3 : Kriterlere uygun firma sayısı.....	31
Şekil 5.4 : Kriterleri sağlayan firmaların toplam tescil sayısı	32
Şekil 5.5 : Toplam ve tasarım kökenli isimlerin bulunduğu firma sayısı	32
Şekil 5.6 : Firma sayısı ve tasarım kökenli kişi yüzdesi.....	32
Şekil 5.7 : Yüzdelerin toplam içindeki dağılımı.....	34
Şekil 5.8 : Genel durum	35
Şekil 6.1 : Genel durum	47

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ VERİLERİ ÜZERİNDEN TÜRKİYE’DE ENDÜSTRİYEL TASARIM MESLEĞİNİN BİR UZMANLIK ALANI OLARAK KABULÜNÜN ARAŞTIRILMASI

ÖZET

Firmalar, hem iç hem dış pazarda içinde bulundukları rekabet koşullarının zorlaşmasına bağlı olarak rakiplerine üstünlük sağlama yarışına girmişlerdir. Rekabetin giderek arttığı bu küresel pazarda, ürünleri rakiplerinden farklılaştırmada oldukça etkili bir araç olan tasarımın önemi de her geçen gün artmaktadır. Endüstriyel tasarım dünyada giderek artan bir değere sahip olmakla birlikte, kapsamı ve uygulanması bakımından Türkiye’deki birçok üretici firma tarafından hâlâ tam olarak anlaşılabilmiş değildir.

Yapılmış olan araştırmalara göre Türkiye’de firmalar, geçmiş yıllara oranla tasarım konusunda daha bilinçli olmakla birlikte tasarımın ne olduğu ve endüstriyel tasarımcıyı nerede, ne şekilde istihdam edecekleri konusunda net bir bilgiye sahip değildirler. Öte yandan TPE istatistik verilerine bakıldığında son on yılda ortalama 31.000 tasarım tescili alındığı görülmektedir. Bu tescil sayısının fazlalığı ile bilinç düzeyinin aynı oranda olmaması konuyu araştırmaya muhtaç kılmaktadır. Bu araştırmada TPE verileri kullanılarak, endüstriyel tasarım mesleğinin Türk üretim sektöründe ne kadar kabul gördüğü ve bir uzmanlık alanı olarak benimsendiği araştırılmıştır.

Türkiye’deki üretici firmaların tasarım tescil başvurularında endüstriyel tasarımcının yerini araştıran bu tezin amaçlarını gerçekleştirmek üzere TPE verileri kullanılmış, istatistiksel analiz yöntemiyle bulgular çözümlenmiş, firmalar hakkında yapılan internet taramalarıyla araştırma sonuçlandırılmıştır.

Türk Patent Enstitüsü’nün internet sitesi üzerinden patent/faydalı model, marka ve endüstriyel tasarım veri tabanlarına ulaşılabilmektedir. Endüstriyel tasarım tescil verileri doğrudan TPE veri tabanından alınmıştır. Bunun dışında firmalar hakkında bilgi edinmek amacıyla firmaların kendi internet sayfalarından, firma yetkilileriyle yapılmış röportajlardan, çeşitli gazete ve dergi haberlerinden yararlanılmıştır. Tescillerde adı geçen isimler ise yine internet üzerinden araştırılmış, çeşitli sosyal ağlar yardımıyla bilgi toplanmıştır.

TPE verileri kullanılarak, endüstriyel tasarım tescili almış ürünlerin sınai mülkiyet hak sahipliği üzerinden endüstriyel tasarım mesleğinin Türk üretim sektöründe ne kadar kabul gördüğü ve bir uzmanlık alanı olarak kabul edildiğinin araştırıldığı bu tez çalışmasında elde edilen sonuçlar Türkiye’nin tasarım tescili konusunda ciddi sorunları olduğu konusunu desteklemektedir. Tasarım konusunda her ne kadar önceki yıllara oranla büyük bir gelişme kaydedilse de endüstriyel tasarım mesleği ve tasarım algısı konusunda hâlâ büyük sorunlar olduğu görülmektedir.

THE EXAMINATION OF THE ACCEPTANCE OF INDUSTRIAL DESIGN OCCUPATION AS A PROFESSION IN TURKEY THROUGH TURKISH PATENT INSTITUTE DATA

SUMMARY

Companies, due to the difficult conditions of competition in both domestic and foreign markets in which they entered, they started to compete with their rivals to become superior. In this increasingly competitive global market, the importance of design which is a very effective tool to differentiate products from its competitors, is increasing with each passing day. Besides having an increasing value in the world, still industrial design is not fully understood in terms of scope and practice by many manufacturers in Turkey.

According to the academic researches which are conducted in Turkey, companies are being more conscious about design compared to previous years, despite this they do not have clear information about what is industrial design and how to employ industrial designers. Although industrial design has a growing value in the global stage it is not fully understood by many manufacturers in Turkey. Some of them are not aware of industrial design as a profession. They don't employ any industrial designer but the design activities are going on the firm. Also it is possible to see the staff which is not design educated working as a designer in the organizations.

Small and medium sized enterprises are the most important elements of national economies all over the world and they have significant role in design, development and production of several new products. But nowadays, design means copying for some small businesses in Turkey. Firms prefer to imitate the most coveted products or to produce the similar of the best-selling products of their competitors instead of designing unique products.

On the other hand, TPE statistics shows that last ten years averagely 30,000 industrial design registrations is received. In this study, by using TPE industrial design registration database, acceptance of industrial design occupation as a profession in Turkey is examined. Also this study investigates the actors that undertake the design activity in the Turkish manufacturing companies. Whether consciously or not, whether it is done by a professional designer or not, it is possible to say that every organization designs. When it is looked at the researches that have been conducted in Turkey, it is seen that most of them are concerned in the firms that have an experience in working with designer. This led to a more positive outcome about the perceptions of the firms related to the design and designers. when compared with the fact.

For the purposes of this thesis, TPE database is used and data are statistically analyzed. Also by internet browsing, data about the firms are collected. It is possible to attain data about patents, trademarks and designs from the web site of TPE. Data about the industrial design registrations are directly obtained from the website of TPE. Apart from this, in order to learn more about the companies, has benefited from their official web pages, interviews made with company officials, various newspapers and

magazines news. Names that are written as industrial designer in industrial design registrations still had researched on the internet, information is collected using different social networks.

On the TPE industrial design research database, it is possible to search according to the Locarno class, product name, designer name, agent name and bulletin name. In this thesis, to reach all of the industrial design registrations, Locarno classification based examination is conducted. For this purpose, firstly Locarno classification list which is consist of 32 main classes and totally 215 classes wit sub-classes are examined and the related classes are defined. After that, two criterias are identified to achieve the purposes of the thesis. First criteria is up-to-dateness and second one is consistency. Therefore, the firms that have at least one industrial design registriation per year are aimed. At first stage 460 firms that meet criteria are listed. After that, these listed firms are searched via internet. Their official websites, news about firms, interviews, corporate informations are examined. The people that stated as designers in industrial design registrations are also listed an searched.

All of these data are analized by using two different classification. First one is Locarno-based classification, second one is sector-based classification.

Using TPE data, results obtained in this thesis that investigate whether industrial design profession accepted in Turkey's production sectors and recognized as an area of expertise through the ownership of industrial property rights of the industrial design registered products, support the issues that have serious problems in the industrial design profession in Turkey.

It is observed that there are four different cases according to this research. First case is; design educated people undertake design activities in the company, but their names are not mentioned in industrial design registration. Second case is; people who are not design educated, work as design specialist and their names are mentioned in industrial design registrations. Third case is, employees working in other positions are also participating design activities and their names are mentioned in industrial design registrations. Last case is; design educated people undertake the design activities and their names are mentioned in industrial design registrations.

As a result, great rate of 71% of the company's design registrations showed that the designer names in the design registrations are such as board members or directors. Information about 9% of the firms are not found. Just a small proportion, 21% of the company's design registrations have names of people design educated. This study that carried out on industrial design registrations, concluded that industrial design profession have critical problems.

Firms constancy about industrial design registration make think that their level of consciousness is high. However, in these firms design activities which are undertaken by non-design educated staff shows that firms need more information about industrial design.

According to the research results, some statements like innovation, original design and professional design team, especially seen in the websites of companies operating in furniture, glassware and plastic household appliances sectors show that these firms don't remain indifferent to the design expectations of consumers. Nevertheless, design activities which are undertaken by non-design educated people indicate that companies don't have enough information about industrial design profession or they are not willing to employ any industrial designer.

In Turkey, the companies in leading positions in the sectors in which they operate and that are known to employ industrial designer, specify managers as a designer in their industrial design registrations. It also makes the situation even more critical. These companies use industrial design as a competitive factor in the market, but they don't give the same importance and attention to industrial design profession and industrial designer.

When a sector-based general evaluation is made, furniture industry made the most of industrial design registration applications and statements like ergonomic, functional, innovative design, industrial design team often expressed in their websites. Despite this, only 16% of the investigated companies states design educated people in their industrial design registrations. This ratio is highest in sectors where more complex structured products like white goods, transport equipments are produced. On the other hand, in industrial design registrations of the companies which operate in the sectors that products consist of simple components such as footwear, glassware, plastic household appliances, the number of design educated people decreases.

In the industrial design registrations, the "applicant" is the person who entitled to use registered design for commercial purposes. As well, the "designer" is the person who performs design. This means that, the rights provided to the person who is specified as designer in industrial design registrations, is spiritual not property rights. However, the right to be recognized as a designer is non-transferable and indispensable. For this reason there is no provision for writing the name of another person, except that perform design in industrial design registrations. In this case, it is considered that the companies acquired incomplete and incorrect information about industrial design registrations, and the designers were not concerned much about their rights or they do not follow registration procedures.

At first, it can be considered that companies's consistency about industrial design registrations is a positive step about design awareness but when industrial design registrations are examined it is seen that the profession of industrial design is not literally adopted by these companies.

Seen expressions like innovative and original designs, powerful design team etc. on the official websites of the companies, can be considered to be an indicator that they use design as an advertising and promotional tool.

In Turkey, when compared to last years, firms are more conscious about design but still it is not clear for them what design is and how to employ a designer. This study aimed to shed light on the obstacles that prevent the awareness about the importance of employing industrial designers. It is believed that this research will help to understand how the Turkish manufacturers perceive the industrial design profession. Also these findings will help to improve industrial design profession's influence in Turkish industry.

Within the scope of this research, industrial design registrations have not been studied in terms of quality. Scope of this research has focused on people who were listed as designer in the industrial design registrations and number of these registrations. So, it is considered that industrial design registration should be analyzed in terms of the quality in a detailed way.

1. GİRİŞ

Firmalar, hem iç hem dış pazarda içinde bulundukları rekabet koşullarının zorlaşmasına bağlı olarak rakiplerine üstünlük sağlama yarışına girmişlerdir. Rekabetin giderek arttığı bu küresel pazarda, ürünleri rakiplerinden farklılaştırmada oldukça etkili bir araç olan tasarımın önemi de her geçen gün artmaktadır. Artan üretici sayısı ile birlikte fiyat, kalite, performans bakımından birbirine yakın ürünlerin bulunduğu pazarda firmaların rakiplerinden ayrışması ve öne çıkması zorlaşmış bu da ürünleri bütünsel olarak farklılaştırma niteliğiyle tasarımı can alıcı bir rekabet unsuru haline getirmiştir (Er ve Er, 2004).

İyi tasarımın, ürünleri, çevreyi, iletişimi, kurumsal kimliği iyileştireceğinin farkına varamayan birçok firma strateji aracı olarak tasarımı ihmal etse de tasarım firmaların sürdürülebilir rekabet avantajı elde etmek için kullanabilecekleri güçlü bir stratejik araçtır (Kothler ve Rath, 1984). Topalian'a (2005) göre bütün organizasyonlar istisnasız tasarımı kullanır ve tasarım olmadan hiçbir ürün, servis ve proses sunulamaz. Bu durumda bilinçli olsun ya da olmasın, tasarımcı tarafından ortaya koyulsun ya da koyulmasın her işletmenin tasarım yaptığını söylemek mümkündür. Giysilerden mühendislik bileşenlerine, dergilerden tüketici elektroniğine kadar bütün ürünlerin iyi olsun ya da olmasın tasarlanmış olması, profesyonel bir tasarımcı tarafından tasarlanmamış olsalar bile birilerinin bu ürünlerin işlevi, maliyeti, görünüşü gibi ticari başarısına katkıda bulunabilecek herhangi bir şey için karar vermiş olması, tasarımı üretici firmalar için çok önemli bir aktivite haline getirmiştir (Walsh, 1996). Tasarım ve inovasyon, maliyeti düşürmek, performansı ve kaliteyi artırmak, rakip ürünlerden farklılaşmak ya da tamamen yeni bir ürün sunmak gibi birçok yolla rekabeti artırabilir. Bir ürünün tamamının ya da bileşenlerinin tasarımı ürünün performansını iyileştirebilir, yeni işlevler sunabilir, kullanım kolaylığı sağlayabilir, görünüşüyle müşteriye etkileyebilir, üretim ve dağıtım maliyetlerini azaltabilir veya ürün yelpazesini genişletebilir (Roy ve Riedel, 1997).

Endüstriyel tasarım dünyada giderek artan bir değere sahip olmakla birlikte, kapsamı ve uygulanması bakımından Türkiye'deki birçok üretici firma tarafından hâlâ tam

olarak anlaşılabilmiş değildir. Türkiye’de tasarım ilk kez 1970’lerde bazı öncü sanayi kuruluşlarınca uygulanmaya çalışılmış ve ancak 1990’ların sonunda az sayıda büyük ölçekte firma tarafından bir rekabet faktörü olarak değerlendirilmeye başlanmıştır. Türkiye’de tasarımın kalite ve teknoloji gibi asli rekabet unsuru olarak algılanmayışı özgün tasarım ve marka geliştirilmesinin önündeki en büyük engellerden biri olmuştur (Er ve Er, 2004).

Küçük ve orta büyüklükte işletmeler dünyanın her yerinde ulusal ekonomilerin önemli bir unsurudur ve birçok yeni ürünün tasarımı, geliştirilmesi ve üretilmesinde KOBİ’lerin önemli bir rolü bulunmaktadır. Türkiye’de üretim yapan firmaların %99,77’sini ve toplam istihdamın %78’ini KOBİ’ler oluşturmaktadır (Url 1). Günümüzde bazı küçük işletmeler için tasarım hâlâ “kopyalama” anlamına gelmektedir. Firmalar özgün ürünler tasarlamak yerine fuarlarda en çok ilgi gören ürünleri taklit etmeyi ya da rakiplerinin en çok satan ürünlerinin benzerlerini yapmayı tercih etmektedirler. Türk ekonomisinin istihdam açısından önemli bir kısmını oluşturan KOBİ’ler tasarım konusunda bilgilendirilmeye ciddi şekilde muhtaçtırlar (Er ve Er, 2004). KOBİ’lerin uluslararası pazarda esnek yapıları sayesinde rekabetçilik avantajlarını sürdürebilmek için ürün tasarımı ve ürün geliştirme konularındaki yeni yaklaşımlara açık olmaları gerekmesine rağmen araştırmalar bu firmaların amaca özel geçici çözüm yaklaşımını benimsediklerini, ürün tasarımı ve bu alandaki uygulamalar konusunda sınırlı bir anlayışa sahip olduklarını göstermektedir (Cawood ve diğ., 2004). KOBİ’ler rekabetçiliklerini artırmak için tasarıma ihtiyaç duymalarına rağmen tasarımcı çalıştırma veya tasarım danışmanlığı alma konularında gönülsüz davranmaktadırlar ve endüstriyel tasarım süreci hakkında yeterli bilgiye sahip değildirler (Er ve diğ., 2013).

KOBİ sahipleri genellikle tasarım eğitimi almamış kimseler oldukları için tasarım yönetimi konusunda da yetersiz kalmakta ve genellikle sınırlı finansal kaynaklarla çalıştıklarından tasarım yatırımını riskli bulmaktadırlar (Er ve diğ. 2013). KOBİ’ler yeni ürün geliştirme faaliyetlerinin risklerini karşılayabilecek düzeyde finansal güce sahip olmadıkları gibi firmalarla tasarımcıları bir araya getirecek piyasa koşulları ve yasal çerçeve de oluşmamıştır (Er ve Er, 2004). Güneş (2008) endüstriyel tasarım kavramının ülkemizde uygulanan teşvik sistemlerinde yer almamasının endüstriyel tasarım pratiğinin de istenilen düzeye erişememesinde önemli rolü olduğunu belirtmiştir. Günümüzde TÜBİTAK ve KOSGEB’in sanayicilere ürün tasarımı

konusunda bir takım teşvikler sunuyor olması bu konuda atılmış önemli adımlardan biridir.

Gorb ve Dumas (1997) organizasyonlarda “tasarım” olarak adlandırılmayan birçok tasarım faaliyetinin devam etmesini ve bu faaliyetlerin kendilerini tasarımcı olarak tanımlamayan kişilerce yapılmasını “sessiz tasarım” (silent design) olarak adlandırmıştır. Bugün işletmelere bakıldığında tam tersi bir durumun varlığı da göze çarpmaktadır. Tasarım eğitimi almamış kişilerin işletmelerde tasarımcı pozisyonlarında çalıştığını görmek mümkündür. 1997’de tasarım yaptıklarının farkında olmayan ve kendilerini tasarımcı olarak tanımlamayan kişilerin varlığından söz edilirken günümüzde tasarım yapıyor olsun ya da olmasın kendilerini tasarımcı olarak adlandıran kişilerin varlığı söz konusudur. Güneş (2008), mühendislik gibi farklı disiplinlerin tasarımın yükselen bir değer oluşuna kayıtsız kalamayarak her uygulamanın sonuna tasarım kelimesini ekleyip ya da kendilerini tasarımcı atfedip ürün tasarımına yoğunlaştıklarını belirtmektedir. Erkarıslan ve diğerlerinin (2011) endüstriyel tasarımcı meslek ilanları üzerinden yürütmüş oldukları çalışma, ilanlardaki sınırlı tanımlamaların endüstriyel tasarım mesleğinin algısında bir sorun olduğunu göstermiştir.

Erözçelik (2011) Türk Patent Enstitüsü (TPE) tescilleri üzerinden endüstriyel tasarımcıların faaliyetlerini incelediği yüksek lisans tezinde Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu (ETMK) üyesi tasarımcıları örneklem grubu olarak almış ve Türkiye’deki endüstriyel tasarımcıların aldıkları TPE tescillerinin Türkiye genelindeki tescil rakamlarına sayısal olarak son derece zayıf bir katkıda bulundukları sonucuna varmıştır. İşletmede tasarımı kimin yaptığı, firma içindeki statüsü, nerede konumlandırıldığı gibi faktörler firmanın tasarım stratejisini, tasarım süreci yönetimini ve tasarıma verdiği önemi yansıtmaktadır (Walsh ve diğ. 1992).

Bu tez çalışması, son yıllarda Türkiye’deki firmalarca da sözü daha çok edilen tasarımın işletmelerdeki konumunu, endüstriyel tasarım mesleğinin ne kadar benimsendiğini endüstriyel tasarım tescil faaliyetleri üzerinden araştırmaktadır.

1.1 Tezin Amacı

Yapılmış olan araştırmalara göre Türkiye’de firmalar, geçmiş yıllara oranla tasarım konusunda daha bilinçli olmakla birlikte tasarımın ne olduğu ve endüstriyel

tasarımcıyı nerede, ne şekilde istihdam edecekleri konusunda net bir bilgiye sahip değillerdir. Öte yandan TPE istatistik verilerine bakıldığında yılda ortalama 31.000 endüstriyel tasarım tescili alındığı görülmektedir (Url 2). Bu tescil sayısının fazlalığı ile bilinç düzeyinin aynı oranda olmaması konuyu araştırmaya muhtaç kılmaktadır. Bu araştırmada TPE verileri kullanılarak, endüstriyel tasarım mesleğinin Türk üretim sektöründe ne kadar kabul gördüğü ve bir uzmanlık alanı olarak benimsendiği araştırılacaktır. Bu çalışma aynı zamanda Türk üreticilerinin endüstriyel tasarıma bakış açılarının, endüstriyel tasarımcılarla olan ilişkilerinin ve onlara karşı tutumlarının ortaya koyulmasına da yardımcı olacaktır. Tez, Türkiye’deki üretici firmaların tescil edilmiş tasarım faaliyetlerini ve bu tasarım faaliyetlerinin kimler tarafından gerçekleştirildiğini ortaya koyarken firmaların tasarım algısını da irdelemeyi hedeflemektedir. Elde edilen bulguların, endüstriyel tasarımın bir uzmanlık alanı olarak Türk üretim sektörü tarafından benimsenmesinin önündeki engellerin anlaşılmasına da yardımcı olacağı düşünülmektedir. Türkiye’de yapılmış olan akademik çalışmalara bakıldığında bunların en az bir kez tasarımcıyla çalışmış olan firmalar üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Bu da Türkiye’de faaliyet gösteren firmaların tasarım ve tasarımcı algısı konusunda gerçekte var olandan daha olumlu bir sonuç ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu tezde tasarımcıyla hiç çalışmamış firmaların da araştırmaya dâhil edilecek olması, araştırmanın Türkiye’deki durumla ilgili daha gerçekçi bir bakış açısı sunmasını sağlayacaktır.

1.2 Literatür Araştırması

Türkiye’de şimdiye kadar yapılmış çalışmalara bakıldığında, bu çalışmaların endüstriyel tasarımcıyla çalışma deneyimi olan firmalarla yapıldıkları görülmektedir. Bu da tasarımcıyla hiç çalışmamış firmalar konusunda bir bilgi açığı olduğu sonucuna götürmektedir. Selek (2008), KOBİ’ler ve endüstriyel tasarım arasındaki ilişkiyi incelediği yüksek lisans tezinde “İTÜ-İSO KOBİ’ler için Endüstriyel Tasarım Projesi”ne katılmış olan KOBİ’ler ile yapmış olduğu görüşme sonuçlarını değerlendirmiştir. Araştırmasının amacı daha çok KOBİ’lerin bu projeden beklentilerinin ne olduğu ve bunların ne ölçüde karşılandığı, projenin amacına ulaşip ulaşmadığı, projede yer alan firmaların kazanımları ve endüstriyel tasarım konusunda farkındalıklarının olumlu yönde bir değişim gösterip göstermediği olduğundan firmaların proje öncesinde tasarım faaliyetlerini kimlerin ne şekilde yürüttüğü

üzerinde durulmamıştır. Süel (2006), Türk sanayisinde endüstriyel tasarım mesleğinin konumunu ve endüstriyel tasarımcıların rollerini incelediği araştırmasında tasarımcılarla ve tasarım yöneticileriyle anketler yapmıştır. Anketler uygulanırken firma bünyesinde endüstriyel tasarım ekibi olmasına dikkat edilmiş olması, firmada çalışan bir endüstriyel tasarımcı olmamasına rağmen devam eden tasarım aktivitelerinin olduğu firmaları araştırma kapsamında bırakmıştır. Kara'nın (2011), endüstri ürünleri tasarımının Türkiye'de faaliyet gösteren KOBİ'lerde kullanımını araştırdığı tezinde tespit ettiği temel nokta, yaşanan duyarsızlıklara, eksikliklere ve sorunlara rağmen Türkiye'de imalat sanayi içinde endüstriyel tasarımın disiplininin önemli bir yer edinmiş olduğudur. Kara (2011), tasarımcıların Türkiye'de endüstriye sonradan dâhil olduklarından işletmelerin öncelikle kendi bilgi, deneyim ve yetenekleriyle bu işlevi sağlamaya çalıştıklarından bahsetmiştir. Aslında günümüzde birçok firmada hâlâ endüstriyel tasarımcının faaliyet alanına giren pozisyonlarda tasarım dışı meslek gruplarından insanlar çalışmaktadır. Kara (2011), tezinde firmaların piyasada rekabet avantajı sağlamak amacıyla tasarımı kullandıklarını fakat tasarımlarını korumaya yönelik tescil konusunda her firmanın hassas olmadığını belirtmiştir.

Erözçelik (2011), patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tescillerinde endüstriyel tasarımcıların tescil rakamlarına sayıca katkısının çok az olduğu sonucunun nedenleri olarak, tasarımcıların kendi faaliyet alanları dışında işlerde çalışıyor olmaları, tescile ulaşabilen işler üretememeleri, hizmet verdikleri şirketlerde sınâî mülkiyet hakları koruması konusunda ilgisizlik ve tasarımcıların haklarını yeterince bilmiyor olmaları gibi bir takım olasılıklar sıralamıştır.

Walsh ve diğerleri (1992) ise teknik yöneticilerin aynı zamanda şef tasarımcı olduğu durumların varlığından bahsetmektedirler. Bazı firmaların tasarımın öneminin farkında olduğunu ve tasarımın firmada ciddi oranda kullanıldığını ama ayrı bir tasarım departmanlarının olmadığını ve tasarımın pazarlama, üretim, AR-GE gibi diğer departmanlar altında konumlandığını belirtmektedirler.

Okandan (2010), endüstriyel tasarım alanında hazırlamış olduğu sektörel raporda imalat sanayide çalışan çoğu tasarımcının özgün tasarımlar yerine *styling* konusunda yoğun çalıştığını ifade ettiğini belirtmiş ve özgün tasarım yapamayan birçok tasarımcının üretici firmalarda belirli bir kişisel deneyime ulaştıktan sonra kendi tasarımlarını hayata geçirmek için girişimcilik veya serbest çalışma yolunu

seçtiklerinden bahsetmiştir. Tasarımcının iş koşullarının tasarımın doğru algılandığı ve gereken önemin verildiği kuruluşlar haricinde zorlayıcı olduğunu ve eğitimini aldığı özgün tasarım faaliyetini gerçekleştireceği ortamların imalat sanayi içinde çok sık rastlanan bir yapı olmadığını vurgulamıştır.

Stultiens'in (2009) yüksek lisans tezinde KOBİ'lerin endüstriyel tasarımcılarla çalışarak ürün geliştirme süreçlerini oldukça iyileştirdiğini fakat bu konuda gönülsüz olduklarını belirtmiştir. Cawood (1997) ise küçük firmaların uzun süreli tasarım planlarından öte anlık krizleri çözmek için tasarım desteği almaya daha yatkın olduklarından bahsetmektedir.

2. ENDÜSTRİYEL TASARIM

2.1 Endüstriyel Tasarım Nedir?

1988 yılında kurulmuş ve Türkiye’de endüstriyel tasarım alanında çalışmalar yapan tek mesleki örgüt olan Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu (ETMK) derneğinin tanımına göre endüstriyel tasarım, endüstride üretilen, nihai kullanıcıya yönelik ürünlerin, işlevsellik, hedef kitlenin beğenisine ve kullanıcının ihtiyaçlarına uygunluk gibi ölçütleri gözeterek fikren geliştirilmesi ve üretime uygun yeni bir ürün olarak projelendirilmesidir. Endüstriyel tasarım, endüstriyel yöntemlerle üretilen nesnelerin insanla ilişkisini kurmaya yönelik bir meslektir (Url.3).

Amerika Endüstriyel Tasarımcılar Birliği IDSA (Industrial Designers' Society of America) ise tasarımı hem kullanıcı hem de üreticiye ortak fayda sağlamak amacıyla ürünlerin ve sistemlerin görünüşünü, işlevini optimize etmek üzere konseptler yaratmak ve geliştirmek olarak tanımlamıştır (Url 4).

“OECD (1982), tasarımı yenilik sürecinin merkezi, yani yeni bir ürünün tahayyül edildiği, geliştirildiği ve prototip haline dönüştürüldüğü nokta olarak değerlendirmektedir” (Er, 2011).

Tether’a (2005) göre tasarım, hem süreçlere hem sonuçlara karşılık gelir ve bu süreçler ile sonuçlar somut ya da soyut olabilir.

Ulrich (2011), ürün tasarımını ihtiyaçları karşılayan ürünler ve hizmetler ortaya koyan, onlara biçim veren bir takım kilit kararların birleşimi olarak tanımlamıştır.

İstanbul Sanayi Odası’nın KOBİ’leri bilgilendirme amaçlı yayınlamış olduğu Endüstriyel Tasarım Kılavuzu’nda endüstriyel tasarımın bir ürünün sadece görüntüsünden veya estetiğinden ibaret olmadığı vurgulanmaktadır (Er ve diğ., 2003). Bunun tam tersine TPE’nin endüstriyel tasarım bilgilendirme broşüründe ise tasarım şu şekilde tanımlanmaktadır: “Günlük hayatımızın her anında bize eşlik eden, hayatımızı kolaylaştıran ve her türlü ürün veya ürün parçaları: hayatımıza renk katan, estetik duyularımıza hitap eden desenler, süslemeler endüstriyel tasarımıdır” (Url 6).

Güneş (2008), ülkemizdeki içerik olarak birbirine benzer teşvik mevzuatları incelendiğinde endüstriyel tasarım kavramının “bezeme ve süsleme” seviyesinde algılandığını, teknik bir faaliyet olarak görülmediğini ve ürüne katma değer katan bir süreç olarak ele alınmadığını belirtmiştir.

554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname’de tasarım “bir ürünün tümü veya bir parçası veya üzerindeki süslemenin, çizgi, şekil, biçim, renk, doku, malzeme veya esneklik gibi insan duyuları ile algılanan çeşitli unsur veya özelliklerinin oluşturduğu bütünü” olarak tanımlanmıştır. Tasarımcı ise “korumaya konu olan tasarımı tasarlayan kişi”yi ifade etmektedir.

“En geniş anlamıyla tasarım pazar ve teknoloji kaynaklı fırsatların ürün/hizmet bazında üretici ve kullanıcının karşılıklı çıkarlarını gözeterek şekilde optimize edilmesi olarak tanımlanabilir. Diğer bir deyişle firmanın pazarda tespit ettiği ihtiyacı karşılayacak ürünü teknolojinin sunduğu olanaklar çerçevesinde ve sonuçta üreticisine makul bir kâr sağlayacak şekilde planlanması eylemidir. Bu nedenle tasarım teknolojik girdileri ve pazar verilerini yeni veya geliştirilmiş bir ürün hizmet temelinde bir araya getirmeyi amaçlar” (Er ve Er, 2004).

2.2 Türkiye’de Endüstriyel Tasarımın Gelişim Süreci

1950’de sanayileşmeye karar veren ve o döneme kadar bir tarım ülkesi olan Türkiye ancak 1960’lara doğru yabancı sermaye ya da lisans anlaşmalarıyla ithal edilen teknolojiler sonucunda tarım araçları, otomotiv, elektrikli makine, ampul, elektronik gibi ürünleri üretmeye başlamıştır (Kocaman, 2009).

Türkiye’de üretici ve ürün sayısının az, alım gücünün kısıtlı olması sebebiyle tasarımı ve yeniliği teşvik edecek rekabet koşulları oluşmamış ve tasarım 1970’lerde öncü bir iki sanayi kuruluşunun uygulama çalışmaları ile kısıtlı kalmıştır (Er ve Er, 2004). Küçükerman ve Erhan (1994), 1970’lerde yapılan tasarımların çoğunlukla en üst düzeydeki kişilerin özel ilgi ve destekleri ile geliştirilip hayata geçirildiğini, tasarımın öneminin genellikle yurtdışı ilişkileri bulunan işletmelerce anlaşılabildiğini belirtmiştir. Bu yıllarda büyük ölçekli sanayi kuruluşlarının dışındaki birçok üretici firma yurt dışından getirttikleri ürün örneklerini taklit etmişlerdir (Asatekin, 1994).

1980’lerde uygulanmaya başlanan açık ekonomi politikalarıyla birlikte bazı firmalar ürünlerini ihraç etmeye başlamış ve özellikle yurtdışı pazarlarla daha çok ilişkisi

bulunan tekstil ve elektronik gibi sektörlerde faaliyet gösteren firmalarca tasarımın önemi anlaşılmaya başlanmıştır (Er ve Er, 2004). 1980’li yılların ikinci yarısında ihracata dönük sanayileşme stratejisiyle birlikte üreticiler ürünlerinin uluslararası standartlara uymadığını ve zorunlu bazı özelliklerden yoksun olduklarını görmüş, teknoloji ve fiyat unsurlarının yanında tasarım unsurunun eksikliğini de görmüşlerdir (Kocaman, 2009).

1990’lı yıllarda ise, hükümet tarafından ihracatın teşvik edilmesiyle birlikte tasarım KOBİ’ler için söz konusu olmaya başlamış, aynı zamanda ithal ürünlerin de piyasaya girmesiyle birlikte yerli firmalar daha yenilikçi ve dinamik olmaya zorlanmıştır (Er ve diğ., 2013). Özellikle 1995 yılında kabul edilen Gümrük Birliği anlaşmasıyla birlikte iç pazarın yüksek kalite, performans ve tasarım nitelikleri olan ithal ürünlere açık hale gelmesi, ihracat yapmayan yerli üreticileri rekabet etmek durumunda bırakmış, böylece kalite, teknolojik yenilik gibi kavramlar rekabet unsuru olarak kabul görmeye başlamıştır (Er ve Er, 2004). 1990’ların başından itibaren rekabetçi piyasa yapısının etkileriyle birlikte otomotiv, beyaz eşya, elektrikli ev aletleri gibi sektörlerde tasarımcı talepleri de artmaya başlamış fakat günümüze kadar geçen yirmi yıllık süreçte artan bu oran tasarımcı arzının altında kalmıştır (Kındı, 2007).

Gümrük Birliği ile beraber Türkiye tasarım evriminin önemli bir aşamasına girmiş ve 2000’lerde Türk sanayisine ait endüstriyel ürün tasarımlarıyla küresel rekabetin içinde yer almaya başlamıştır (Kocaman, 2009).

Türkiye’de endüstriyel tasarımın gelişim süreci içinde endüstriyel tasarım eğitiminin de önemli bir yeri bulunmaktadır. Türkiye’de 1950’li yılların ikinci yarısında ilk kez gündeme gelen endüstriyel tasarım eğitiminin hayata geçmesi ancak 1970’li yılların başında mümkün olmuştur (Er, 2014). 1957 yılında İstanbul’da Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu açılmış, 1982’de Güzel Sanatlar Fakültesi adı altında Marmara Üniversitesi’ne bağlanmıştır (Er ve Korkut, 1998). 1979 yılında ise Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nde lisans düzeyinde endüstriyel tasarım eğitimi başlamıştır (Hasdoğan, 2009). “Endüstrinin gerçek tasarım gereksiniminden önce ortaya çıkan endüstriyel tasarım eğitimi ve dolayısıyla disiplini ilk olarak kendini tanıtmak ve tanımlamakla ilgili sorunlarla uğraşmıştır” (Cizrelioğlu ve Er, 2014). Türkiye’de endüstri ürünleri tasarımı mesleğinin öneminin her geçen gün artmasıyla birlikte birçok üniversitede endüstri ürünleri tasarımı bölümleri açılmış ve buna bağlı olarak da mezun sayıları artış göstermiştir (Etemoğlu ve Er, 2014).

3. ENDÜSTRİYEL TASARIMLARIN KORUNMASI

3.1 Fikri Mülkiyet Koruması ve Gelişim Süreci

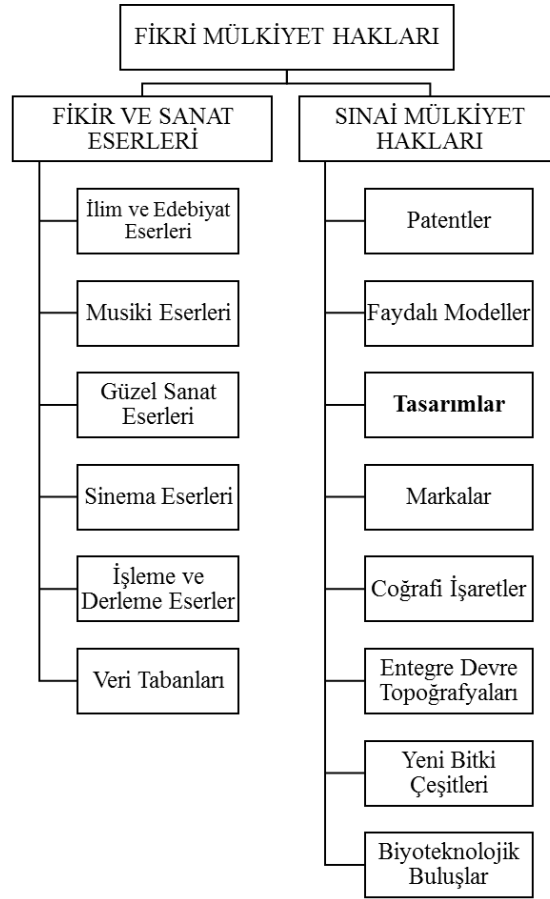
Bu bölümde genel olarak fikri mülkiyet korumasının amaçlarından, kapsamından ve kısaca gelişim sürecinden bahsedilecek olup, bir sonraki bölümde ise sınai mülkiyet kapsamında ele alınan endüstriyel tasarımların korunması üzerine yoğunlaşılacaktır.

Fikri mülkiyet hakları; GATT (Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması) müzakereleri sonucunda yapılan, küresel nitelikli en kapsamlı düzenleme olan 31.12.1994 tarihli “WTO (Dünya Ticaret Örgütü) Kuruluş Anlaşması” ve eki “Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması”nda (TRIPS) tanımlandığı biçimiyle kişilerin düşüncelerinin ürünleri üzerine verilen haklardır. Bu haklar, genellikle bu düşünceyi yaratan kişiye, onu belirli bir süre münhasıran kullanma hakkı verir (Soyak, 2005).

Soyak (2000), fikri mülkiyet haklarının sosyal amacını yeni teknoloji geliştirmeye yönelik yatırımların ürünlerini koruyarak Ar-Ge faaliyetlerini finanse edecek teşvik ve araçlar sunmak olarak tanımlamıştır.

Fikri Mülkiyet Hukuku temel olarak iki ana kategoriye ayrılmaktadır. Birincisi fikir ve sanat eserleri ikincisi ise sınai mülkiyet haklarıdır (Suluk, 2006). Aşağıda Şekil 3.1’de görülebileceği gibi birinci kategoride telif haklarıyla ilişkili haklar bulunmakta, ikinci kategoride ise coğrafi işaretler ve markalar gibi ayırt edici işaretlerle tasarım ve teknolojik yenilikleri korumaya yönelik olan haklar bulunmaktadır.

Tasarım korumasını da içeren sınai mülkiyet kavramını ise Yalçiner (1996) şu şekilde tanımlamıştır: “Sanayide ve tarımdaki buluşların, yeniliklerin, yeni tasarımların ve özgün çalışmaların ilk uygulayıcıları adına veya ticaret alanında üretilen ve satılan malların üzerlerindeki üreticisinin veya satıcısının ayırt edilmesini sağlayacak işaretlerin sahipleri adına kayıt edilmesini ve böylece ilk uygulayıcıların ürünü üretme ve satma hakkına belirli bir süre sahip olmalarını sağlayan gayri maddi bir haktır.”

Şekil 3.1 : Fikri mülkiyet hakları. Suluk (2004)’ten alınmıştır.

Fikri mülkiyet haklarının dünya tarihindeki gelişim sürecine bakılacak olursa, fikri ürünlerle ilgili hakların korunmasına yönelik hukuki düzenlemelerin geçmişinin 14. ve 15. yüzyıla kadar uzanmakta olduğu görülür. O dönemlerde koruma imtiyazlarla sağlanırken 19. yüzyıla gelindiğinde sanayi devrimiyle birlikte teknolojik buluşların etkileri ulusal sınırları aşma eğilimine girmiş ve Batı ülkelerinde bu alandaki kazanımları korumak amacıyla kanuni düzenlemeler yapılmaya başlanmıştır. Böylece 16. yüzyıl boyunca devam eden imtiyazlar devri kapanmış, sınai mülkiyetin temel ilkelerinin belirlendiği ulusal kanunlar devrine geçilmiştir (Soyak, 2005), (Suluk ve Er, 2012).

Ülkemizde ise Batılı ülkelerle yakın tarihlerde hukuki düzenlemeler yapılmış olup Osmanlı Devleti dönemindeki loncaların çok önemli faaliyetleri olmuştur (Suluk ve Er, 2012), (Url. 7).

Ülkemizde, eser sahipliği bakımından ilk önemli belge, telif haklarına ilişkin 1850 tarihli Encümen-i Daniş Nizamnamesi’dir. Modern anlamda ilk telif yasası ise yerini 1952 yılında yürürlüğe giren 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’na (FSEK)

bırakan 1910 tarihli Hakkı Te'lif Kanunu'dur. FSEK ise 1983, 1995, ve 2001, 2004, ve 2008 yıllarında önemli değişiklikler geçirmiştir ve halen yürürlüktedir (Suluk ve Er, 2012).

“Markalar bakımından ilk düzenleme 1872 tarihli nizamnamedir. Bu nizamname'nin yerini, 1888 tarihli Alamet-i Farika Nizamnamesi almıştır. Her iki düzenlemenin de mehazı 1857 tarihli Fransız Markalar Kanunudur. Alamenti Farika Nizamnamesi 551 sayılı ve 1965 tarihli Markalar Kanunu'nun yürürlüğe girmesine kadar yürürlükte kalmıştır. 1995 tarihinde Markalar Kanunu'nun yerini ise, 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında KHK (MarKHK) almıştır” (Suluk ve Er, 2012).

Patentlerle ilgili ilk metin ise 1879 yılında Fransız Patent Kanunundan olduğu gibi çevrilerek yürürlüğe koyulan İhtira Beratı Kanunu'dur. İhtira Beratı Kanunu marka ve patent konularında ülkemizdeki yasal korumanın temelini meydana getirmiş olup bu kanun bazı küçük değişiklikler yapılmak kaydıyla 1995 yılına kadar yürürlükte kalmıştır (Soyak, 2005), (Url 7). Suluk ve Er'e (2012) göre Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte planlı bir şekilde yön verilen sanayileşme sürecinin öncelikli hedefinin ithal edilen ürünlerin yerli ürünlerle ikamesi olması ve buna bağlı olarak kopyalamanın bir öğrenme aracı olarak görülmesi İhtira Beratı Kanunu'nda 1995 yılına kadar değişiklik yapılmamasının sebeplerinden biridir. “Türkiye'nin AB ile Gümrük Birliği anlaşması imzalaması gündeme geldiğinde ise Türk endüstrisinin yenilikçi ürün geliştirme kapasitesinin o tarih itibarı ile gelmiş olduğu seviyeden bağımsız olarak, fikri mülkiyet mevzuatının AB ile uyumlu hale getirilmesi bir gereklilik olarak değerlendirilmiş ve bu çerçevede 1995 yılında, patent, ek patent ve faydalı modellerin düzenlendiği 551 sayılı Patentlerin Korunması Hakkında KHK (PatKHK) yürürlüğe konulmuştur.” (Suluk ve Er, 2012).

1995 yılında 555 sayılı CoğışKHK'lar da tasarım ve faydalı modellere benzer şekilde ilk kez müstakil bir düzenlemeye konu olmuş ve tasarımlara benzer şekilde bu KHK da AB mevzuatından alınmıştır (Suluk ve Er, 2012).

3.1.1 Türkiye'de tasarım koruması gelişim süreci

Bu bölümde kısaca tasarımların korunmasına yönelik hakların dünyadaki gelişim sürecine değinildikten sonra Türkiye'de tasarım koruması gelişim sürecine ağırlık verilecektir.

Dünyada, 18. yüzyılda başlayan kanunlaştırma hareketleri ile tasarım konusunu düzenleyen ulusal kanunlar hazırlanmış, artan uluslararası ticaret nedeniyle ikili anlaşmalar yapılmış ve son olarak da yoğunlaşan uluslararası ilişkiler, ülkeler arasında yapılan ikili anlaşmaları yetersiz kılmış ve uluslararası anlaşmalar yapılmaya başlanmıştır (Yalçiner, 1996).

“Endüstriyel tasarımların özel mevzuatlarla korunmasının dünyadaki ilk örneği 1711 yılında Fransa’nın Lion kentinde, tekstil dokumalarının üzerindeki tasarımların korunması talimatı ile başlamış, 1842 yılında ABD, 1876 yılında Almanya ve 1888 yılında Japonya’da endüstriyel tasarım koruma mevzuatları oluşturulmuştur. “ (Soyak, 2005).

Türkiye’de ise Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ancak 27 Haziran 1995’te yürürlüğe girmiştir. Bu tarihe kadar endüstriyel tasarımlar, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu’nun haksız rekabete ilişkin kanunları ile korunmuştur (Karanfil, 1996).

Eryayar’ın (2010), Tekinalp’ten (2005) aktardığı üzere EndTasKHK’nın yürürlüğe girmesine kadar Türk tasarım hukukunda “tasarım” ifadesinin yerine Alman ve İsviçre hukuklarının etkisi altında “model” ve “resim” sözcükleri kullanılmıştır. Kullanılan model ifadesi üç boyutu, resim ifadesi ise iki boyutu tanımlamaktadır.

Türkiye’nin tasarım mevzuatı hazırlanırken 1/ 95 sayılı OKK (Ortaklık Konseyi Kararı)’nın 8 numaralı eki ile DTÖ’yü kuran anlaşmanın eki olarak kabul edilen TRIPS gibi uluslararası gelişmelerden büyük oranda etkilenilmiştir. EndTasKHK’ya şeklini AB’nin 1993 tarihli Yönerge ve Tüzük Taslakları ile TRIPS’in verdiği söylenebilir. AB’nin taslak halindeki ve olgunlaşmamış metinleri bir KHK olarak kabul edilmiştir (Suluk ve Er, 2012).

Suluk ve Er’e göre 1995 yılı fikri mülkiyet hukukumuz bakımından bir milattır. Türkiye’de 1995 yılında patent (ve faydalı model), marka, tasarım ve coğrafi işaretlere ilişkin dört ayrı KHK ile fikri mülkiyetin göze çarpan alanlarında reform denecek düzeyde düzenlemeler yapılmıştır (Suluk ve Er, 2012).

Fikri ve sınai mülkiyet alanında TRIPS Anlaşması’nın imzalanmasıyla küresel oluşumlara ayak uydurabilmek amacıyla hukuki düzenlemelere başlayan Türkiye’de atılan ilk adım Sanayi ve Ticaret Bakanlığına bağlı Sınai Mülkiyet Dairesi’nin yerine, 24 Haziran 1994’te sınai mülkiyet hizmetlerini yürütecek, bu hakların hukuki

boyutunu belirleyip, bunları uygulayacak özerk bir devlet kurumu olan Türk Patent Enstitüsü'nü (TPE) kurmak olmuştur (Soyak, 2005).

Türkiye'de sınai mülkiyet haklarının tescilini ve bu hakların korunması ile ilgili işlemleri Türk Patent Enstitüsü (TPE) yapmaktadır. Hasdoğan (2009), EndTasKHK'nin yürürlüğe girmesiyle TPE'nin tasarımları tescil etmeye başladığını, sanayinin tescil sistemine uyum göstermesi ve sistemin kopyacılığın önüne geçmedeki etkinliği konusunda yaşanan sorunlara rağmen tasarım korumasının devletin tasarım konusundaki en önemli girişimlerinden biri olduğunu belirtmiştir.

3.1.2 Türkiye'de tasarım koruma sistemi

Tasarımlar, fikri mülkiyet sistemi içinde sınai mülkiyet kapsamında, adaletli ve rekabetçi bir ortamda, yeni tasarımların geliştirilmesini özendirmek amacıyla hak sahiplerine münhasır haklar sağlayan tasarım tescil sistemi ile korunmaktadır (Yalçiner ve Korkut, 2014).

Türkiye'de tasarımlar 1995 yılında kabul edilen EndTasKHK ile korunmaktadır ve tescil işlemi Türk Patent Enstitüsü (TPE) tarafından yapılmaktadır. 24 Haziran 1994 tarihinde, 544 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığına bağlı, idari ve mali özerkliğe sahip Türk Patent Enstitüsü'nün (TPE) kurulması, sınai mülkiyet hakları alanında bir dönüm noktası olmuştur. 544 Sayılı KHK'nin günümüz koşullarına uyumlu hale getirilmesi ve kanunlaştırılması amacıyla 19 Kasım 2003 tarihinde "5000 Sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun" yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Bu kanunda TPE'nin temel amaçları;

- Türkiye'nin teknolojik ilerlemesine katkıda bulunulmak,
- Ülke içinde serbest rekabet ortamının oluşmasını ve araştırma-geliştirme faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak üzere sınai mülkiyet haklarının tesisi ile koruma sağlamak,
- Sınai mülkiyet haklarına ilişkin yurt içi ve yurt dışında var olan bilgi ve dokümantasyonu kamunun istifadesine sunmak, olarak belirlenmiştir (Url. 8).

TPE vizyonunu, "Türkiye'nin fikri sermayesinin ve inovasyon kapasitesinin artırılmasına katkı sağlayan, sınai mülkiyet alanında ulusal ve uluslararası politikalara yön veren öncü bir kurum olmak"; misyonunu ise "Sınai mülkiyet bilincini

yaygınlaştırarak ve sınai mülkiyet haklarının etkin korunmasına katkı sağlayarak, ülkemizin rekabet gücünün geliştirilmesine ve inovasyona dayalı ekonomik gelişimine katkıda bulunmak, uluslararası platformlarda yönlendirici olmak” şeklinde tanımlamıştır (Url. 8).

TPE görevlerini ise şu şekilde sıralamıştır:

- Kanunlarla koruma altına alınmış sınai mülkiyet haklarının tescilini ve bu hakların korunması ile ilgili işlemleri yapmak,
- Lisans işlemlerinde arabuluculuk faaliyetlerinde bulunmak ve mahkemelerde bilirkişilik yapmak,
- Lisans ve devir anlaşmalarını tescil etmek,
- Buluşların kullanımını takip etmek, yeni teknolojilerin değerlendirilmesi ile teknoloji transferinin yönlendirilmesi ve arşivlenmesi işlemlerini yapmak,
- Yurtdışında benzer kuruluşlar ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak,
- Türkiye'yi sınai mülkiyet hakları konusunda uluslararası kuruluşlar nezdinde temsil etmek,
- Sınai mülkiyet hakları ile ilgili uluslararası anlaşmaların hazırlanmasına ülke çıkarlarını koruyarak katkıda bulunmak ve bu anlaşmaların Türkiye'de uygulanmasını sağlamak,
- Yurt içi ve yurt dışında teknoloji ve araştırma-geliştirme ile ilgili kurum ve kuruluşlarla ve bilgi bankalarıyla işbirliği yapmak, dokümantasyon merkezleri kurmak, bu bilgileri kamunun istifadesine sunmak,
- Sınai mülkiyet hakları ile ilgili olarak çeşitli yayınlar yapmak ve Türk Sınai Mülkiyet Gazetesi'ni periyodik olarak yayınlamak,
- Sınai Mülkiyet Hakları konularında yurt içinde kişi ve kuruluşların bilgilendirilmesi ve yönlendirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak (Url. 8).

Türk Patent Enstitüsü Endüstriyel Tasarımlar Dairesi Başkanlığı, endüstriyel tasarımların korunmasına ilişkin başvuru ve tescil işlemlerini 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelik esasları çerçevesinde yürütmektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere Türkiye’de endüstriyel tasarımlar 8 kısımdan ve 70 maddeden oluşan 24 Haziran 1995 tarih ve 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile korunmaktadır. Kararnamenin hükümleri ve temel özellikleri aşağıda açıklandığı şekildedir.

EndTasKHK’nın 1. maddesinde kararnamenin amacı, kararname hükümlerine uygun tasarımların korunması, rekabet ortamının oluşturulması ve sanayinin gelişmesini sağlamak olarak tanımlanmıştır.

Endüstriyel tasarımları koruma altına alan EndTasKHK’nın 2. maddesine göre korumadan yararlanabilecek kişiler şöyle tanımlanmıştır: “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları veya Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde ikametgahı olan veya sınai veya ticari faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişiler veya Paris veya Bern Sözleşmeleri veya Dünya Ticaret Örgütü’nü Kuran Anlaşma hükümleri dahilinde başvuru hakkına sahip kişiler yararlanır. Bu maddenin birinci fıkrası hükmü kapsamı dışında kalmasına rağmen, Türkiye Cumhuriyeti uyuğundaki kişilere kanunen veya fiilen tasarım korunması tanıyan devletlerin uyuğundaki gerçek veya tüzel kişiler de karşılıklılık ilkesi uyarınca Türkiye’de tasarım korumasından yararlanır.”

Tasarım korumasından endüstriyel yollarla birden fazla üretilebilen ürünler yararlanmakta olup birden fazla üretilebilir özellikte olmayanlar sanat kapsamında değerlendirilmekte olup telif hakları ile korunmaktadır (Yalçiner, 1996).

Suluk’un belirttiğine göre hukukçulara göre tasarım tanımı bir ürün veya ürün parçasının görünümüyle kısıtlıdır. Buna bağlı olarak da bir ürünün dış görünüşü tasarım mevzuatıyla korunurken onu diğer ürünlerden farklı kılan görünüş harici teknolojisi gibi diğer farklılıkları patent ya da faydalı model hukukuyla korunur. Hukuki bakımdan tasarımdan anlaşılması gereken, kural olarak ürünün görünümüdür (Suluk ve Er, 2012). Ürün ise KHK’nın 3.maddesinde “bilgisayar programları ve yarı iletkenlerin topografyaları hariç olmak üzere, endüstriyel yolla veya elle üretilen herhangi bir nesnenin yanısıra bileşik bir sistem veya bunu oluşturan parçaları, setler, takımlar, ambalajlar gibi nesneleri, birden çok nesnenin veya sunuşun bir arada algılanabilen bileşimleri, grafik semboller ve tipografik karakterler” olarak tanımlanmıştır.

TPE’nin Endüstriyel Tasarımlar Kullanıcı Rehberi ve Başvuru Kılavuzu’nda belirtildiği üzere KHK’nın 5. maddesine göre ancak “yenilik” ve “ayırt edici nitelik”

şartlarını taşıyan tasarımlar korunmaktadır. Burada ifade edilen yenilik, KHK'nın 6. maddesine göre bir tasarımın başvuru veya rüçhan tarihinden önce dünyanın herhangi bir yerinde kamuya sunulmamış olmasını; ayırt edici nitelik ise, KHK'nın 7. maddesine göre tasarımın bilgilendirilmiş kullanıcı üzerinde yarattığı genel izlenim ile herhangi bir tasarımın böyle bir kullanıcıda yarattığı genel izlenim arasında belirgin bir farklılık olmasını ifade etmektedir. Madde 11'e göre, 7'nci maddeye uygun olarak o tasarımın bilgilendirilmiş kullanıcı üzerinde yarattığı genel izlenimle bariz bir benzerlik gösteren bütün tasarımlar koruma kapsamındadır.

TPE'nin Endüstriyel Tasarımlar Kullanıcı Rehberi ve Başvuru Kılavuzu'nda, Türkiye'de itiraza dayalı inceleme bir sistem uygulandığı ve tasarım tescil başvurusunun, başvuru sırasında KHK'nın “yenilik” ve “ayırt edicilik” kriterlerine göre incelenmediği belirtilmiştir. Yani tasarım tescil başvurusu yapılan ürünün yeni ve ayırt edici nitelikte olup olmadığı araştırılmamaktadır. Buna karşılık inceleme tescil edilen tasarımlar ilan edilip 6 ay boyunca itiraza açık tutulmaktadır. 6 aylık yasal itiraz süresi içinde tescillere yenilik ve ayırt edicilik özelliklerine sahip olmadığı gerekçesiyle itiraz edilebilmektedir. İtiraz olduğu takdirde tescil TPE tarafından incelenmektedir. İnceleme sonrası itiraz reddedilebilmekte ya da tescil iptal edilebilmektedir. Enstitü itiraz sahibinden ek belge, kanıt ve gerekçeler isteyebilmekte ve bu itirazı gerekçesiyle birlikte kendi görüşlerini açıklayabilmesi adına tasarım hakkı sahibine iletmektedir (Karanfil, 1996). Buna karşılık tescil sahibi ya da itiraz sahibi iki ay içinde TPE'nin kararına iptal davası açabilme hakkına sahiptir. 6 aylık yasal itiraz süresi içinde itiraz olmadığı takdirde tasarım tescil belgesi başvuru sahibine gönderilmektedir (Url 6).

Tescilli tasarımların koruma süresi ise madde 12'de başvuru tarihinden itibaren 5 yıl olarak belirtilmiş olup aynı maddeye göre tasarımların koruma süresi beşer yıllık dönemler halinde yenilenmek üzere toplam 25 yıla kadar uzatılabilmektedir.

EndTasKHK'nın 13. maddesine göre tasarım hakkı tasarımcıya veya onun hukuki haleflerine aittir. 17. maddede tasarım hakkı şu şekilde açıklanmıştır: “Tasarımın kullanılması hak ve yetkileri münhasıran tasarım hakkı sahibinindir. Üçüncü kişiler, tasarım hakkı sahibinin izni olmadan koruma kapsamındaki tasarlanan veya tasarımın uygulandığı bir ürünü üretmez, piyasaya sunamaz, satamaz, sözleşme yapmak için icapta bulunamaz, ithal edemez, ticari amaçlı kullanamaz veya bu amaçlarla elde bulunduramaz.” Suluk ve Er'e (2012) göre bu durumun olumsuz yönü tasarımı

ekonomik bakımından değerlendirme hakkının başkaları tarafından kullanılmasına mani olunmasıdır.

Tasarım hakkı sahibi, tescil edilen tasarımı ya da tasarımın uygulandığı ürünü ticari amaçlı kullanan kimse, tasarımcı ise bu tasarımı ortaya koyan kişidir (Url 6) . KHK'nın 18. maddesinde tasarımcının başvuru sahibine veya tasarım hakkı sahibine karşı, tasarım sicilinde, rüçhan belgelerinde ve yayınlama sırasında adının tasarımcı olarak gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Aynı maddeye göre bu hakkın devri ve haktan feragat hükümsüzdür.

TPE verilerine göre son 10 yılın endüstriyel tasarım tescil sayısına bakılacak olursa ülkemizde yılda ortalama 31.000 adet tasarım tescili yapılmaktadır (Url.4). Türkiye’de kabul edilmiş olan incelemesiz koruma sisteminin etkilerini ele alan Suluk ve Er (2012) tescil ettirilen tasarımların %90’dan fazlasının yeni olmadığını, firmaların yeni ve özgün tasarımlar yapmak yerine neredeyse anonim hale gelen ürünler için tasarım tescil başvurularında bulundukları değerlendirmesini yapmaktadır. Suluk ve Er (2012), bu tescillerin yaklaşık %10’una itiraz edildiğini, otomatik olarak tescil edilen diğerlerinin ise rakiplere karşı kullanıldığını, ürünlerin toplatıldığını ve yıllar süren davalara konu olduğunu vurgulamıştır.

“Türkiye’de kabul edilen koruma sisteminin uygulamadaki yansımalarına bakıldığında mevzuattaki boşluklar sebebiyle sistemin amacından saptığı görülmektedir. Fikri mülkiyet mevzuatının Avrupa’da uzun yıllara dayanan bir fikri gelişim sürecinin sonucu olmasına rağmen Türkiye’de fikri ve endüstriyel gelişimin bir sonucu olarak değil, bir hukuki yükümlülük olarak tepeden inme bir kararla benimsenmiş olması birtakım sorunları beraberinde getirmiştir” (Suluk ve Er, 2012). Suluk ve Er’e göre yenilikçi bir geleneği olmayan Türk endüstrisi, benimsenen yeni sisteme uymak yerine sistemi kendine uydurmayı tercih etmiş böylece mevzuatın boşluğundan faydalanarak harc-ı alem tasarımlara tescil alan firmalar sebebiyle fikri mülkiyet koruması amacından sapıp mağduriyetlere sebep olmuştur.

Bir sonraki bölümde, uygulamada bir takım sorunları olmasına rağmen EndTasKHK hükümlerine uygun tasarımların korunması, rekabet ortamının oluşturulması ve sanayinin gelişmesini sağlamak amacı güden endüstriyel tasarım tescil sistemimizce tescil edilmiş tasarım faaliyetleri incelenecek olup Türkiye’de endüstriyel tasarım mesleğinin uzmanlık alanı olarak ne kadar benimsendiği sorusunun cevabı aranacaktır.

4. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Türkiye’deki üretici firmaların tasarım tescil başvurularında endüstriyel tasarımcının yerini araştıran bu tezin amaçlarını gerçekleştirmek üzere TPE verileri kullanılarak istatistiksel analiz yöntemiyle bulgular çözümlenmiş, firmalar hakkında yapılan internet taramalarıyla birlikte araştırma sonuçlandırılmıştır.

4.1 Veri Toplama ve Sınıflandırma

Bu bölümde, araştırmanın amaçlarını gerçekleştirmek üzere kullanılan veri kaynakları, veri kaynakları ile ilgili gerekli bilgiler, verilerin toplanma, sınıflandırılma süreci, karşılaşılan sorunlar ve çözümleri anlatılmaktadır.

Endüstriyel tasarım tescil verileri doğrudan TPE çevrimiçi veri tabanından alınmıştır. Bunun dışında firmalar hakkında bilgi edinmek amacıyla firmaların resmi internet sayfalarından, firma yetkilileriyle yapılmış ve internette yayınlanmış röportajlardan, çeşitli gazete ve dergi haberlerinden yararlanılmıştır. Tescillerde adı geçen isimler ise yine internet üzerinden araştırılmış, çeşitli sosyal ağlar yardımıyla bilgi toplanmıştır.

TPE’nin internet sitesi üzerinden patent/faydalı model, marka ve endüstriyel tasarım veri tabanlarına ulaşılabilmektedir. Bu tez çalışması kapsamındaki veriler TPE internet sitesinde bulunan "Endüstriyel Tasarım Çevrimiçi Hizmetler" bölümünde yer alan “Endüstriyel Tasarım Araştırma” veri tabanından elde edilmiştir. Aşağıda, şekil 4.1’de görüleceği üzere TPE’nin endüstriyel tasarım araştırma veri tabanında tescil numarasına, başvuru sahibinin ismine, Locarno sınıfına, ürün adına, tasarımcı adına, vekil adına ve bülten numarasına göre araştırma yapılabilmektedir. Bu tez çalışmasında, veri tabanındaki tüm endüstriyel tasarım tescillerine ulaşabilmek için Locarno sınıflarına bağlı bir inceleme yapılmıştır. Öncelikle Locarno sınıfları incelenmiş ve bu çalışma kapsamında araştırmaya uygun Locarno sınıfları belirlenmiştir.

Bu sayfada tescil numarası, başvuru sahibi, Locarno sınıfı, ürün adı, tasarımcı ya da bülten numarasından arama yapabilirsiniz. Aramak istediğiniz kriteri girin ve "Ara" butonuna tıklayınız.

Tescil Numarası		örnek: 2000 01234
Başvuru Sahibi		örnek: Aygün
Locarno Sınıfı		örnek: 07-01
Ürün Adı		örnek: Masa
Tasarımcı		örnek: Mustafa
Vekil		örnek: Mustafa
Bülten		örnek: 107

Arama yapabilmek için aşağıdaki doğrulama kodunu, kodun sağındaki alana girmeniz gerekmektedir.

shoub3

Şekil 4.1 : TPE tasarım araştırma internet sayfası

Locarno sınıflandırma sistemi endüstriyel tasarımların tescilinde kullanılan, 1968 tarihli Locarno Anlaşması'nda belirlenmiş uluslararası ürün sınıflandırma sistemidir ve tescil belgelerinde kod olarak yer alır. Bu sınıflandırma sistemi endüstriyel tasarımların tescilinde tasarıma konu olan ürünlerin kodlanmasında kolaylık ve uyum sağlamaktadır (Yalçiner, 1996). Kendi içinde alt sınıflara ayrılan 32 ana Locarno sınıfı, alt sınıflarıyla birlikte Ek A'da görülmektedir.

Veri tabanında ana Locarno sınıflarıyla (01, 32, 29 vb gibi) arama yapmak mümkün olmadığı için, alt maddeleriyle birlikte toplam 215 adet sınıftan oluşan Locarno sınıflandırma listesi incelenerek araştırma kapsamına alınacak olan sınıflar belirlenmiştir. Bu sınıflar belirlenirken bağlı kalınan kriter ise sınıfların endüstriyel tasarım kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte ürünlerden oluşuyor olmasıdır.

Bu çerçevede araştırma dışı bırakılan sınıflar şunlardır: 1 numaralı sınıf, hamur işleri, meyve, sebze, et ürünleri gibi gıda maddelerinden oluştuğu için araştırma dışı bırakılmıştır. 2 numaralı sınıftan sadece ayakkabıları içeren 02-04 numaralı alt sınıf ile giyim aksesuarlarını içeren 02-07 numaralı alt sınıf araştırmaya dahil edilmiş olup diğerleri moda tasarımı kapsamına gireceğinden araştırma kapsamına alınmamıştır. Metre ile satılan tekstil ürünlerinden oluşan 5 numaralı sınıf araştırma dışı bırakılmıştır. Hırdavat, sap, menteşe gibi parçaların dahil olduğu 8 numaralı sınıf araştırma kapsamına alınmamıştır. Saat, ölçüm, kontrol ve sinyal verme aletlerinin bulunduğu 10 numaralı sınıftan sadece saatler ve kol saatlerini içeren 10-02 numaralı alt sınıf araştırmaya dahil edilmiştir. Elektriğin üretilmesi ve dağıtılmasıyla ilgili

jenaratör, motor, trafo, batarya gibi ürünlerin olduğu 13 numaralı sınıf araştırma dışı bırakılmıştır. İnşaat ve tarım makineleri gibi makinelerin bulunduğu 15 numaralı sınıftan 15-05 yıkama, temizleme makineleri ve 15-07 soğutma cihazları alt sınıfları araştırmaya dahil edilmiş diğerleri kapsam dışı bırakılmıştır. 17 numaralı müzik aletleri sınıfı ayrı bir uzmanlık alanı olduğundan araştırmaya dahil edilmemiştir. 18 numaralı basım ve büro makineleri, 20 numaralı satış ve reklam donanımı, 22 numaralı silahlar ve avcılık malzemeleri, 25 numaralı yapı ve inşaat elemanları, 27 numaralı tütün ve sigara malzemeleri, 29 numaralı yangın önleme donanımı, 30 numaralı hayvan bakım ve idare malzemeleri, 32 numaralı grafik semboller ve logolar sınıfları araştırma dışında bırakılmıştır.

Araştırma kapsamında incelenen Locarno sınıfları aşağıdaki tabloda düzenlendiği gibidir.

Çizelge 4.1: Seçilen Locarno sınıfları

Sınıf	Alt Sınıf	Ürün Adı
02	04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar
02	07	Tuhafiye ve giyim aksesuarları
03	01	Sandıklar, valizler, evrak çantaları, el çantaları, anahtarlıklar, içinde bulundurdıkları için özel olarak tasarlanmış kutular, cüzdanlar ve benzeri eşyalar
03	99	Muhtelif
04	01	Temizleme için fırçalar ve süpürgeler
04	02	Tuvalet fırçaları, elbise fırçaları ve ayakkabı fırçaları
06	01	Oturma yerleri
06	02	Yatma yerleri
06	03	Masalar ve benzeri mobilya
06	04	Muhafaza amaçlı mobilya
06	05	Bileşik maddelerden imal edilmiş möble
06	06	Diğer möbleler ve mobilya parçaları
06	07	Aynalar ve çerçeveler
07	01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler
07	02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar
07	03	Sofra bıçakları, çatalları ve kaşıkları
07	04	Yiyeceğin ve içeceğin hazırlanması için elle çalıştırılan araçlar ve gereçler
07	05	Isıtmalı demir elbise ütöleri ve yıkama, temizleme ve kurutma donanımı
07	06	Diğer sofra gereçleri
07	07	Diğer ev tipi kaplar
07	99	Muhtelif

Çizelge 4.1 (devam): Seçilen Locarno sınıfları

Sınıf	Alt sınıf	Ürün adı
09	01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalara ve konteyner
09	03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular
10	02	Saatler ve kol saatleri
11	01	Mücevherat
11	02	Biblolar, tablo, şömine rafı ve duvar süsleri, çiçek vazoları ve kapları
12	02	El arabaları, tekerlekli el arabaları
12	03	Demiryolları için lokomotifler ve vagonlar ve diğer demiryolu araçları
12	06	Gemiler ve tekneler
12	07	Uçak ve uzay araçları
12	08	Otomobiller, otobüsler ve kamyonlar
12	09	Traktörler
12	10	Karayolu treylerleri
12	11	Bisikletler ve motosikletler
12	12	Çocuk arabaları ve motosikletler
12	13	Özel amaç araçları
12	14	Diğer araçlar
14	01	Seslerin veya resimlerin kaydedilmesi veya kayıtların çoğaltılması ile ilgili donanım
14	02	Veri işlem donanımının yanı sıra yardımcı aygıt ve aletler
14	03	Haberleşme donanımı, kablosuz uzaktan kumandalar ve radyo amplifikatörleri
15	05	Yıkama, temizleme ve kurulama makineleri
15	06	Tekstil, diki örgü ve nakış makineleri, tamamlayıcı parçaları dahil
15	07	Soğutma makineleri ve cihazları
16	01	Fotoğrafik kameralar ve film kameraları
19	02	Büro donanımı
21	01	Oyunlar ve oyuncaklar
21	02	Jimnastik ve spor araçları ve donanımı
21	03	Diğer eğlence ve oyun araçları
23	02	Sihhi tesisat araçları
23	03	Isıtma donanımı
23	04	Havalandırma ve klima donanımı
26	02	Işıldaklar, el lambaları ve fenerler
26	03	Umumi aydınlatma donanımları
28	03	Tuvalet malzemeleri ve güzellik salonu donanımı

Sınıflar belirlendikten sonra TPE endüstriyel tasarım araştırma veri tabanında bu sınıflar bazında arama yapılmıştır. Arama yapılırken, güncel durum hakkında veri toplayabilmek adına her Locarno sınıfında son 5 yıl içinde, yani 2009-2014 yılları arasında tescil alan firmalar göz önüne alınmıştır. Güncel veriye ulaşmanın yanı sıra

tez amaçları çerçevesinde önemli olan bir diğer kriter de tescil başvurusunda belirli bir istikrar gösteren firmaları incelemek olduğundan yılda ortalama en az bir başvuru yapan firmalar hedeflenmiş ve arama kriteri 2009-2014 yılları arasında en az 5 endüstriyel tasarım tescil başvurusu yapmış olmak olarak belirlenmiştir.

Belirlenmiş olan bu üç kritere göre, daha önce seçilmiş olan Locarno alt sınıflarının her birinde TPE endüstriyel tasarım tescil veri tabanında ayrı ayrı arama yapılmış ve kriterlere uygun firmalar yine ayrı alt sınıflar halinde listelenmiştir (Ek B). Birden fazla sınıfta tescil başvurusu bulunan firmalar ilk aşamada, 06 mefruşat sınıfı hariç karşılaşılan her sınıfta tekrar yazılmış, daha sonraki adımda tekrara düşülmemesi için sadece ana faaliyet alanlarına uygun Locarno sınıflarında listelenmiştir. Örneğin asıl faaliyet alanı seramik sektörü olan bir firmanın mobilyaların dahil olduğu 06 numaralı sınıfta tescilleri olmasına rağmen firma sadece seramik sektörünün dahil olduğu 23-02 numaralı alt sınıfta listelenmiştir.

Son 5 yılda, 5 ve üzeri tescil başvurusunda bulunan firmalar listelendikten sonra bu firmaların tescil başvuruları incelenmiş ve başvurularda “tasarımcı” olarak belirtilen kişilerin isimleri listede ilgili firmaların yanına yazılmıştır. Toplamda 460 firma listelenmiştir. Listelenen firmaların içinde şahıs adına yapılmış başvurular da bulunmakta olup bu şahısların tasarım tescillerinde bulunan adreslerinden yola çıkılıp sahibi oldukları şirketler arama motorları aracılığıyla bulunarak listede (Ek B) parantez içinde belirtilmiştir. Sektörde, tasarım tescillerinde yazılı olan isimlerinden farklı markalarla faaliyet gösteren firmalar tespit edilmiş ve yine listede (Ek B) parantez içinde belirtilmiştir. Bu aşamada tesciller incelendiğinde, belirlenen sınıflar kapsamında son 5 yılda 5 ve üzeri tescil başvurusunda bulunan 4 firmanın ürün parçası, iç takım, profil, bağlantı parçaları gibi son kullanıcıya yönelik olmayan faaliyet alanları olduğu belirlenmiş ve bu firmalar listeden çıkarılmıştır. Son durumda elde edilen firma sayısı 456’dır.

Daha sonra listelenen bütün firmalar tek tek arama motorlarında aratılıp, öncelikle varsa firmaların internet sitesi, kurumsal bilgileri incelenmiş, firmalarla ilgili çıkan haberler, firma yetkililerinin yazılı veya görsel yayın organlarıyla yapmış oldukları röportajlar araştırılmış, incelenmiştir. Bir sonraki aşamada firmaların tasarım tescillerinde tasarımcı olarak adı belirtilmiş kişiler yine arama motorlarında aratılmış, sosyal medya hesaplarındaki profilleri, dergi, gazete, televizyon röportajları ve firmaların resmi internet siteleri aracılığıyla özgeçmişlerine dair bilgi toplanmış, firma

içerisindeki pozisyonları araştırılmış ve listeye (Ek B) eklenmiştir. Bu araştırma kapsamında tasarımcı ya da tasarımcı olmayan kişilerin ayrımı yapılırken üniversitelerin güzel sanatlar fakültesi ve mimarlık fakültesi altında eğitim veren 4 yıllık bölümlerinden mezun olan kişiler tasarım kökenli olarak ifade edilmiştir.

Son olarak sektör bazında analizlerin yapılabilmesi için Locarno sınıfları yeniden bazı durumlarda birleştirilerek, bazı durumlarda da alt gruplara ayrılarak düzenlenmiş, sektörel olarak ayrılmış ve isimlendirilmiştir. Yapılmış olan düzenlemeler şu şekildedir: 06-01 oturma yerleri, 06-02 yatma yerleri, 06-03 masalar, 06-04 muhafaza amaçlı mobilyalar olarak adlandırılmış Locarno alt sınıfları birleştirilmiş ve “mobilya” sektörü olarak gruplandırılmıştır. Aynalar ve çerçevelerden oluşan 06-07 numaralı Locarno alt sınıfı ile biblolar ve duvar süslerinden oluşan 11-02 numaralı alt sınıf birleştirilerek “dekoratif ürün / hediyelik eşya” olarak isimlendirilmiştir. 07-01 ve 07-02 numaralı alt sınıflar, “plastik banyo mutfak gereçleri”, “züccaciye” ve “elektrikli küçük ev aletleri” olmak üzere üç ayrı sektöre bölünmüştür. 09-01 ve 09-03 numaralı alt sınıflar birleştirilerek “ambalaj” sektörüne dahil edilmiştir. 14-02 ve 14-03 numaralı alt sınıflar “elektronik cihazlar” adı altında birleştirilmiştir. Locarno sınıfları, ayakkabı, mobilya, dekoratif ürün/hediyelik eşya, takı/mücevherat, ulaşım araçları, oyun/oyuncak, umumi aydınlatma, yapı gereçleri, ambalaj, plastik banyo/mutfak gereçleri, züccaciye, beyaz eşya, elektrikli ev aletleri, diğer ev gereçleri ve aydınlatma olmak üzere toplamda 15 sektöre ayrılmıştır.

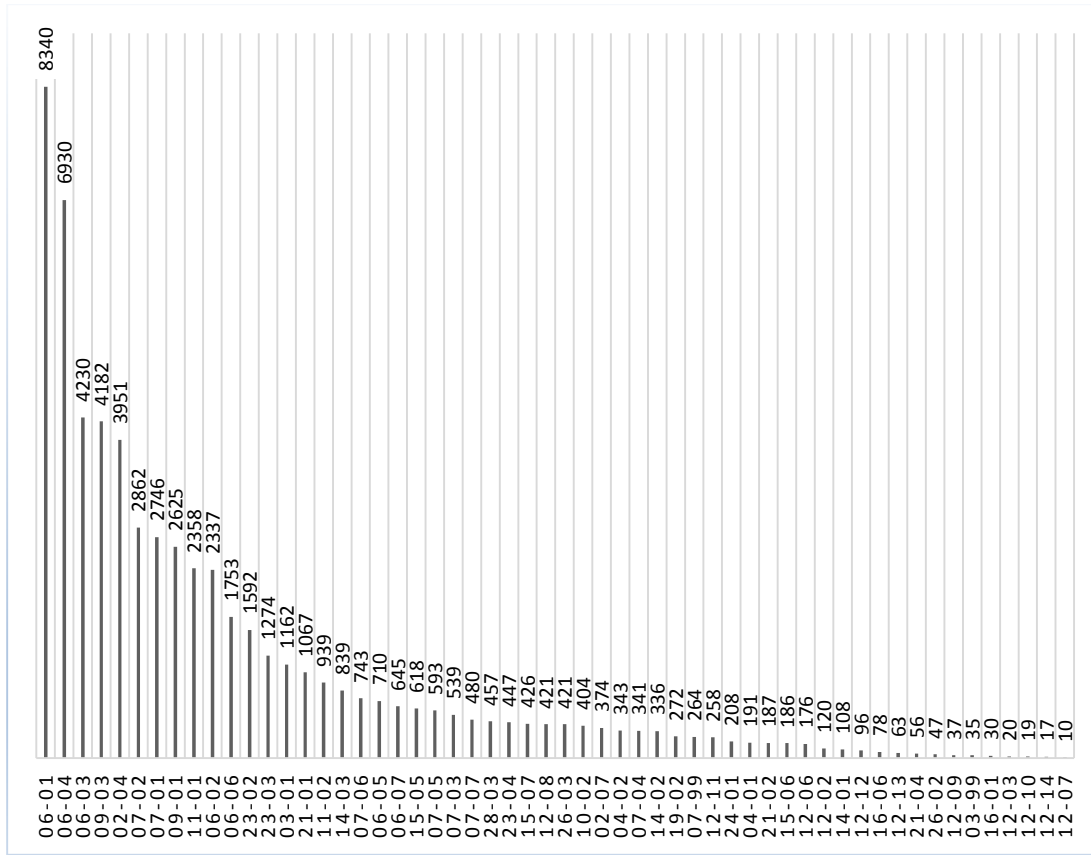
5. ARAŞTIRMA VERİLERİNİN ANALİZİ VE BULGULAR

Bir önceki bölümde anlatıldığı üzere toplanan veriler bu bölümde iki farklı gruplandırma yapılarak analiz edilmiştir. Elde edilen veriler ilk olarak Locarno sınıflarına göre gruplandırılarak değerlendirilmiş, daha sonra sektörel temelli bir değerlendirme yapılmıştır.

5.1 TPE Tasarım Tescil Verilerinin Locarno Sınıflarına Göre Analizi

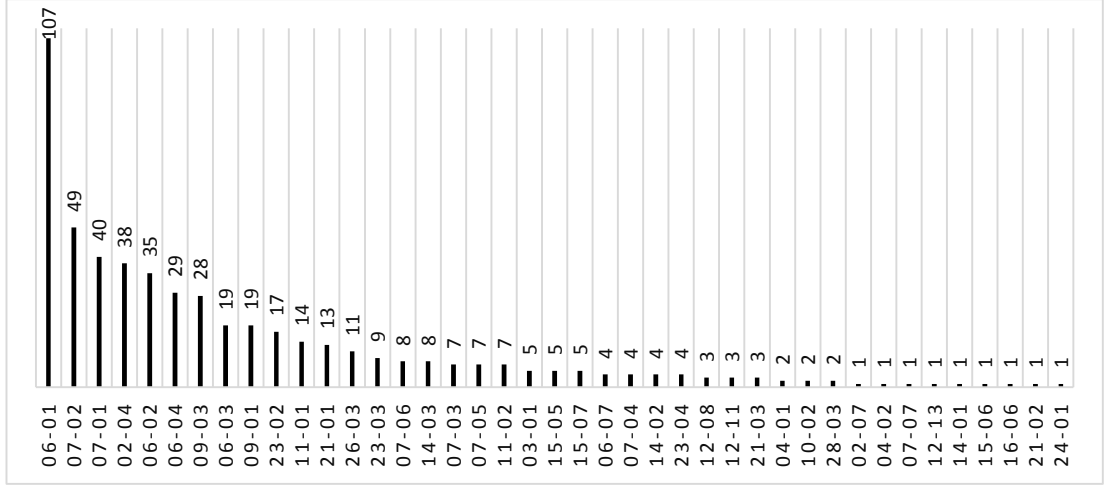
Bu araştırma kapsamında toplamda 57 Locarno sınıfı incelenmiştir. İncelenen Locarno sınıfları ve bu sınıflardaki toplam tescil başvuru sayılarının 2015 yılı Şubat ayı içinde alınmış verileri aşağıdaki grafikte görülmektedir. Bu veriler 1995 yılından günümüze kadar yapılmış olan bütün tescil başvurularını içermektedir.

Aşağıda şekil 5.1’den de görüleceği gibi en çok tescil başvurusunda bulunulan 3 sınıf sırasıyla 06-01 numaralı oturma yerleri, 06-04 numaralı muhafaza amaçlı mobilya ve 06-03 numaralı masalar ve benzeri mobilyalar olarak adlandırılan alt sınıflardır. Bunlara 06-05 numaralı bileşik maddelerden imal edilmiş möble, 06-06 diğer möbleler ve mobilya parçaları, 06-02 numaralı yatma yerleri alt sınıfları da eklenirse mobilya kapsamında toplam 24300 tasarım tescil başvurusunda bulunulmuş olduğu görülür. Bu da incelenmiş olan sınıflar içindeki toplam 59963 tasarım tescil başvurusunun yaklaşık %40’ına denk gelmektedir. En az tescil alınan sınıflar ise ulaşım araçlarının olduğu sınıflardır.

Şekil 5.1 : Seçilen sınıflardaki toplam tasarım tescil başvuru sayıları.

İncelenmiş olan sınıflarda son 5 yılda 5 ve üzerinde tescil başvurusunda bulunan firma sayıları aşağıda şekil 5.2’de görüldüğü gibidir. Bu aşamada kriterlere uygun firma bulunmayan sınıflar şekilde gösterilmemiştir. Kriterleri sağlayan en fazla firma sayısını bulunduran sınıf 107 firma ile 06-01 oturma yerleri alt sınıfıdır. İkinci sırada ise 49 firmayla 07-02 yemek pişirme araç, gereçleri ve kaplar alt sınıfı bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise 40 firmayla 07-01 çini, cam eşyalar ve kaplar alt sınıfı vardır. 06-01 numaralı alt sınıfta mobilya, 07-01 ve 07-02 numaralı alt sınıflarda da züccaciye sektöründe faaliyet gösteren firmalar bulunmaktadır. Mobilya ve züccaciyeyi takiben kriterleri en çok sağlayan sınıf 38 firmayla ayakkabılardan oluşan 04-02 numaralı alt sınıfıdır. İncelenmiş olan bazı alt sınıflarda ise kriterleri sağlayan firma bulunamamıştır. Bu alt sınıflar ise; 03-99 muhtelif, 07-99 muhtelif, 12-02 el arabaları, tekerlekli el arabaları, 12-03 demiryolları için lokomotifler ve vagonlar, 12-06 gemiler ve tekneler, 12-07 uçak ve uzay araçları, 12-09 traktörler, 12-10 karayolu treylerleri, 12-12 çocuk arabaları ve motosikletler, 12-14 diğer araçlar, 16-01 fotoğrafik kameralar ve film kameraları, 19-02 büro donanımı, 21-04 çadırlar ve onların aksesuarları 26-02 ışıldaklar, el lambaları ve fenerler şeklindedir.

Şekil 5.2 : Kriterlere uygun firma sayısı

Bu aşamada Locarno sınıflarına göre değerlendirme yapılacağı için birden fazla sınıfta tescil başvurusu bulunan firmalar, 06 mefruşat sınıfı hariç karşılaşılan her sınıfta tekrar yazılmıştır, daha sonraki sektörel değerlendirme aşamasında bu firmalar tekrara düşülmemesi için sadece ana faaliyet alanlarına uygun Locarno sınıflarında listelenecektir.

5.2 TPE Tasarım Tescil Verilerinin Sektörlere Göre Analizi

Bu bölümde, bir önceki kısımda Locarno sınıflarına göre yapılmış olan değerlendirmenin ardından sektörel bazda bir gruplandırma yapıp veriler analiz edilecektir. Locarno sınıflandırma sistemi detaylı ve işlev bazında bir sınıflandırma sistemi olduğu için araştırma sonuçlarını daha anlamlı yorumlayabilmek adına Locarno sınıflarını sektörel olarak ayırma yoluna gidilmiştir. Sektörel ayırım yapılırken bazı Locarno sınıfları birleştirilmiş bazıları da bölünerek ayrıca gruplandırılmıştır. Bu ayırım yapılırken firmaların ana faaliyet alanları göz önünde bulundurulmuştur. Aşağıdaki tabloda hangi sınıfların hangi sektörlere dahil edildiği görülebilir. 07-01 sınıfı altındaki firmalardan bazıları plastik ev gereçleri sektörüne bazıları züccaciye sektörüne dahil edilmiştir. 07-02 yemek pişirme gereçleri sınıfında, tencere, tava vb gibi ürünler üreten firmalar züccaciye sektörüne; fırın, bulaşık makinesi gibi ürünler üreten firmalar beyaz eşya sektörüne; ekmek kızartma makinesi, fritöz gibi ürünler üreten firmalar ise elektrikli ev aletleri sektörüne dahil edilmiştir. 15-05 yıkama, temizleme ve kurulama makineleri sınıfındaki firmaların da bir kısmı beyaz eşya, bir kısmı elektrikli ev aletlerine dahil edilmek üzere ayrılmıştır. Bu 3 Locarno sınıfı

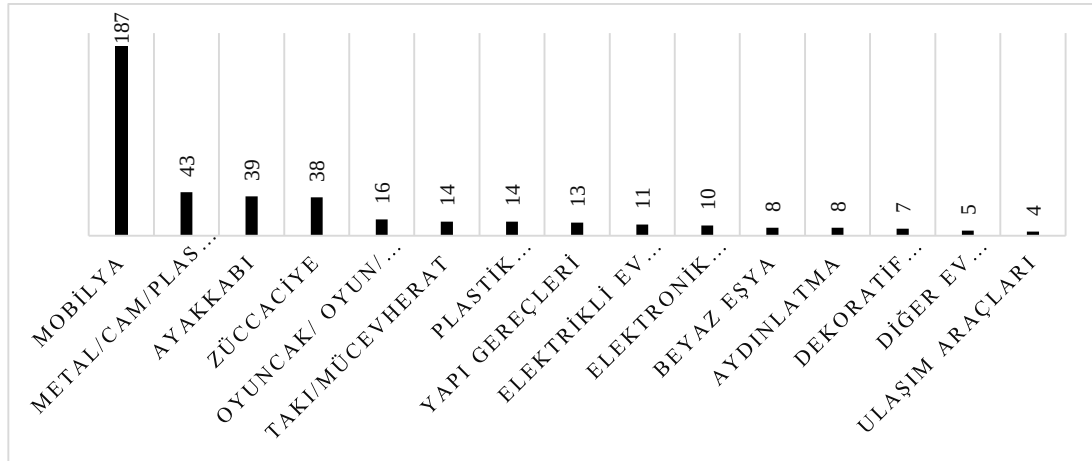
haricinde bölünen başka bir sınıf olmamıştır. Diğer sınıflar ise uygun sektörler altında birleştirilmiştir. Son durumda, Locarno sınıfları, ayakkabı, mobilya, dekoratif ürün/hediyelik eşya, takı/mücevherat, ulaşım araçları, oyun/oyuncak, umumi aydınlatma, yapı gereçleri, ambalaj, plastik banyo/mutfak gereçleri, züccaciye, beyaz eşya, elektrikli ev aletleri, diğer ev gereçleri ve aydınlatma olmak üzere toplamda 15 sektöre ayrılmıştır. Çizelge 5.1’de hangi Locarno sınıflarının hangi sektörlere dahil edildiği incelenebilir.

Çizelge 5.1 : Locarno sınıflarının sektörel ayrımı

SEKTÖR	SINIFLAR
AYAKKABI	02-04 Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar 02-07 Tuhafiye ve giyim aksesuarları
MOBİLYA	06-01 Oturma yerleri 06-02 Yatma yerleri 06-03 Masalar ve benzeri mobilya 06-04 Muhafaza amaçlı mobilya
DEKORATİF ÜRÜN, HEDİYELİK EŞYA	06-07 Aynalar ve çerçeveler 11-02 Biblolar, tablo, şömine rafı ve duvar süsleri, çiçek vazoları ve kapları
PLASTİK EV/BANYO/MUTFAK GEREÇLERİ	04-01 Temizleme için fırçalar ve süpürgeler 04-02 Tuvalet fırçaları, elbise fırçaları ve ayakkabı fırçaları 07-01 Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler 07-04 Yiyeceğin ve içeceğin hazırlanması için elle çalıştırılan araçlar ve gereçler 07-05 Isıtmalı demir elbise ütüler ve yıkama, temizleme ve kurutma donanımı 07-07 Diğer ev tipi kaplar
ZÜCCACİYE	07-01 Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler 07-02 Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar 09-01 Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalara ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner
BEYAZ EŞYA	15-05 Yıkama, temizleme ve kurulama makineleri 07-02 Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar 15-06 Yıkama, temizleme ve kurulama makineleri 15-07 Soğutma makineleri ve cihazları 23-04 Havalandırma ve klima donanımı
ELEKTRİKLİ EV ALETLERİ	07-02 Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar 15-05 Yıkama, temizleme ve kurulama makineleri 23-03 Isıtma donanımı
METAL/ CAM/ PLASTİK/ KAĞIT AMBALAJ	09-01 Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalara ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner

	09-03 Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular
TAKİ / MÜCEVHERAT	11-01 Mücevherat
ULAŞIM ARAÇLARI	12-08 Otomobiller, otobüsler ve kamyonlar 12-11 Bisikletler ve motosikletler
ELEKTRONİK CİHAZLAR	14-02 Veri işlem donanımının yanısıra yardımcı aygıt ve aletler 14-03 Haberleşme donanımı, kablosuz uzaktan kumandalar ve radyo amplifikatörleri
OYUNCAK / OYUN/ SPOR	21-01 Oyunlar ve oyuncaklar 21-02 Jimnastik ve spor araçları ve donanımı 21-03 Diğer eğlence ve oyun araçları
YAPI GEREÇLERİ	23-02 Sıhhi tesisat araçları 23-03 Isıtma donanımı
AYDINLATMA	26-03 Umumi aydınlatma donanımları

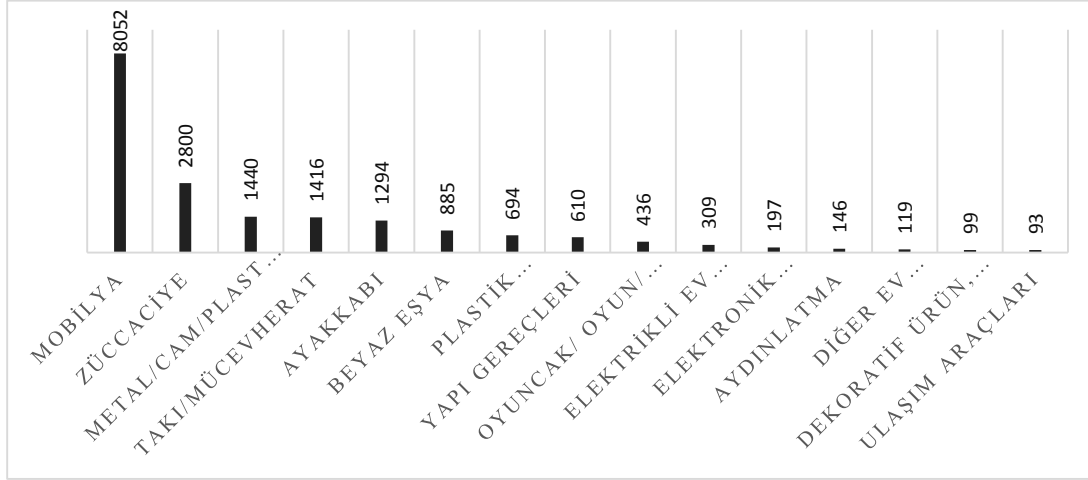
Endüstriyel tasarım tescillerinin sektörel dağılımı incelendiğinde son 5 yıl içinde 5 ve üzeri tescil başvurusunda bulunan firma sayısının şekil 5.3'te gösterildiği gibi 187 firmayla en çok mobilya sektöründe olduğu görülmektedir. Bunu 43 firmayla ambalaj ve 39 firmayla ayakkabı sektörü takip etmektedir. Kriterleri sağlayan en az firma sayısı ise ulaşım araçları sektöründe bulunmaktadır.

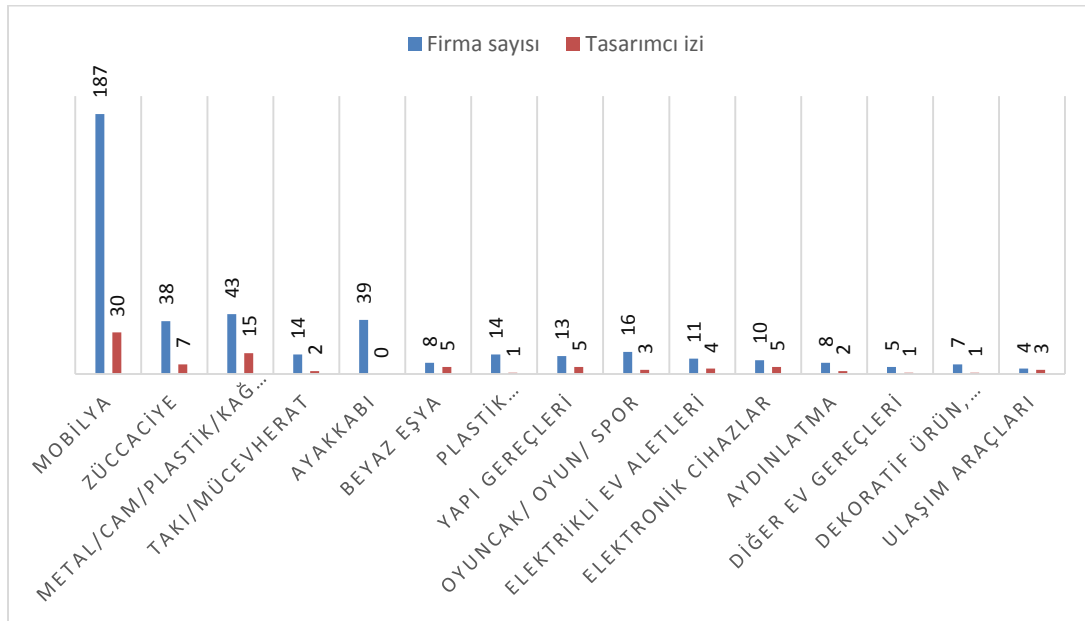
Şekil 5.3: Kriterlere uygun firma sayıları

Kriterleri sağlayan firmaların toplam tescil sayılarına bakıldığında ise yine en çok tasarım tescil başvurusunun mobilya sektöründe olduğu görülmektedir (Şekil 5.4). Bununla birlikte 2. ve 3. sıralarda değişiklik olduğu göze çarpmaktadır. Züccaciye sektöründe ambalaj sektörüne göre daha az firma olmasına rağmen daha fazla tasarım tescil başvurusu yapıldığı görülmektedir. Ayakkabı sektöründe ise firma sayısı züccaciye ve mücevherat sektörüne göre fazla olmasına rağmen tescil başvuru sayısı

bakımından onların gerisinde kalmıştır. Şekil 5.4'te sektörlerde yer alan firmaların toplam tescil başvuru sayıları incelenebilmektedir.

Şekil 5.4: Kriterleri sağlayan firmaların toplam tescil sayıları

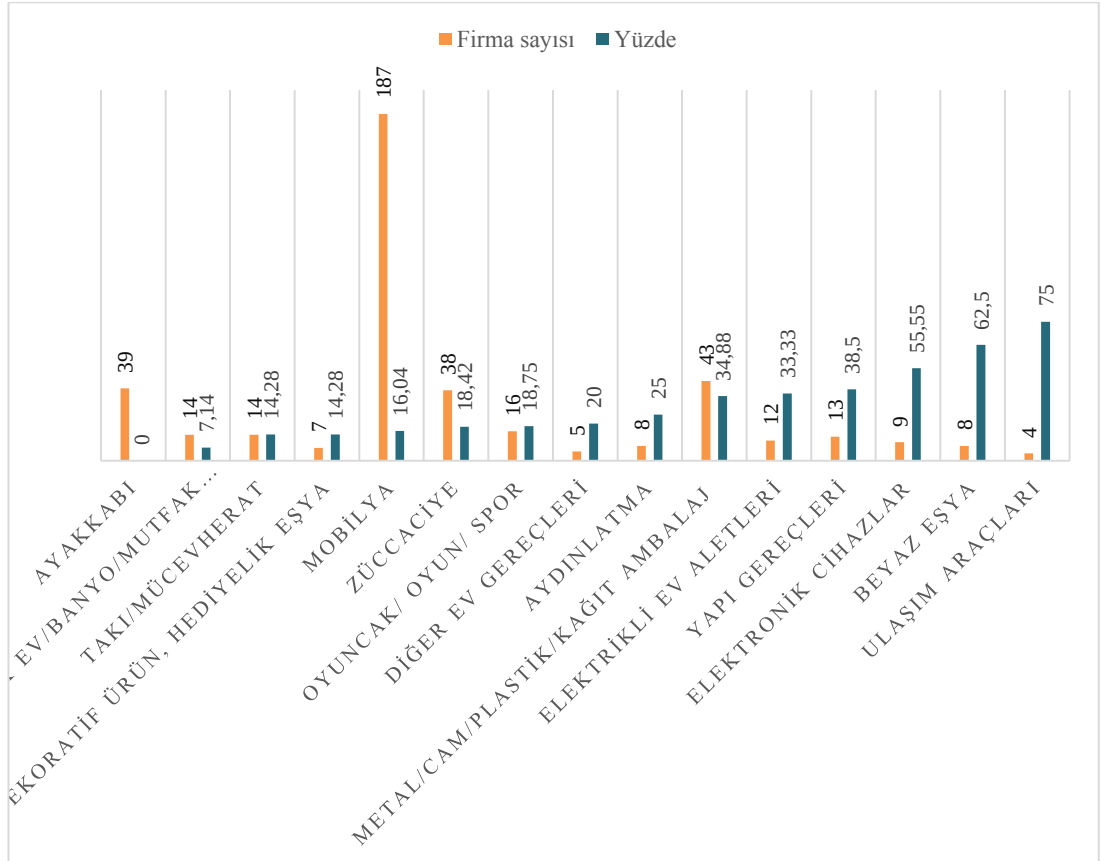

Şekil 5.5: Toplam firma sayısı ve tasarım kökenli isimlerin bulunduğu firma sayısı

Şekil 5.5'te, ilk sütun sektörlerde son 5 yılda 5 ve üzerinde tasarım tescil başvurusu yapmış olan firma sayısını ikinci sütun ise tasarım tescillerinde tasarımcı adı olarak tasarım kökenli isimlerin olduğu firma sayısını göstermektedir. Tescil başvuruları incelendiğinde göze çarpan en önemli bulgu tasarımcı olarak firmaların yönetim kurulu başkanı, üyesi, şirket sahibi, ortağı gibi yönetici pozisyonundaki kişileri belirtmiş olmalarıdır. Her ne kadar mobilya sektöründe 187 firma düzenli olarak

tasarım tescil başvurusunda bulunuyor olsa da bu firmalardan sadece 30'unun tescillerinde mimar, iç mimar, endüstriyel tasarımcı gibi tasarım kökenli kişilere rastlanmıştır. Benzer şekilde ayakkabı sektöründe 39 firma tasarım tescil başvurusunda istikrar gösterirken bu firmaların hiçbirinin tasarım tescillerinde tasarım kökenli kimselere rastlanamamıştır. Bunun tersine, ulaşım araçlarına bakıldığında ise kriterleri sağlayan 4 firmanın 3'ünde tasarım kökenli kişilerin bulunduğu görülmüştür.

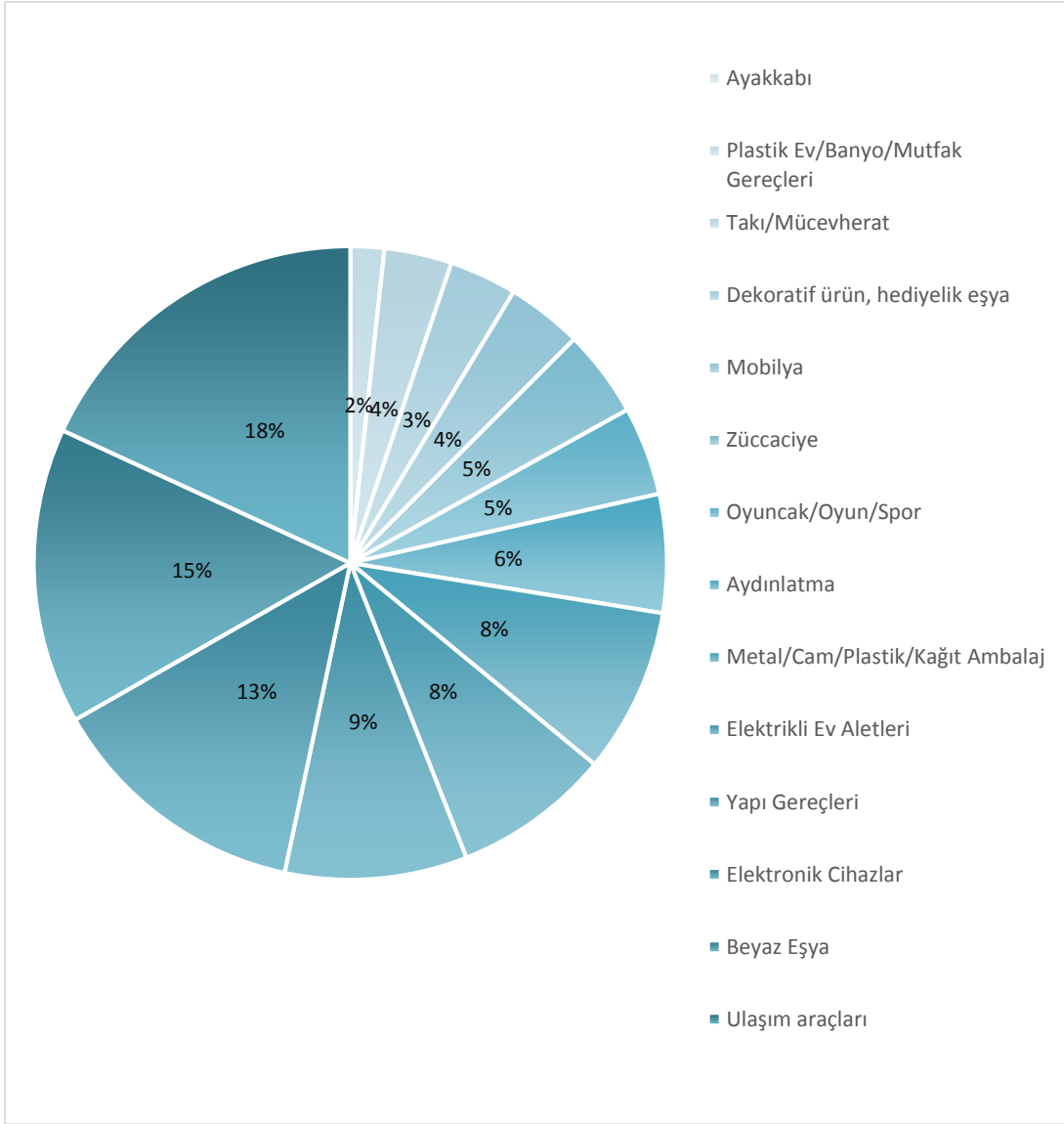
Şekil 5.6'da ise her sektör için, tescillerinde tasarım kökenli kimselerin olduğu firma sayısının sektördeki kriterlere uygun firma sayısına oranları verilmiş ve hangi sektörlerde ne kadar oranda tasarım kökenli kişilerin tasarım tescillerinde adının geçtiğinin kıyaslaması yapılmıştır. Örneğin mobilya sektöründe tasarım tescili konusunda istikrar gösteren firmaların %16'sının tasarım tescillerinde tasarım kökenli kişilere rastlanmıştır. %75'le en yüksek oran ulaşım araçlarına aittir. % 62,5'la ikinci sıra beyaz eşya sektörüne, üçüncü sıra ise %55'le elektronik cihazlara aittir. Ayakkabı sektöründe ise bu oran 0'dır.

Şekil 5.6 : Firma sayısı ve tasarım kökenli kişi yüzdesi

Şekil 5.7'de bu oranların toplam içindeki yüzdeleri verilmiştir. Yani %18'lik bir oranla ulaşım araçları, tasarım tescillerinde tasarım kökenli kimselerin adının en çok geçtiği

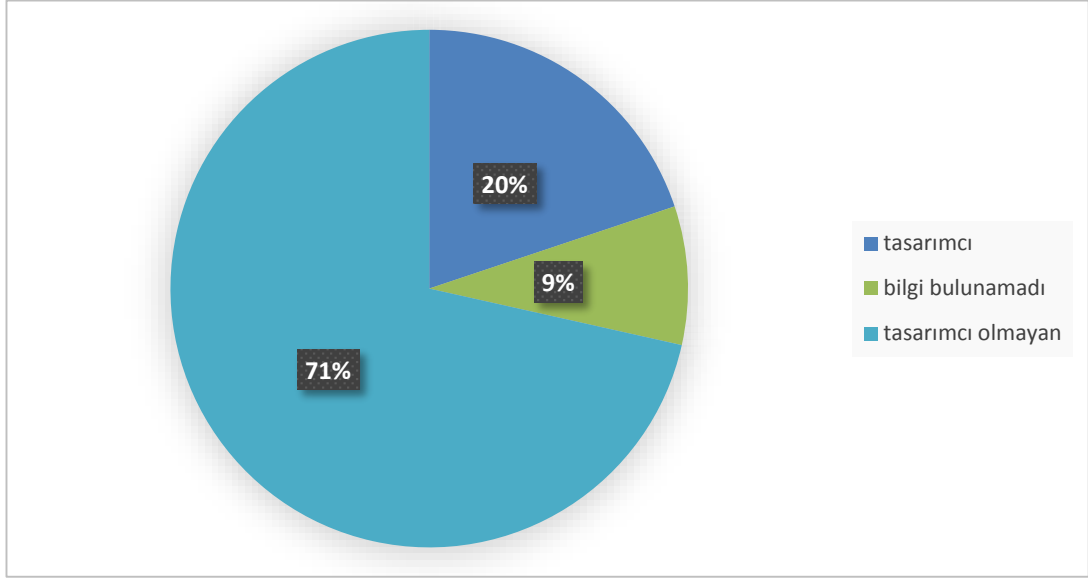
sektördür. Ulaşım araçlarını ise %15’le beyaz eşya ve %13’le elektronik cihazlar takip etmektedir. Ayakkabı ise % 0’lık oranla tescillerinde tasarım kökenli kimselerin bulunmadığı tek sektördür.

Şekil 5.7 : Yüzdelerin toplam içindeki dağılımı

Son olarak genel duruma bakılacak olursa, şekil 5.8’de görüleceği gibi son 5 yılda 5 ve daha fazla tasarım tescil başvurusunda bulunan 428 firmanın sadece % 20’sinin tescillerinde endüstriyel tasarımcıya rastlanmıştır. Bu oran ise 85 firmaya karşılık gelmektedir. Tüm firmaların %9’una karşılık gelen 37 firmanın endüstriyel tasarım tescillerinde adı geçen kişiler hakkında ise kesin bilgi bulunamamış olmasına rağmen o kişilerin de şirket sahibi ya da ortağı olduğu tahmin edilmektedir. Tescillerinde herhangi bir tasarımcıya rastlanılmayan 316 firmanın içinde endüstriyel tasarımcı çalıştırdığı bilinen firmalar da bulunmaktadır. Bununla birlikte internet sitelerinde

özgün tasarımlarıyla övünen, tasarım ekiplerinden bahseden firmaların tescillerinde ise yine tasarımcı adı olarak geçen kişilerin üst düzey yönetim kademelerindeki kişiler olduğu görülmüştür. Bazı firmalarda ise çocukluğundan beri o işin içinde olduğunu ve tasarımlarını bizzat kendisinin yaptığını belirten isimler de bulunmaktadır. Ayrıca herhangi bir tasarım eğitimi almamış olmasına rağmen sosyal ağ hesabında kendini endüstriyel tasarımcı olarak tanımlayan kişilere de rastlanmıştır.

Şekil 5.8 : Genel durum

Bundan sonraki bölümlerde bulgular sektör bazında analiz edilecek ve firmalar hakkında elde edilen verilerle birlikte detaylandırılacaktır

5.2.1 Ayakkabı sektörü

Ayakkabı sektöründe son 5 yılda, 5 ve daha fazla tescil başvurusunda bulunan firma sayısı 39'dur. Bu sektör altında incelen firmalar arasında ayakkabı, terlik, ayakkabı tabanı ve aksesuarları üreten firmalar bulunmaktadır. Bu sınıftaki firmaların bugüne kadar yapmış oldukları toplam tescil başvuru sayısı 1294'tür. 39 firmanın tasarım tescil başvurularında tasarımcı adı kısmında bulunan isimler incelendiğinde, 3 firmanın tasarımcı adı bölümünde adı geçen isimler hakkında bilgi bulunamamış olup diğer 36 firmanın tasarımcılarını yönetim kurulu başkanı, üyesi, şirket sahibi ya da ortağı gibi isimler oluşturmaktadır.

Bu firmaların resmi internet siteleri ve sektörel yayınlar incelendiğinde şu ifadelere yer verdikleri görülmüştür. Örneğin ortopedik çocuk ayakkabıları üreten bir firmanın kurucusunun çocukluğundan beri bu sektörün içinde olduğundan ve bütün modelleri bir

ressam inceliğinde bizzat kendisinin çizdiğinden bahsedilmektedir (Url 9). Bir diğer firma İtalya’da eğitim alan tasarımcısı olduğunu belirtmesine rağmen tescil başvurularında yönetim kurulu başkanının adının geçtiği görülmüştür (Url 10). Ayakkabı sektörüyle ilgili haberlere bakıldığında; örneğin “ Ayakkabılarımız İtalyan Tasarımcılara Emanet” başlıklı bir haberde firmaların İtalyan tasarımcıları tercih ettiği yönünde ifadeleri olduğu görülmektedir (Url 10). Tescil başvuruları incelendiğinde ise tasarım kökenli kişilere rastlanamamasının sebeplerinden biri tasarımı gerçekleştiren kişinin yerine yöneticilerin isimlerinin yazılması olabileceği gibi diğer bir sebep olarak da firmaların yurtdışı fuarlarında görmüş olduğu ürünleri kopyalıyor olabilecekleri düşünülmektedir.

5.2.2 Mobilya sektörü

Bu sektör son 5 yılda, 5 ve üzeri tescil başvurusunda bulunan firmaların en çok olduğu sektördür. Araştırma sonucuna göre 187 firma son 5 yılda 5 ve üzerinde endüstriyel tasarım tescil başvurusunda bulunmuştur ve bu 187 firmanın bugüne kadar yapmış olduğu başvuru sayıları toplamı 8052’dir. 187 firma içinde tescil başvurularında tasarım kökenli kişilerin bulunduğu firma sayısı ise 30’dur. Bu da toplam firma sayısına oranlandığında firmaların sadece %16’sının tescil başvurularında tasarımcı kökenli kişilerin adının geçtiği anlamına gelmektedir. 26 firma hakkında bilgi bulunamamış olmakla birlikte geri kalan 131 firmanın endüstriyel tasarım tescillerinde ise yönetim kurulu başkanı, üyesi, genel müdür gibi isimlerin olduğu görülmektedir.

Firmaların resmi internet sitelerinden ve çeşitli çevrimiçi yayınlardan elde edilen bilgilere göre mobilya sektöründe “baba mesleği”, “tutku” gibi kavramların diğer sektörlerle göre daha fazla olduğu görülmüştür. Ayrıca internet sitelerinde ve çeşitli röportajlarda tasarımın önemini vurgulayan ve bünyelerinde barındırdıkları tasarım ekiplerinden bahseden, hatta internet sitesinde bu ekipteki tasarımcıların adını dahi veren firmaların tasarım tescillerinde yönetici pozisyonlarındaki kişilerin isimlerinin olduğu dikkat çekmektedir (Url 24,25). Örneğin, acil müdahale sedyesi ile Good Design, Design Turkey, If, Red Dot gibi önemli tasarım ödülleri kazanan bir firmanın internet sitesinde uzman tasarım ekibi ile kendine özgü tasarımlarını dünyaya kanıtlamış olduğundan bahsetmesine rağmen endüstriyel tasarım tescillerinde yönetim kurulu başkanının adı geçmektedir. Endüstriyel tasarım tescillerinde yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi gibi isimlerin olduğu bu firmalar müşterilerinin farklı

yaşam biçimlerine uygun, şık, ergonomik, işlevsel ürünler tasarladıklarını, ürün tasarımlarında yurtdışı dâhil her türlü benzerlikten kaçındıklarını, tamamen kendilerine ait özgün tasarımları yaparken önceliği tüketici taleplerine verdiklerinden bahsetmektedirler. Firmaların resmi internet siteleri ve çeşitli röportajlar incelendiğinde karşılaşılmış olan ifadelerden bazıları şunlardır:

“... Mobilya’nın tecrübeli tasarımcısı... Mobilya sektörüne baba mesleğini devam ettirmek üzere 1967 yılında girdik.”

“...İç mimarlarımız tarafından müşterilerimizin eğilimleri ve dünya algıları göz önüne alınarak tasarlanan “yenilikçi ve farklı” dekorasyon projelerimizin, özel üretim mobilyalarımızın müşterilerimizi nasıl mutlu ettiğinin farkındayız. “ (Url 11).

“... Mobilya, bünyesinde barındırdığı, Ar-Ge ve tasarım ekibi ile kaliteden ödün vermeden...” (Url 12).

“Bünyemizde mimar, iç mimar, tekstil, renk ve desen tasarımcıları bulunmaktadır. Tasarımcıların her biri kendi içinde profesyonel ve zevk sahibi ekibimizdedir. ”(Url 13).

“Özgün tasarımları, kalite anlayışı ile fark yaratmaya devam etmektedir. ...Ar-Ge ve özel tasarım faaliyetlerimizle müşterilerimizin ...” (Url 14).

“...kalite ve özgün tasarım prensibi ile müşterilerimize en iyiyi sunabilmek... dünya mobilya sektöründe unutulmaz ödüllü tasarımlar gerçekleştirmek ve dünya trendlerinin kültürümüzle birleştiği bir tasarım anlayışı ile dünya genelindeki yükselişimize devam ederek...” (Url 15).

“Biz ürünlerimizde her zaman özgün tasarımlara yer vermekteyiz.” (Url 16).

“... Mobilya her yıl koleksiyonuna kendi tasarımcıları tarafından dizayn edilen iddialı ürünleri ile müşterilerine farklı seçenekler sunduğu gibi...” (Url 17).

“Ün sahibi ve bünyemizde bulundurduğumuz dizaynırlar ile Ar-Ge departmanımızın işbirliği içinde, müşterilerimizin farklı ihtiyaçlarını karşılayacak çözümler...” (Url 18).

“...uzman tasarım ve mimari ekibiyle...” (Url 19).

“Bünyemizdeki tasarım ve uygulama ekipleri, sürekli güncellediği modelleri, sıra dışı tasarımları ile mağazalarımızda müşterilerimizin ve sektörün beğenisini kazanmıştır.” (Url 20).

“Yılmaz Aldı; kendisinin ilgi, düşüncesinde ve çizimlerinde yer alan mobilya tasarımlarını gün yüzüne çıkarmayı, ülke ekonomisinde yer almayı ve bu tasarımlarını tüketicilerle paylaşmak üzere 1982 yılında Ankara’da kurduğu küçük bir atölyede mobilya üretimine başlamıştır. Aldımo tasarımlarının tamamına yakınında imzası bulunan, kısa sürede Türkiye’de modern mobilyanın öncüleri arasında yer almayı başaran Yılmaz Aldı....” (Url 21).

Bu ifadelere ek olarak, bazı firmalar taklitçilikten yakınmakta ve resmi internet sayfalarında ürünlerinin patentli ve tescilli olduğunu vurgulamaktadırlar. Firmaların resmi internet sitelerinden alınan bazı örnekler aşağıdaki gibidir:

“Kendimize ait, tamamı tasarım tescil belgesine sahip modellerimiz” (Url 22).

“...Ürünlerimize uluslararası patent ve tasarım tescil belgeleri alınmakta ve bu işlemten sonra mağazalarda satışa sunulmaktadır. Yine de maalesef her sektörde olduğu gibi taklit ürün veya emek hırsızlığı özellikle mobilya sektöründe de bizim gibi sürekli model geliştiren firmaların da başına gelen tatsız bir durum.” (Url 11).

“Develi Mobilya'dan Ali Masmaz, ürünlerin birçoğunu kendisinin tasarladığını söylüyor. Mobilyalarının el emeği, göz nuru olduğunu vurgulayan Masmaz, göz alan tasarımların uzun uğraşlar sonucunda elde edildiğini ve hemen bu ürünlerin patentinin alındığını söylüyor.” (Url 23).

Buna ek olarak İnegöl’de, mobilya firmalarının büyük bir emekle ortaya koydukları yeni ürünlerinin taklit edilmesinden oldukça şikâyetçi oldukları görülmektedir. 28 mobilya firması taklitçiliğin önüne geçebilmek adına İnegöl Taklitle Mücadele Platformu’nu kurmuşlardır. Bu platformun talebi ise tasarım hırsızlığı yaptığı tespit edilen firmaların fuarlara katılmalarının engellenmesi yönündedir. Bu platformun yakındığı diğer bir konu patent ve endüstriyel tasarım tescil sistemine göre yenilik vasfı taşımayan ürünlere tescil verilmesidir. Bu kötü niyetli tescillerin, sektördeki Ar-Ge ve yeni ürün tasarımlarının sabote edilmesinin önüne geçilmesi gerektiğini düşünmektedirler (Url 26).

Başka bir konu ise teknik eğitim fakülteleri, meslek lisesi gibi okullardan mezunların firmalarda tasarım uzmanı olarak çalıştıklarının görülmüş olmasıdır. Ayrıca

tescillerinde endüstriyel tasarımcılara rastlanan firmalarda sadece endüstriyel tasarımcılar değil onlarla birlikte yöneticilerin adı da geçmektedir.

5.2.3 Dekoratif ürün ve hediyelik eşya sektörü

Bu sektör altında incelenen 7 firma bulunmaktadır. Bu firmaların bugüne kadar yapmış oldukları endüstriyel tasarım tescil başvurusu sayıları toplamı ise 99'dur. 7 firmada tasarımcı olarak belirtilmiş isimler incelendiğinde 1'inin heykeltraş olduğu görülmüş, 1'i hakkında bilgi bulunamamış, 5 firmanın da tasarımcı olarak belirttiği isimlerin şirket sahipleri olduğu tespit edilmiştir. Dekoratif duvar saatleri, vazolar, çerçeveler, konsol setleri, çeşitli duvar süsleri, biblolar, panolar gibi ürünlerin üretimini yapan firmaların bulunduğu bu listede şirket kurucu ortağı olan ve firmanın internet sitesinde tüm objelerin kendisinin tescilli tasarımları olduğu belirtilen bir heykeltraş haricinde tescillerde adı geçen isimler şirket sahiplerinden oluşmaktadır. Bu firmalardan birinin internet sitesinde ürünlerin kendi tasarımları olduğu belirtilmiştir.

5.2.4 Plastik ev, banyo, mutfak gereçleri sektörü

Bu sektörde incelenen 14 firma vardır ve bu firmaların toplam tescil başvuru sayısı 694'tür. 14 firmadan sadece 1 firmanın endüstriyel tasarım tescil başvurularında endüstriyel tasarımcıya rastlanmış, 1 firma hakkında ise bilgi bulunamamıştır.

Kalan 12 firmanın internet siteleri incelendiğinde ise biri 32 biri 75 ülkeye ihracat yapan 2 firmanın tasarım, inovasyon ve yaratıcılığa önem verdiklerini vurguladıkları görülmüştür. Firmanın sahibi kendi ürünlerinin dünyada ve Türkiye'de sık sık taklit edildiğini bu yüzden tescil belgeleri ile koruma altına aldıklarını belirtmiş ve ürünlerin hemen hemen hepsinin tasarımını firma bünyesindeki ekiplerinin yaptığını söylemiştir. Avrupa'ya ihracatlarının olmadığı önceki yıllarda kopya ürün yaptıklarını, ihracata başlayınca tasarımlarını kendileri yapmadıkları sürece Avrupa'ya ürün satamayacaklarını anladıklarını belirten şirket sahibi piyasada daha önce görülmeyen yeni modeller tasarlamaya çalıştıklarını söylemiştir (Url 27). Bir diğer firmanın sahibi ise bazı tasarımların kendisine ait olduğunu belirtmiş ve tasarımlarının içinde bir tane bile kopya ürün olmadığını vurgulamıştır (Url 28). Firma, gözlemler yaptıklarını, yeni, özgün ürünler tasarladıklarını ve bir endüstriyel tasarımcıları olduğunu belirtmiş olmasına rağmen tasarım tescillerinde endüstriyel tasarımcıya rastlanılamamıştır. Şirket sahipleriyle yapılmış olan röportajlardan alınan bazı ifadeler şu şekildedir:

“Bazı tasarımlar bana aittir. Ben üretimden geliyorum. Yeni bir şey üretmek bana daha fazla haz veriyor. Tasarımlarımız içinde bir tane bile kopya ürünümüz yoktur. Yurt içi ve dışında gözlemlerde bulunuyoruz. Kendi yorumumuzla, kendi tasarımlarımızla yeni özgün ürünler ortaya çıkarıyoruz. Bu işle uğraşan endüstriyel tasarımcımız da var.” (Url 28).

“... sektörde yapılanları taklit etmek yerine, kendi tasarımlarına imza atarak, özgün ürünleriyle ön plana çıktı.” (Url 29).

“...kendi bünyesinde yapmış olduğu ürün tasarımlarıyla sektörde farkındalık yaratmaktadır. ...Tasarımcı bir marka olan Herevin' in tasarım anlayışı farklılaşmak üzerine kurulmuştur... “ (Url 30).

5.2.5 Züccaciye sektörü

Bu sektörde 38 firma son 5 yılda 5 ve üzerinde endüstriyel tasarım tescil başvurusu yapmıştır ve bu firmaların toplam tescil sayıları 2800'dür. 6 firmanın endüstriyel tasarım tescillerinde tasarım kökenli kişilere rastlanmış, diğer firmaların tasarım tescillerinde ise yönetici kademelerindeki kimselerin isimlerinin geçtiği görülmüştür. Bu sektörde incelenen firmalar arasında tencere, tava, çatal bıçak takımları, çaydanlık gibi madeni mutfak eşyaları, cam, porselen ve seramik çay, kahvaltı, yemek takımları gibi ürünler üreten firmalar bulunmaktadır.

Endüstriyel tasarım tescillerinde yönetici pozisyonlarındaki kişilerin isimlerinin geçtiği firmalar incelendiğinde kendi bünyelerinde yapmış oldukları özgün ve modern tasarımlardan, yeniliklerin öncüsü ve trendleri belirleyen konumda olduklarından bahseden firmalar bulunmaktadır. Tasarım ekipleri olduğunu belirten bu firmaların tasarım tescillerinde tasarım kökenli kimseler bulunamamıştır. Firmalardan biri döküm sektöründe çalışırken tasarımları kendilerine ait ürünler ortaya çıkarma fikrini uygulamaya koyduklarından ve artık kendilerine ait tasarımları piyasaya sürdüklerinden bahsetmektedir. Sektörde çok önemli bir konumda bulunan bir firmanın sahibi üniversitede işletmeyi kazandığını fakat yıllardır tasarım yaptığını ve en keyif aldığı konunun tasarım olduğunu belirtmiş ve mevcut ürünlerin % 80'inin kendi tasarladığı ürünler olduğunu söylemiştir. Firmaların internet sitelerinden ve gazete haberlerinden yapılan alıntılar şu şekildedir:

“Üniversitede işletmeyi kazandım. Hâlâ en keyif aldığım konu tasarımdır. Yıllardır tasarım yaparım. Tasarım departmanımızda zaman geçirmeyi çok severim. Kendi Ar-

Ge'mizi 2000 yılında kurduk. Türk ve İtalyan tasarımcılarla çalışıyoruz. Ben de çok meraklıyım. Son bir tepsiyle ödül de aldık. Mevcut ürünlerin yüzde 80'i elimden çıkıyor. Bazı setler benim tasarımım.” (Url 31).

“Tasarım ve Ar-Ge çalışmalarına ağırlık veren Mehtap... “ (Url 32).

5.2.6 Beyaz eşya sektörü

Beyaz eşya sektöründe faaliyet gösterip son 5 yılda 5 ve üzeri tescil başvurusunda bulunan firmaların sayısı 8'dir ve bunlardan 5'inin tasarım tescil başvurularında endüstriyel tasarımcıların adı geçmektedir. Bu 8 firmanın toplam tasarım tescil başvurusu sayısı 885'tir. Sektörün önde gelen 2 firmasının tasarım tescillerine bakıldığında geniş bir tasarım ekibi olduğu görülmektedir. 3 firmada endüstriyel tasarımcıların yanında kalite güvence şefi, yönetim kurulu üyesi gibi isimler de bulunmaktadır. İçlerinde ankastre fırınla 2013 yılında Interior Innovation Award tasarım ödülü alan bir firmanın da bulunduğu geri kalan 3 firmanın tasarım tescillerinde ise tasarım kökenli kişilere rastlanılamamıştır.

5.2.7 Elektrikli ev aletleri sektörü

Elektrikli ev aletleri sektöründe kriterlere uygun olarak listenen 12 firma vardır ve bunların toplam endüstriyel tasarım tescil başvuru sayısı 330'dur. 11 firmadan 4'ünün endüstriyel tasarım tescil başvurularında tasarım kökenli kişiler bulunmakta diğer 7 firmanın tescillerinde ise yönetici pozisyonlarındaki kişilerin olduğu görülmektedir.

Endüstriyel tasarım tescil başvurularında tasarım kökenli kimselerin bulunmadığı bu 7 firma incelendiğinde diğer sektörlerdeki firmaların aksine tasarım konusunda bir iddialarının olmadığı görülmüştür. İnternet sitelerinde tasarım konusunda herhangi bir ifadeyle karşılaşılmamış, bunun yerine Ar-Ge, uzman mühendis kadrosu, son teknoloji gibi ögelere vurgu yapıldığı görülmüştür.

5.2.8 Metal, cam, plastik, kâğıt ambalaj sektörü

Bu sektörde incelenen 43 firma vardır ve bunların toplam endüstriyel tasarım tescil başvuru sayısı 1440'tır. 1 firmanın endüstriyel tasarım tescil başvurusunda adı geçen kişi hakkında bilgi bulunamamış, 15 firmanın endüstriyel tasarım tescil başvurularında ise tasarım kökenli kişilerin adının geçtiği görülmüştür. Kalan 43 firma incelendiğinde ise yönetici pozisyonlarındaki kişiler adına endüstriyel tasarım tescil başvurusu

yapıldığı görülmüştür. Bu sektörde daha çok dışarıdan tasarım desteği alındığı ve bu tasarımcıların da sektörde kendini kanıtlamış belli başlı isimler olduğu görülmüştür. Ayrıca bu sektörde tasarım kökenli olmayan kimselerin tasarım yarışmalarında dereceleri olduğu, meslek yüksekokulu mezunu kişilerin endüstriyel tasarımcı pozisyonunda çalıştıkları görülmüştür.

5.2.9 Takı mücevherat sektörü

TPE veri tabanına bakıldığında bu sektörde alınan tescillerin çoğunun yayınlanmadığı görülmüştür. Yani firmaların başvuru sahibi ve tescil numarası görülebilmekte fakat tasarımcı adının ve ürünün görsellerinin bulunduğu dosya içeriğine ulaşılamamaktadır. Bu sektörde, son 5 yılda 5 ve üzerinde tasarım tescil başvurusunda bulunan 14 firma bulunmaktadır ve bu firmaların yapmış olduğu toplam tasarım tescil başvurusu 1416'dır. 2 firmanın hiçbir tescili yayınlanmadığı için tasarımcı olarak adı geçen kişilerin isimlerine ulaşılamamıştır. 1 firma sahibinin ise uzun yıllardır bu işi yapmakta olan dünya çapında ödüller almış ünlü bir takı tasarımcısı olduğu görülmüştür. Diğer 11 firmanın tasarım tescillerinde ise şirket sahiplerinin isimleri bulunmaktadır.

5.2.10 Ulaşım araçları sektörü

4 firmanın yer aldığı bu sınıfta 3 firmanın tasarım tescillerinde endüstriyel tasarımcıların adının geçtiği görülmüştür. Diğer 1 firma ise motorsiklet üreten bir firmadır. Tasarım tescil başvurusunda ise tasarımcı olarak yönetim kurulu başkanının adı geçmektedir.

5.2.11 Elektronik cihazlar sektörü

Tablet, modem, fare ve klavye gibi bilgisayar aksesuarları, medya oynatıcıları, cep telefonları, askeri elektronik ekipmanlar, diafon gibi ürünler üreten firmalardan oluşan bu sınıfta 9 firma bulunmaktadır. Bu 9 firmanın toplam endüstriyel tasarım tescil başvuru sayıları 176'dır. 9 firmadan 5'inin tescillerinde tasarım kökenli kişiler olduğu görülmüştür. Diğer 4 firmanın tasarım tescillerinde ise şirket sahiplerinin adı geçmektedir. Bunlardan ikisinin tasarım tescil içeriğine bakıldığında 3D modelleme ve görselleştirme konusunda uzman bir kişi tarafından yapılmış görseller olduğu görülmüştür.

5.2.12 Spor, oyun ve oyuncak sektörü

Oyuncak sektöründe faaliyet gösteren firmalardan kriterlere uygun olan firma sayısı 16'dır ve endüstriyel tasarım tescil başvuru sayılarının toplamı 436'dır. 16 firmadan 3'ünün tasarım tescillerinde tasarım kökenli kimselerin yer aldığı görülmüştür. Diğer 13 firmanın tescillerinde şirket sahipleri ve yönetim kurulu başkanlarının adı geçmektedir. Bu 13 firma içinde oyun grupları / parkları üreten ve sektörde %60 pazar payına sahip olduğu belirtilen bir firma 2014 yılında Red Dot tasarım ödülü almıştır. Araştırmalar sonucunda şirket bünyesinde en az 2 endüstriyel tasarımcının çalıştığı tespit edilmiş fakat 23 tasarım tescil başvurularının hepsinde yönetim kurulu başkanının adının geçtiği görülmüştür. Bir diğer firma ise oyuncaklarının firma bünyesindeki tasarımcılar tarafından geliştirildiğini ve hepsinin tescilli olduğunu belirtmiştir. Sektörün köklü ve 57 ülkeye ihracat yaptığı belirtilen firmalarından biri ise internet sitesinde "ürün tasarımında profesyonel kadro" ifadesini kullanmış, bir diğeri "hayalden çizime, çizimden gerçeğe" ifadesiyle ürünleri kendi bünyesinde tasarlayıp bilgisayar destekli ortamda yarattıklarını belirtmiş fakat endüstriyel tasarım tescillerinde tasarım kökenli kimselere rastlanamamıştır. Aşağıda bu firmaların resmi internet sitelerinden yapılan alıntılar görülmektedir:

"Özgün ve yenilikçi tasarımlarıyla birlikte... kendi bünyesinde tasarlamış olduğu ürünleri, bilgisayar destekli ortamda yarattıktan sonra..." (Url 33)

"Ürün Tasarımında Profesyonel Kadro; Tasarım aşamasından üretim aşamasına kadar olan süreçte sloganımız olan "Tasarımda Kalite" ilkesini benimsemekte ve tüm tercihlerimizi bu doğrultuda yapmaktayız." (Url 34)

5.2.13 Yapı gereçleri sektörü

Bu sektörde lavabo, klozet gibi vitrifiye ürünler, armatür ve duş sistemleri, radyatör gibi ürünler üreten firmalar bulunmaktadır. Bu firmalardan 13'ü son 5 yılda 5 ve üzerinde tasarım tescil başvurusunda bulunmuştur ve toplamda 610 endüstriyel tasarım tescil başvuruları bulunmaktadır. 13 firmadan 5'inin endüstriyel tasarım tescil başvurularında tasarım kökenli kişilerle karşılaşmıştır. Bu kişiler güzel sanatlar fakültesi seramik bölümü mezunları ve endüstriyel tasarımcılardır. Diğer 8 firmanın tasarım tescillerinde ise firmaların yönetim kademelerinden isimler bulunmaktadır. Bunların içinde ise Design Turkey tasarım ödülü almış kişiler olduğu görülmüştür.

5.2.14 Aydınlatma sektörü

Aydınlatma sektöründe incelenmiş olan 8 firmadan 2'sinin endüstriyel tasarım tescil başvurularında tasarım kökenli kişilerle karşılaşmıştır. 8 firmanın endüstriyel tasarım tescil başvuru sayılarının toplamı 146'dır. Bu sektörde de tasarım kökenli olmayan kişilerin endüstriyel tasarımcı pozisyonunda çalıştığı görülmektedir. Firmaların internet sitelerinde ürettikleri tüm modellerin tasarım tescil belgeli olduğuna dair ibareler görülmüştür.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

TPE verileri kullanılarak endüstriyel tasarım mesleğinin Türk üretim sektöründe ne kadar kabul gördüğü ve bir uzmanlık alanı olarak benimsendiğinin araştırıldığı bu tez çalışmasında elde edilen sonuçlar Türkiye'nin tasarım tescili konusunda ciddi sorunları olduğu ön düşüncesini desteklemektedir. İleriki bölümlerde bahsedileceği üzere tasarım konusunda her ne kadar önceki yıllara oranla büyük bir gelişme kaydedilse de endüstriyel tasarım mesleği ve tasarım algısı konusunda hâlâ büyük sorunlar olduğu görülmektedir.

6.1 Araştırmanın Sonuçları

Beşinci bölümde anlatıldığı gibi firmaların tasarım tescil başvurularında tasarımcı olarak adı geçen kişiler, bu kişilerin firma içindeki pozisyonları ve firmaların resmi internet siteleri incelenmiş ve elde edilen bulgular sonucunda 4 ayrı durum olduğu gözlenmiştir. Bu durumlar şu şekildedir:

- Tasarım kökenli kişilerin firmada tasarım aktivitelerini üstlenmesi fakat endüstriyel tasarım tescillerinde isimlerinin geçmemesi;
- Tasarım kökenli olmayan kimselerin tasarım uzmanı, endüstriyel tasarımcı pozisyonlarında çalışmaları ve endüstriyel tasarım tescillerinde bu kişilerin isimlerinin belirtilmesi;
- Diğer pozisyonlarda çalışan kimselerin tasarım aktivitelerini üstlenmeleri ve endüstriyel tasarım tescillerinde bu kişilerin isimlerinin belirtilmesi;
- Tasarım kökenli kişilerin firmada tasarım aktivitelerini üstlenmesi ve tescillerde isimlerinin yer alması;

Bunlardan en yaygın olarak gözlenen ilk durum, firmaların resmi internet siteleri ve çeşitli sosyal ağlardan elde edilen verilere göre firmada profesyonel tasarımcıların çalıştığı sonucuna varılmış olsa bile isimlerinin tescil başvurularında geçmemesi ve onların yerine şirket sahibi, yönetim kurulu başkanı ya da çeşitli yönetici

pozisyonlarındaki kişilerin isimlerinin belirtilmiş olmasıdır. Bunun Erözçelik'in (2011) yüksek lisans tezinde, endüstriyel tasarımcıların patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım alanlarında tescil rakamlarına sayısal olarak zayıf bir katkıda bulundukları sonucuna varmış olmasının nedenlerinden biri olduğu düşünülmektedir.

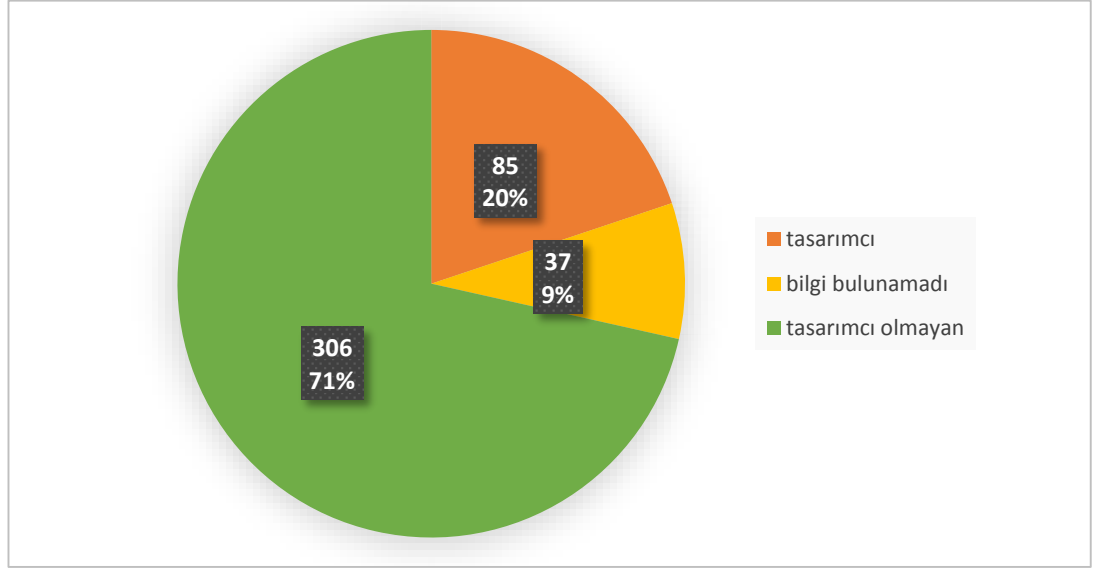
Firmaların endüstriyel tasarım tescilleri incelenirken karşılaşılan ikinci durum, tasarım eğitimi almamış kişilerin firmalarda endüstriyel tasarımcı, tasarım uzmanı gibi pozisyonlarda çalışmakta olduklarıdır. Bu kişilerin eğitim durumları 4 yıllık ve 2 yıllık bölümler olmak üzere çeşitlilik göstermekte olup bu durum daha çok mobilya ve ambalaj sektörlerinde çalışanlarda görülmektedir.

Üçüncü durum ise tasarım kökenli olmayan ve şirkette tasarımcı pozisyonunun haricindeki dış ticaret sorumlusu, ar-ge müdürü, yönetim kurulu başkanı gibi pozisyonlarda çalışanların tasarım faaliyetlerinde bulundukları durumdur. Tezin 5. bölümünde belirtildiği gibi özellikle mobilya ve züccaciye sektörlerinde tasarım kökenli olmayan bazı şirket sahipleri de tasarım yaptıklarını ifade etmişlerdir.

Son olarak ise çok yaygın olmasa da firmaların tasarım tescillerinde profesyonel tasarımcıların adının geçtiği durumun var olmasıdır. Bu tasarımcılar firma bünyesinde çalışan tasarım ekibinden kişiler olabildiği gibi dışarıdan tasarım desteği veren tasarımcılar da olabilmektedir. Endüstriyel tasarım tescilleri incelenirken sadece büyük ölçekte birkaç firmanın tescillerinde geniş tasarım ekiplerinin varlığı görülmüştür. Firmaların dışarıdan tasarım desteği aldıkları durumlarda, sektör bazında bazı tasarımcıların ön plana çıktığı fark edilmiştir. Örneğin ambalaj tasarımlarında bir isme sık rastlanılırken mobilya sektöründe başka bir ismin yaygın bir şekilde firmalara tasarım yaptığı görülmüştür.

Şekil 6.1'de gösterildiği üzere, son 5 yılda 5 ve üzerinde endüstriyel tasarım tescil başvurusunda bulunmuş firmalardan %71'inin tasarımcı olarak yönetici pozisyonlarındaki kişileri gösterdikleri görülmüştür. Bu oran 428 firma içinde 316 firmaya karşılık gelmektedir. Bilgi bulunamayan 37 firmanın bütün firmalara oranı ise %9'dur. 85 firmanın tasarım tescillerinde tasarım kökenli isimlerle karşılaşılmıştır ve bu oran % 21'e karşılık gelmektedir. Son 5 yılda 5 ve üzerinde endüstriyel tasarım tescil başvurusunda bulunmuş firmalardan %71'inin tasarımcı olarak yönetim kademesindeki kişileri göstermiş olmaları ve incelenen firmaların sadece %21'inin endüstriyel tasarım tescillerinde tasarım kökenli kimselerin adının geçmesi endüstriyel

tasarım mesleğinin Türkiye’de bir uzmanlık alanı olarak henüz tam olarak kabul görmediğini düşündürmektedir.

Şekil 6.1 : Genel durum

Firmaların endüstriyel tasarım tescili alma konusunda istikrar göstermeleri, tasarım konusunda bilinç düzeyinin yüksek olduğunu düşündürse de yukarıda da açıklandığı üzere firmada tasarım aktivitelerinin tasarım kökenli olmayan kişilerce üstlenilmiş olması ya da endüstriyel tasarım tescillerinde tasarımı gerçekleştiren profesyonel tasarımcıların isimlerine yer verilmemiş olmaması firmaların bu konularda yetersiz bilgilendiğini göstermektedir.

Özellikle mobilya, züccaciye ve plastik ev gereçleri sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların resmi internet sitelerinde, yenilikçi, özgün tasarım, profesyonel tasarım ekibi gibi ifadeler yer vermiş olmaları bu firmaların gerçekleştirmiş olsunlar ya da olmasınlar, tüketicilerin tasarım beklentilerine kayıtsız kalmadıklarını göstermektedir. Buna rağmen tasarım faaliyetlerinin, tasarım kökenli olmayan kişiler tarafından yürütülüyor olması firmaların endüstriyel tasarım mesleği konusunda yeterince bilgi sahibi olmadığı ya da endüstriyel tasarımcı çalıştırma konusunda istekli olmadıklarını göstermektedir.

Türkiye’de, faaliyet gösterdikleri sektörlerde lider konumlarda bulunan ve endüstriyel tasarımcı çalıştırdıkları bilinen firmaların dahi endüstriyel tasarım tescillerinde tasarımcı olarak yöneticileri belirtmeleri, durumu daha kritik bir hale sokmaktadır. Bu firmaların endüstriyel tasarımı, pazarda bir rekabet unsuru olarak kullanırken

endüstriyel tasarım mesleğine ve endüstriyel tasarımcılara aynı önemi ve özeni göstermedikleri görülmektedir.

Sektörel olarak genel bir değerlendirme yapıldığında, 5. bölümde anlatıldığı üzere mobilya sektörü endüstriyel tasarım tescili başvurularının en çok yapıldığı ve ergonomik, işlevsel, yenilikçi tasarım, tasarım ekibi gibi ifadelerle sıkça rastlanılan sektör olmasına rağmen incelenen firmaların sadece %16'sının tescillerinde tasarım kökenli kimselere rastlanmıştır. Bu oranın en yüksek olduğu sektörler ise ulaşım araçları, beyaz eşya gibi daha karmaşık yapıları ürünlerin bulunduğu sektörlerdir. Ayakkabı, züccaciye, plastik ev gereçleri gibi basit bileşenlerden oluşan ürünlerin olduğu sektörlerde endüstriyel tasarım tescillerinde tasarım kökenli kimselerin bulunduğu firmaların sayısı da azalmaktadır. Örneğin ayakkabı sektöründe endüstriyel tasarım tescili alma konusunda istikrar gösteren 39 firma içinde tescillerinde tasarım kökenli kişilerin olduğu firma bulunamamıştır. Bu sektörel durumda ayakkabı gibi ürünlerin fazla tekrara dayanması ve özgün olmaması da bir neden olabilir.

6.2 Tartışma Alanı

Tezin 3. bölümünde anlatıldığı gibi KHK'nın 18. maddesinde tasarımcının başvuru sahibine veya tasarım hakkı sahibine karşı, tasarım sicilinde, rüçhan belgelerinde ve yayınlama sırasında adının tasarımcı olarak gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Aynı maddeye göre bu hakkın devri ve haktan feragat hükümsüzdür. Başvuru sahibi, tescil edilen tasarımı ticari amaçlı kullanma hakkına sahip olan, tasarımcı ise o tasarımı gerçekleştiren kişidir. Yani tasarımcı olarak belirtilen kişiye sağlanmış olan hak maddi değil manevidir. Bununla birlikte tasarımcı olarak belirtilme hakkı devredilemez ve vazgeçilemez bir hak olduğu için tasarım tescillerinde tasarımı gerçekleştiren kişi haricinde başka bir ismin yazmasının hiçbir hükmü yoktur. Bu durumda firmaların eksik ve yanlış bilgi edindiği, tasarımcıların ise kendi hakları konusunda fazla ilgili olmadıkları ya da tescil işlemlerini takip etmedikleri düşünülebilir.

Firmaların tasarım tescili konusunda istikrar göstermeleri ilk aşamada tasarım farkındalığı konusunda olumlu bir adım gibi görünse de tesciller incelendiğinde ortaya çıkan durum endüstriyel tasarımın bir meslek olarak tam anlamıyla benimsenmediğini göstermektedir.

Firmaların resmi internet sitelerinde karşılaşılan yenilikçi ve özgün tasarım, güçlü tasarım ekibi gibi ifadelerin olması tasarımın öneminin farkında olup bunu bir reklam ve tanıtım aracı olarak kullandıklarının göstergesi olduğu düşünülebilir.

Ayrıca firmaların internet sitelerinde ürünlerinin tasarım tescilli olduğunu belirtiyor olmaları endüstriyel tasarım tescilini taklit edilmeye karşı bir savunma yöntemi olarak gördüklerinin bir kanıtı olabilir.

6.3 İleriki Çalışmalar

Bu tez çalışmasında tasarım tescil konusunda istikrar gösteren firmalar listelenmiş ve hangi firmaların tasarımcı çalıştırdığı, tasarım tescillerinde hangilerinin bu tasarımcıların adını verdiği, hangilerinin profesyonel tasarımcıyla çalışmadan tasarım faaliyetleri yürüttüğü gibi bilgilere ulaşılmıştır. % 21 gibi düşük bir oranda firmanın tasarım tescillerinde tasarım kökenli kimselere rastlanılmış olması bu konunun sebeplerini araştırarak bu çalışmayı bir adım öteye götürme konusunda teşvik edici bir unsur olarak görülmektedir. Araştırılacak olan bu sebeplerin sektörel bazda farklılık gösterebileceği düşünülmektedir.

Bu araştırma kapsamında endüstriyel tasarım tescilleri nitelik bakımından incelenmemiş olup firmaların endüstriyel tasarım tescil sayıları ve bu tescillerde tasarımcı olarak belirttikleri kişiler üzerine yoğunlaşmıştır. Endüstriyel tasarım tescillerinin nitelik bakımından da detaylı incelenmesi gerektiği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Asatekin, M.** (1994). “ Turkish Design Facing The Global Market “1994 Uluslararası Endüstri Ürünleri Tasarımı Sempozyumu, ODTU, Ankara, sayfa 3-8
- Cawood, G., Lewis, A. and Raulik, G.** (2004). International Perspectives on Design Support for SMEs. *Design Management Review*, Fall 2004 Issue
- Cawood, G.** (1997). Design innovation and culture in SMEs. *Design Management Journal* (Former Series), 8(4), 66-70.
- Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname.** KHK/554. TC Resmi Gazete, sayı: 22326, 27 Haziran 1995
- Er, H.A. ve Er, Ö.** (2004). Endüstriyel Tasarım ve Sürdürülebilir Rekabet: Ulusal Tasarım Politikaları için Öneriler, *Türkiye İktisat Kongresi*, İzmir , Şubat 2004,
- Er, H.A., Er Ö. ve S. Başer (2003).** Endüstriyel Tasarım Kılavuzu, İstanbul Sanayi Odası, İSO Yayın No 2003-10, İstanbul, (ISBN 975-512-777-1).
- Er, H. A., Korkut F. (1998).** "Türkiye'de Endüstriyel Tasarım Eğitimi ve Kurumsallaşma: Kronolojik Notlar." Türkiye'de Tasarım Eğitimi (Nesnel kitap dizisi 1), der. H. Alpay Er ve diğerleri, 6-9. İstanbul: Boyut Yayın Grubu
- Er, Ö., Soylu Y., Başar L. D. ve Gökkurt A.** (2013). A New Model to Introduce SMEs with Design / *10th European Academy of Design Conference - Crafting the Future*
- Erkarslan, Ö., Kaya A., Dilek Ö.** (2011). Türkiye’de endüstriyel tasarımcıda aranan niteliklerin lisans eğitimi programları ve kariyer siteleri üzerinden karşılaştırmalı analizi, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11: (2), 121-130
- Erözçelik, M. A.** (2011). *Türk Patent Enstitüsü tescilleri üzerinden endüstriyel tasarımcıların faaliyet analizi: ETMK örneği*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Eryayar, E.** (2010). Türkiye ve Avrupa Birliği’nde Endüstriyel Tasarımların Tescil Yolu ile Korunması, *ZfWT Vol. 2, No. 1*
- Etemoğlu, Ş., Er, A.** (2014) “Türkiye’de Endüstri Ürünleri Tasarımcılarının Motivasyon Faktörleri Üzerine Bir Çalışma” UTAK 2014 Bildiri Kitabı: Eğitim, Araştırma, Meslek ve Sosyal Sorumluluk, ed. Pınar Kaygan ve Harun Kaygan. Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları
- Gorb, P. ve Dumas, A.** (1987). Silent Design, *Design Studies*, 8(3).
- Güneş, S.** (2008). Kalkınma ve Gelişme Stratejilerinde Endüstriyel Tasarım Disiplinin Yeri: *Ar Ge Teşvikleri. Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(64).

- Hasdoğın, G.** (2009). Türkiye’de Devletin Endüstriyel Tasarıma Yönelik Girişimleri ve Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşunun bu Girişimlerdeki Rolü. "Tasarım veya Kriz, 4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı, 8-9 Ekim 2009, İstanbul", s.173-190.
- Kara, H.** (2011). *Türkiye’de faalite gösteren KOBİ’lerde endüstri ürünleri tasarımı disiplinin kullanımı*, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Karaer, C. F., Er, A.** (2014) “Türkiye Endüstriyel Tasarım Yazını Üzerine Bir İnceleme: 1971 – 2009 Arası Akademik Çalışmaların Analizi” UTAK 2014 Bildiri Kitabı: Eğitim, Araştırma, Meslek ve Sosyal Sorumluluk, ed. Pınar Kaygan ve Harun Kaygan. Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları
- Karanfil, A.** (1996), “Endüstriyel Tasarım Korumasında Ulusal Mevzuat ve Uygulamalar” Tasarımda Evrenselleşme, Ed: Nigan Bayazıt, 2. *Ulusal Tasarım Kongresi (13-15 Mart 1996) Bildiri Kitabı*,Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul
- Kındı, M.** (2007). *Türkiye’de endüstriyel tasarım iş piyasası ve istihdam düzeyinde temel karakteristikleri*, Yüksek lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Kocaman, H.** (2009). “1980’li Yıllarda Türk Sanayinde Endüstri Ürünleri Tasarımı ve Marka Kimliği Çalışmaları Hakkında Bazı Değerlendirmeler" Tasarım veya Kriz, 4. *Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı*, 8-9 Ekim 2009, İstanbul", s.227-234.
- Kotler, P. , Rath, G.A.** (1984) . Design: a powerful but neglected strategic tool. J.Bus. Strategy 5,16–21.
- Okandan, G. D.** (2010). (Industry Reports), İstanbul'da Endüstriyel Tasarım . İstanbul: İstanbul 2010 Ajansı- TÜBA.
- Roy, R. , Riedel, J.C. ,** (1997). Design and innovation in successful product competition. *Technovation* 17, 537–594
- Selek, H.** (2008). *Relationship between SMEs and industrial design: An evaluation of the ITU-ISO Industrial Design Projects for SMEs from the perspective of SME representatives*, M. Sc. Thesis, İstanbul Technical University, Institute of Science and Technology, İstanbul
- Soyak, A.** (2005). Fikri ve Sınâî Mülkiyet Hakları: Tanımı, Tarihsel Gelişimi ve GOÜ’ler Açısından Önemi, *Legal Fikri ve Sınâî Haklar Dergisi*, 1, 1, 3.
- Soyak, A.** (2000) “Küreselleşme Sürecinde Ulusal Teknoloji Politikası ve Türkiye; Sınai Mülkiyet Hakları ve AR-GE Teşvikleri Açısından Bir Çözümleme”, İstanbul: Bilim ve Teknik Yayınevi, 2000, s.2.
- Stultiëns, R.G.L.,** (2009). *Collaboration between SMEs and external designers in product innovation*, M. Sc. Thesis, TUE Innovation Management, Eindhoven
- Suluk, C. ve Er (Erzurumluoğlu), Ö.** (2012). Türkiye'de Tasarım Tescil Sistemine Yönelik bir Değerlendirme. [b]Erzurumluoğlu Armağanı, der. Emel Badur, Ankara Barosu, ISBN 978-605-5316-30-3.

- Suluk, C.**, (2004) Telif Hakları ve Korsanlıkla Mücadele, Hayat Yayınları, İstanbul 2, s. 30
- Süel, A.B.** (2006). *The role of the in-house industrial designer in Turkish industry: Perceptions of manufacturers and designers*, M. Sc. Thesis, METU Institute of Science and Technology, Ankara
- Tekinalp, Ü.** (2005), Fikri Mülkiyet Hukuku, Arıkan Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti, İstanbul, s. 616
- Tether, B.** (2005). The role of design in business performance. ESRC Centre for Research on Innovation and Competition, University of Manchester.
- Topalian, A.** (2005). Alan Topalian in ‘Design Frontline – Newsletter of the Design Leadership Forum’, July 2005.
- Ulrich, K. T.** (2011), Design Is Everything? *Journal of Product Innovation Management*, 28: 394–398.
- Yalçın, U. G.** (1996), “Avrupa Birliğinde Tasarım Koruması ve Uluslararası Anlaşmalar” Tasarımda Evrenselleşme, Ed: Nigan Bayazıt, 2. *Ulusal Tasarım Kongresi(13-15 Mart 1996) Bildiri Kitabı*,Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul
- Yalçın, I., Korkut, F.** (2014) “Endüstriyel Tasarım Tescili Başvurusunda Görsel Anlatımın Hazırlanmasına Yönelik Ulusal Bir Kılavuz Önerisi”. UTAK 2014 Bildiri Kitabı: Eğitim, Araştırma, Meslek ve Sosyal Sorumluluk, ed. Pınar Kaygan and Harun Kaygan, 35-51. Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları, 2014.
- Walsh, V., Roy, R., Potter, S. and Bruce M.** (1992). *Winning by Design: Technology, product design and international competitiveness*. Basil Blackwell, Oxford.
- Walsh, V.** (1996). Design, innovation and the boundaries of the firm. *Research Policy*, 25(4), 509-529.
- Url-1**<<https://anahtar.sanayi.gov.tr/tr/news/kobiler-ve-girisimcilerin-turk-ekonomisindeki-yeri-ve-onemi/261>>, alındığı tarih: 02.04.2015.
- Url-2**<<http://www.tpe.gov.tr/TurkPatentEnstitusu/statistics>>, alındığı tarih: 17.03.15
- Url-3**<<http://www.etmk.org.tr/page.php?id=18>>, alındığı tarih: 28.06.2014.
- Url-4**<<http://IDSA> =18>, alındığı tarih: 28.06.2014.
- Url-5**<<http://www.tasarim.itu.edu.tr/forum/index.php?act=attach&type=post&id=49>> alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-6**<http://www.turkpatent.gov.tr/dosyalar/yayinlar/bilgikitapciklari/Endstriyel_Tasr.pdf> alındığı tarih: 18.01.2015.
- Url-7**<<http://www.tpe.gov.tr/TurkPatentEnstitusu/commonContent/History>>, alındığı tarih: 22.01.2015.
- Url-8**<<http://www.tpe.gov.tr/TurkPatentEnstitusu/commonContent/AboutUs>>, alındığı tarih: 18.04.15.
- Url-9**<<http://www.sirinbebe.com.tr/tarihce.php>>, alındığı tarih: 20.04.15.

- Url-10**<<http://www.milliyet.com.tr/2004/03/09/business/bus02.html>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-11**<<http://www.beysmobilya.com/cihan-turkoglu-ile-ev-dekorasyonu-uzerine>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-12**<<http://newconcept.andacmobilya.com/kurumsal.aspx>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-13**<<http://www.kaas.com.tr/index.php/mlive-roportaj/#more-6>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-14**<<http://www.akmmobilya.com.tr/kurumsal>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-15**<<http://www.kaas.com.tr/index.php/hakkimizda/>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-16**<<http://www.mlive.com.tr/sayi14/index.html#237/z>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-17**<<http://massimobilya.com/hakkimizda/>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-18**<<http://www.sancaklisandalye.com/kurumsal-sID16.html>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-19**<<http://www.stellamobilya.com/kurumsal/>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-20**<http://www.classimobilya.com/?page_id=646 url 25>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-21**<<http://www.aldimio.com.tr/hakkimizda.swf>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-22**<<http://bambimobilya.com.tr/Sayfalar/tr-TR/hakkimizda>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-23**<<http://www.haberaktuel.com/mobilyanin-mucidi-saray-odalari-yapiyor-haberi-691265.html>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-24**<<http://www.iberba.com/tasarim-ekibi.html>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-25**<<http://www.bretz.com.tr/tasarim-ofisi/>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-26**<*inegöl taklitte mücadele*>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-27**<<http://www.boyutpedia.com/2344/69002/plastik-sirketlere-focus-gondol-plastik>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-28**<<http://www.boyutpedia.com/2509/69863/sirketlere-focus-luks-plastik>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-29**<<http://hobbylife.com.tr/kurumsal-p10.html>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-30**<<http://www.solmazer.com/?sayfa=tasarim>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-31**<<http://www.gazetevatan.com/elif-ergu-451759-yazar-yazisi-porseleni-cizmeyen-swarovskili-catal-bicagi-32-ulkeye-satiyor/>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-32**<<http://www.mehtap.com.tr/Hakkimizda/Mehtap-Hakkinda.html> />, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-33**<<http://www.ucaroyuncak.com/hakkimizda.html>>, alındığı tarih: 20.04.15.
- Url-34** <<http://www.pilsan.com.tr/sayfa/hakkimizda-52/>>, alındığı tarih: 20.04.15.

EKLER

EK A: Locarno sınıfları

EK B: Kriterlere uygun firma listesi

EK A

Locarno Sınıfları		
Sınıf	Alt Sınıf	Ürün Adı
1	Gıda Maddeleri	
01-	01	Fırın ürünleri, bisküviler, hamur işleri, makarna ve diğer tahıl ürünleri, çikolatalar, şekerçilik ürünleri, buzlu gıdalar
01-	02	Meyve ve sebzeler
01-	03	Peynirler, tereyağı ve tereyağı ikamesi yağlar, diğer süt ürünleri
01-	04	Kasaplık et ürünleri (domuz eti ürünleri dâhil), balık
01-	05	[boş]
01-	06	Hayvani gıda maddeleri
01-	99	Muhtelif
2	Giyim ve tuhafiye eşyaları	
02-	01	İç çamaşırları, kadın çamaşırları, korseler, sütyenler, gecelikler
02-	02	Giysiler
02-	03	Baş giysisi
02-	04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar
02-	05	Boyun bağları, omuz atkıları, boyun atkıları ve mendiller
02-	06	Eldivenler
02-	07	Tuhafiye ve giyim aksesuarları
02-	99	Muhtelif
3	Seyahat eşyaları, çantalar, güneş şemsiyeleri ve kişisel eşyalar- başka bir yerde belirtilmemiş olan	
03-	01	Sandıklar, valizler, evrak çantaları, el çantaları, anahtarlıklar, içinde bulundurdıkları için özel olarak tasarlanmış kutular, cüzdanlar ve benzeri eşyalar
03-	02	[boş]
03-	03	Şemsiyeler, güneşlikler, güneş şemsiyeleri ve bastonlar
03-	04	Fanlar
03-	99	Muhtelif
4	Fırçalar	
04-	01	Temizleme için fırçalar ve süpürgeler
04-	02	Tuvalet fırçaları, elbise fırçaları ve ayakkabı fırçaları
04-	03	Makine fırçaları
04-	04	Boya fırçaları, aşçılıkta kullanılan fırçalar
04-	99	Muhtelif
5	Metre ile satılan tekstil ürünleri, suni ve doğal tabaka malzeme	
05-	01	Büküm malzemeleri
05-	02	Dantel
05-	03	Nakış

05-	04	Kurdeleler, örgüler ve diğer dekoratif süslemeler
05-	05	Tekstil kumaşları
05-	06	Suni ve doğal tabaka malzemesi
05-	99	Muhtelif
6	Mefruşat	
06-	01	Oturma yerleri
06-	02	Yatma yerleri
06-	03	Masalar ve benzeri mobilya
06-	04	Muhafaza amaçlı mobilya
06-	05	Bileşik maddelerden imal edilmiş möble
06-	06	Diğer möbleler ve mobilya parçaları
06-	07	Aynalar ve çerçeveler
06-	08	Elbise askıları
06-	09	Döşekler, yastıklar ve minderler
06-	10	Perdeler ve ev içi pencere storları
06-	11	Hallılar, paspaslar ve yer örtüleri
06-	12	Goblen
06-	13	Battaniyeler ve diğer örtme malzemeleri, evde kullanılan masa örtüleri ve yatak çarşafları, sofra örtüleri ve peçeteleri
06-	99	Muhtelif
7	Başka bir yerde belirtilmemiş olan ev eşyaları	
07-	01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler
07-	02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar
07-	03	Sofra bıçakları, çatalları ve kaşıkları
07-	04	Yiyeceğin ve içeceğin hazırlanması için elle çalıştırılan araçlar ve gereçler
07-	05	Isıtmalı demir elbise ütüler ve yıkama, temizleme ve kurutma donanımı
07-	06	Diğer sofra gereçleri
07-	07	Diğer ev tipi kaplar
07-	08	Şömine aksesuarları
07-	99	Muhtelif
8	Aletler ve hırdavat	
08-	01	Delme, frezeleme veya kazma için aletler ve gereçler
08-	02	Çekiçler ve diğer benzeri aletler ve gereçler
08-	03	Kesme aletleri ve gereçleri
08-	04	Tornavida ve benzeri araç ve gereçler
08-	05	Diğer aletler ve gereçler
08-	06	Saplar, düğmeler ve menteşeler
08-	07	Kilitleme veya kapama düzenleri
08-	08	Diğer sınıflara dahil edilmeyen tutma, destekleme veya monte etme düzenleri

08-	09	Kapılar, pencereler ve möble benzeri malzemelerde kullanılan metal tutma ve monte düzenleri
08-	10	Bisiklet ve motosiklet tutma düzenleri (seleler, gidonlar)
08-	99	Muhtelif
9	Malların nakliyesi veya taşınmasıyla ilgili ambalajlar ve konteynerler	
09-	01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalara ve konteyner, hareketli
		Boşaltma amaçlı konteyner
09-	02	Muhafaza kutuları, variller ve fiçiler
09-	03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular
09-	04	Sepet sandıklar, kasalar ve sepetler
09-	05	Torbalar, poşetler, tüpler ve kapsüller
09-	06	Halatlar ve kasnaklama malzemeleri
09-	07	Kapama düzenleri ve ataşmanlar
09-	08	çatalistiflere (forkliftler) ait paletler ve platformlar
09-	09	Çöp ve süprüntü kutuları ve sehpalara
09-	99	Muhtelif
10	Her çeşit saat ve diğer ölçüm, kontrol ve sinyal verme aletleri	
10	- 01	Saatler ve alarm saatleri
10	- 02	Saatler ve kol saatleri
10	- 03	Diğer zaman ölçme aletleri
10	- 04	Diğer ölçüm aletleri aygıtları ve düzenleri
10	- 05	Kontrol, güvenlik veya test yapmayla ilgili aletler, aygıtlar ve düzenler
10	- 06	Sinyal verme aygıtı ve düzenleri
10	- 07	Ölçüm, kontrol ve sinyal verme ile ilgili aletlerin muhafazaları, kutuları, kadrantları, akrep ve yelkovanları, diğer bütün parçaları ve aksesuarları
10	- 99	Muhtelif
11	Ziynet eşyaları	
11	- 01	Mücevherat
11	- 02	Biblolar, tablo, şömine rafı ve duvar süsleri, çiçek vazoları ve kapları
11	- 03	Madalyalar ve rozetler
11	- 04	Suni çiçekler, meyve ve bitkiler
11	- 05	Bayraklar, bayram süslemeleri
11	- 99	Muhtelif
12	Ulaşım veya kaldırma araçları	
12	- 01	Hayvanlar tarafından çekilen araçlar
12	- 02	El arabaları, tekerlekli el arabaları
12	- 03	Demiryolları için lokomotifler ve vagonlar ve diğer demiryolu araçları
12	- 04	Teleferik taşıyıcıları, iskemle taşıyıcıları, kayak taşıyıcıları

12	- 05	Yükleme veya taşıma için asansörler ve vinçler
12	- 06	Gemiler ve tekneler
12	- 07	Uçak ve uzay araçları
12	- 08	Otomobiller, otobüsler ve kamyonlar
12	- 09	Traktörler
12	- 10	Karayolu treylerleri
12	- 11	Bisikletler ve motosikletler
12	- 12	Çocuk arabaları ve motosikletler
12	- 13	Özel amaç araçları
12	- 14	Diğer araçlar
12	- 15	Araçlar için lastikler ve zincirler (kayma önleyici)
12	- 16	Diğer sınıflarda veya alt sınıflarda yer almayan, araçlara ait parçalar, donanım ve aksesuarlar
12	- 99	Muhtelif
13		Elektriğin üretilmesi, dağıtılması veya dönüştürülmesiyle ilgili donanım
13	- 01	Jeneratörler ve motorlar
13	- 02	Güç trafoları, redresörler, bataryalar ve akümülatörler
13	- 03	Elektrik gücünün dağıtım veya kontrol donanımı
13	- 99	Muhtelif
14		Kayıt, haberleşme veya bilgi elde etme donanımı
14	- 01	Seslerin veya resimlerin kaydedilmesi veya kayıtların çoğaltılması ile ilgili donanım
14	- 02	Veri işlem donanımının yanısıra yardımcı aygıt ve aletler
14	- 03	Haberleşme donanımı, kablosuz uzaktan kumandalar ve radyo amplifikatörleri
14	- 04	Ekran görüntüleri ve masaüstü simgeleri
14	- 99	Muhtelif
15		Başka bir yerde belirtilmemiş olan makineler
15	- 01	Motorlar
15	- 02	Pompalar ve kompresörler
15	- 03	Tarımda kullanılan makineler
15	- 04	İnşaat makineleri
15	- 05	Yıkama, temizleme ve kurulama makineleri
15	- 06	Tekstil, diki örgü ve nakış makineleri, tamamlayıcı parçaları dahil
15	- 07	Soğutma makineleri ve cihazları
15	- 08	Boş
15	- 09	Takım tezgâhları, taşlama ve döküm makineleri
15	- 99	Muhtelif
16		Fotoğrafik, sinematografik ve optik aygıtlar
16	- 01	Fotoğrafik kameralar ve film kameraları
16	- 02	Projektörler ve görüntüleyiciler

16	- 03	Fotokopi aygıtları ve büyütücüler
16	- 04	Film banyosu aygıtı ve donanımı
16	- 05	Aksesuarlar
16	- 06	Optik malzemeler
16	- 99	Muhtelif
17		Müzik aletleri
17	- 01	Klavyeli çalgılar
17	- 02	Nefesli çalgılar
17	- 03	Telli çalgılar
17	- 04	Vurmalı (perküsyon) çalgılar
17	- 05	Mekanik çalgılar
17	- 99	Muhtelif
18		Basım ve büro makineleri
18	- 01	Daktilo ve hesap makineleri
18	- 02	Basım makineleri
18	- 03	Basım harfi ve basım harfi yüzleri
18	- 04	Kitap ciltleme makineleri, matbaacı zımba makineleri, giyotinler ve kesip düzelticiler (kitap ciltleme için)
18	- 99	Muhtelif
19		Kırtasiye ve büro donanımı, ressam ve öğretim malzemeleri
19	- 01	Yazışma ve ilanlar için yazım kâğıdı, kartları
19	- 02	Büro donanımı
19	- 03	Takvimler
19	- 04	Kitaplar ve benzeri dış görünümüne sahip objeler
19	- 05	Boş
19	- 06	Elle yazmaya, çizme boyamaya, heykeltıraşlığa, oymacılığa ve diğer ressamlık tekniklerine ait malzemeler ve araçlar
19	- 07	Öğretim malzemeleri
19	- 08	Diğer basılı malzemeler
19	- 99	Muhtelif
20		Satış ve reklam donanımı, işaretleri
20	- 01	Otomatik satış makineleri
20	- 02	Teşhir ve satış donanımı
20	- 03	İşaretler, işaret levhaları ve reklam araçları
20	- 99	Muhtelif
21		Oyuncaklar, oyunlar, çadırlar ve spor malzemeleri
21	- 01	Oyunlar ve oyuncaklar
21	- 02	Jimnastik ve spor araçları ve donanımı
21	- 03	Diğer eğlence ve oyun araçları
21	- 04	Çadırlar ve onların aksesuarları

21	- 99	Muhtelif
22		Silahlar, ateşlemeli malzemeler, avcılık, balıkçılık ve haşarat imha malzemeleri
22	- 01	Ateşli silahlar
22	- 02	Diğer silahlar
22	- 03	Mühimmat, roketler ve ateşlemeli malzemeler
22	- 04	Hedefler ve aksesuarlar
22	- 05	Avcılık ve balıkçılık donanımı
22	- 06	Haşarat imhasına ait tuzaklar, araçlar
22	- 99	Muhtelif
23		Mayi dağıtım donanımı, sıhhi tesisat, ısıtma, havalandırma ve klima donanımları, katı yakıt
23	- 01	Mayi dağıtım donanımı
23	- 02	Sıhhi tesisat araçları
23	- 03	Isıtma donanımı
23	- 04	Havalandırma ve klima donanımı
23	- 05	Katı yakıt
23	- 99	Muhtelif
24		Medikal donanım ve laboratuvar donanımı
24	- 01	Doktorlar, hastaneler ve laboratuvarlar için aygıtlar
24	- 02	Tıbbi aygıtlar, laboratuvar için cihaz ve aygıtlar
24	- 03	Protez araçları
24	- 04	Yaraların pansumanı, hasta bakımı ve tıbbi müdahale için gerekli olan malzemeler
24	- 99	Muhtelif
25		Yapı birimleri ve inşaat elemanları
25	- 01	Yapı malzemeleri
25	- 02	Prefabrike ya da ön montajlı yapı araçları
25	- 03	Evler, garajlar ve diğer binalar
25	- 04	Merdiven, basamak ve iskeleler
25	- 99	Muhtelif
26		Aydınlatma aygıtı
26	- 01	Şamdanlar, süslü ve çok kollu şamdanlar
26	- 02	Işıldaklar, el lambaları ve fenerler
26	- 03	Umumi aydınlatma donanımları
26	- 04	Elektrikli veya elektriksiz aydınlatma kaynakları
26	- 05	lambalar, standart lambalar, avizeler, duvar ve tavan fikstürleri, abajurlar, reflektörler, fotoğrafik ve sinematografik projektör lambaları
26	- 06	Ulaşım araçlarına ait ışık düzenleri
26	- 99	Muhtelif

27	Tütün ve sigara içicilerinin kullandıkları malzemeler
27	- 01 Tütün, purolar ve sigaralar
27	- 02 Pipolar, puro ve sigara ağızlıkları
27	- 03 Kül tablaları
27	- 04 Kibritler
27	- 05 Çakmaklar
27	- 06 Puro tabakaları, sigara tabakaları, tütün kavanoz ve keseleri
27	- 99 Muhtelif
28	Ecza ve kozmetik ürünleri, tuvalet malzeme ve aygıtları
28	- 01 Ecza ürünleri
28	- 02 Kozmetik ürünler
28	- 03 Tuvalet malzemeleri ve güzellik salonu donanımı
28	- 04 Peruklar, yapma saçlar
28	- 99 Muhtelif
29	Yangın tehlikelerine karşı, tehlikeyi önlemek ve kurtarma için kullanılan araçlar ve donanım
29	- 01 Yangın tehlikelerine karşı kullanılan araç ve donanım
29	- 02 Kaza önlemeye ve kurtarmaya ait olan fakat başka hiç bir yerde belirtilmemiş olan araçlar ve donanım
29	- 99 Muhtelif
30	Hayvanların bakım ve idaresi için malzemeler
30	- 01 Hayvan giyecekleri
30	- 02 Ağıllar, kafesler, köpek kulübeleri ve benzeri barınaklar
30	- 03 Besleyiciler ve sulayıcılar
30	- 04 Koşum tertibatı
30	- 05 Kamçılar ve üvendirler
30	- 06 Yataklar ve yuvalar
30	- 07 Tünekler ve diğer kafes aksesuarları
30	- 08 Damgalar, işaretler ve bağlama demirleri
30	- 09 Bağlama direkleri
30	- 99 Muhtelif
31	Yiyecek veya içeceğin hazırlanması için kullanılan ve başka bir yerde belirtilmemiş olan makineler ve araçlar
31	- 00 Yiyecek veya içeceğin hazırlanması için kullanılan ve başka bir yerde belirtilmemiş olan makineler ve araçlar
32	Grafik semboller ve logolar, yüzey desenleri, süslemeler
32	- 00 Grafik semboller ve logolar, yüzey desenleri, süslemeler

Çizelge A.1 : Locarno sınıfları.

EK B

Locarno Sınıfı	Sınıf Adı	Firma adı / Başvuru sahibi	Tasarımcı adı	Adı geçen kişinin ünvanı
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Akdeniz Ayakkabı İmalat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Linda Dai	Bilgi bulunamadı.
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Alkan Tabancılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mehmet Alkan	Yönetici
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Afleks Terlik ve Ayakkabı Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ali Sönmez	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Akınal Ayakkabıcılık Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Akınal Bella)	Cevdet Akınal	Yönetim Kurulu Başkanı
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Aksoy Taban İmalat Nakliyat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ömer Aksoy	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Alaattin Çıtlık	Alaattin Çıtlık	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Alkan Ayakkabı ve Deri Mamülleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Forelli)	İbrahim Alkan	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Atiker Ayakkabı ve Deri Ürünleri İmalat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	Ömer Atiker	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Bağbek Kalıp ve Taban Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Cenap Bağbek	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Balay Taban Sanayi İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi	Serkan Kocaer	Şirket ortağı
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Da-Ye Poliüretan-Pvc Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Ahmet Argıllı	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Elis Ayakkabı Deri ve Tekstil Sanayi Dış Ticaret Limited Şirketi	İsmail Akpınar	Müdür
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Ender Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Barispoli.com)	Ömer Faruk Altuntuğ	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Erat Sport Ayakkabıcılık İmalat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mehmet Erat	Yönetim Kurulu Başkanı
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Erbay Pazarlama ve Ticaret Anonim Şirketi (Lescon)	Aykut Erbay	Yönetim Kurulu Üyesi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Ersoysan Ayakkabı ve Deri Sanayi Dış Ticaret Limited Şirketi (King Paolo)	Hüseyin Turan	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Eryıldız Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Habib Yıldız	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Fatih Ökçe Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Ayşenur Durmuş, Kadir	Yönetim Kurulu Üyesi

			Yılmaz, Serkan Yılmaz	
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	For-Tis Ayakkabı ve Deri Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Orhan Karakaya	Müdür
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Gezer Ayakkabı Deri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Ömer Mehmet Özalp	Kurucu
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	H.S.M. Ayakkabı Makina Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Süleyman Manav	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Kalaycıoğlu Kauçuk Sanayii ve Ticaret Limited Şirketi	Özkan Kalaycıoğlu	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Kopüs Plastik ve Ayakkabı Malzemeleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Ali Emin Kocabıyık	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Lc Waikiki Mağazacılık Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi	Mustafa Küçük	Şirket ortağı
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Megatab Plastik ve Plastik Mamulleri Giyim İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Hasan Tolga Ülkücan	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Opak Ayakkabı Endüstri ve Ticaret Anonim Şirketi	Suat Akınal	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Palalı Lastik Ve Ayakkabı Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bekir Onur Palalı	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Polikamp Kamber Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mehmet / Mustafa Savrun	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Recep Kemal Şirikoğlu	Recep Kemal Şirikoğlu	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Sabancı Toptan Kundura Malzemeleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ramazan Sabancı	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Seray Ayakkabı ve Terlik Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Bedri Kurtoğlu	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Şirinbebe Ortopedik Ayakkabı Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Akkaşlı	Yönetim Kurulu Başkanı
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Teknotab Ayakkabı Taban İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Kadim Çağman, Suat Süren	Şirket sahibi, diğeri bilinmiyor
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Terteks Tekstil İthalat İhracat ve Pazarlama Anonim Şirketi (Twigy)	Sinan Öncel	Yönetim Kurulu Başkanı
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Tuna Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mehmet Şan	Şirket sahibi
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Tuşe Taban ve Ayakkabı Malzemeleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Vedat Kalay	Bilgi bulunamadı.

02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Yakupoğlu Tekstil ve Deri Sanayi Ticaret Anonim Şirketi (YDS)	Can Kahraman	Ar-Ge müdürü
02-04	Ayak giyecekleri, kısa ve uzun çoraplar	Yıldem Terlik ve Ayakkabı Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Ali Demir / Levent Demir	Bilgi bulunamadı.
02-07	Tuhafiye ve giyim aksesuarları	Erdoğan Ayakkabı Yan Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ahmet Cengiz Erdoğan	Şirket sahibi
03-01	Sandıklar, valizler, evrak çantaları, el çantaları, anahtarlıklar, içinde bulundurdıkları için özel olarak tasarlanmış kutular, cüzdanlar ve benzeri eşyalar	Abka Kırtasiye ve Ambalaj Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Ohannes Yahya Işıkbay	Şirket sahibi
03-01	Sandıklar, valizler, evrak çantaları, el çantaları, anahtarlıklar, içinde bulundurdıkları için özel olarak tasarlanmış kutular, cüzdanlar ve benzeri eşyalar	Albatros Karalar Dış Ticaret Turizm Otomotiv Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Kara	Şirket sahibi
03-01	Sandıklar, valizler, evrak çantaları, el çantaları, anahtarlıklar, içinde bulundurdıkları için özel olarak tasarlanmış kutular, cüzdanlar ve benzeri eşyalar	Asrın Plastik ve Kalıp Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Super Bag)	Özgür Karakaş	Genel Müdür
03-01	Sandıklar, valizler, evrak çantaları, el çantaları, anahtarlıklar, içinde bulundurdıkları için özel olarak tasarlanmış kutular, cüzdanlar ve benzeri eşyalar	Rpt Reklam ve Promosyon Hizmetleri Pazarlama Sanayi Ticaret Limited Şirketi (Prowide, Fatoş)	Ali İnhan, Fatma İnhan	Genel Müdür, Grafik Tasarımcı
03-01	Sandıklar, valizler, evrak çantaları, el çantaları, anahtarlıklar, içinde bulundurdıkları için özel olarak tasarlanmış kutular, cüzdanlar ve benzeri eşyalar	Tekin Deri Mamülleri Sanayi ve Dış Ticaret Limited Şirketi	Emsal Tekin	Yönetim Kurulu Başkanı

	çantaları, el çantaları, anahtarlıklar, içinde bulundurdıkları için özel olarak tasarlanmış kutular, cüzdanlar ve benzeri eşyalar			
03-99	Bebekler için taşıma araçları	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
04-01	Temizleme için fırçalar ve süpürgeler	Mustafa Polat (Zambak Plastik)	Haldun Polat	Şirket ortağı
04-01	Temizleme için fırçalar ve süpürgeler	Titiz Plastik Dış Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	Gökhan Şahin, Oğuzhan Durmuş	Yönetim Kurulu Başkanı (Oğuzhan Durmuş)
04-02	Tuvalet fırçaları, elbise fırçaları ve ayakkabı fırçaları	Çetin Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Haşim Çetin	Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Akabe Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Beys Mobilya)	İhsan Türkoğlu	Bilgi bulunamadı
06-01	Oturma yerleri	Albimo Mobilya Tekstil İnşaat Gıda Turizm Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	Bilal Gömeç	Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Aldimo Kanepe Oturma Grupları Lojistik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Yılmaz Aldı	Şirket kurucusu
06-01	Oturma yerleri	Aldora Mobilya Sanayi Anonim Şirketi	Mehmet Özbağdatlı	Şirket kurucusu
06-01	Oturma yerleri	Ali Alper (Alper Koltuk)	Ali Alper	Şirket sahibi ve Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Ali Bilen (Biena Koltuk)	Ali Bilen	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Ali Osman Tuğral (Goldsit)	A.O. Tuğral, Onur Yurttaş, Hakan Katı,Yusuf Şengül	Şirket sahibi, Müdürler, Dışarıdan Tasarımcı
06-01	Oturma yerleri	Altın Ada Koltuk Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Atilla Türkoğlu	Bilgi bulunamadı.
06-01	Oturma yerleri	Andaç Mobilya Kanepe Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	Tamer Andaç	Şirket ortağı
06-01	Oturma yerleri	Arslan Kardeşler Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Tuna Arslan	Genel müdür
06-01	Oturma yerleri	Artek Mobilya Sanayi ve İç Mimarlık Tasarım ve Uygulama Limited Şirketi (Fuga)	Cemre Şenoğlu, Süleyman Alkışel, Yiğit Atlıhan, Mehmet Özgöz	İç Mimar, Endüstriyel Tasarımcı

06-01	Oturma yerleri	Ata Uluslararası Dış Ticaret ve Dekorasyon Sanayi ve Anonim Şirketi (Bretz)	Özcan Ata	Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Atelye Kepi Dekorasyon ve Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Kepi	Kurucu, Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Ayyat Yatak Mobilya Tekstil Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Aytaş Mobilya, Divan Mobilya)	Mehmet Ayaz, Ali Ayaz	Şirket ortakları
06-01	Oturma yerleri	Bambi Mobilya Aksesuar Sanayi Nakliyat ve Ticaret Limited Şirketi	Ali Çetmen	Şirket ortağı
06-01	Oturma yerleri	Baydar Tekstil Konfeksiyon Koltuk Mobilya Sanayi Ticaret Limited Şirketi (Lenova Sofa)	Metin Baydar, Bülent Erdoğan, Recep Kansu, Özgür Balkan, Orhan Ataman	Şirket kurucusu, Diğerleri hakkında bilgi bulunamadı
06-01	Oturma yerleri	Beşerler Çelik Eşya Mobilya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Beşgen Mobilya)	Murat Erciyas, Mehmet Mustafa Karaman, Sevda Uygun	Mehmet Karaman: Yönetim Kurulu Başkanı, Tasarımcılar var.
06-01	Oturma yerleri	Birlik İnşaat Mobilya Dekorasyon Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (TELESET)	Samet Kundakçı, Özcan Aslantürk, İbrahim Bahçe	Tasarım ve Ar-Ge Uzmanı, Müdürü
06-01	Oturma yerleri	Boytaş Mobilya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çeşitli isimler	Ar-Ge Şefi, Müdürü
06-01	Oturma yerleri	Brusa Koltuk ve İç Trim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Remzi Soylu, Saim Haraç (İşletme), Günnur Tuna	Şirket sahibi, diğerleri bilinmiyor
06-01	Oturma yerleri	Bürosit Büro Donanımları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Murat Can, Süleyman Kuş, Hasan Mahir Şiranlı, Fahrettin Gülenler	Murat Can: Ar-Ge Müdürü, Tasarımcılar
06-01	Oturma yerleri	Cadı Metal Mobilya Tasarım Üretim Ticaret Limited Şirketi	Ercan Nurkat Koca, Serkan Tütün	Genel Müdür, Endüstriyel Tasarımcı
06-01	Oturma yerleri	Casa Oturma Grupları Mobilya İmalat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Sedat Kasan, Serhat Kasan	İç Mimar
06-01	Oturma yerleri	Çenizhan Mobilya Dekorasyon Sanayi Ticaret Limited Şirketi (Mogno Mobilya)	Çetin Bozkurt	Şirket sahibi

06-01	Oturma yerleri	Davut Karaçak (Td Tech Design)	Davut Karaçak	Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Dekor Mobilya Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Aysel İlişik , Mehmet İlişik, Mehmet Kızılaslan	Endüstriyel Tasarımcı, Ar-Ge Müdürü
06-01	Oturma yerleri	Doğtaş Kelebek Mobilya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çeşitli isimler	Tasarımcılar
06-01	Oturma yerleri	Efsane Yatak ve Çekyat İmalat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ahmet Nuri Demircili	Bilgi bulunamadı.
06-01	Oturma yerleri	Elfimo Mobilya Sanayi Ticaret Limited Şirketi	İbrahim Taşbaş	Bilgi bulunamadı.
06-01	Oturma yerleri	Elif Oturma Grupları Kanepe Mobilya ve Ev Tekstili Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Muhammed Nuri Taşbaş	Bilgi bulunamadı.
06-01	Oturma yerleri	Eligül Bronz Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Abidin Eligül	Şirket ortağı
06-01	Oturma yerleri	Elizan Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Altunel, Bülent Aras, Osman Çolakoglu	Şirket sahibi, Tasarımcı
06-01	Oturma yerleri	Enüstün Mensucat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Sezer Gündüz	Yönetici
06-01	Oturma yerleri	Ergül Mobilya Ev Tekstili İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Mustafa Şenozan	Yönetim Kurulu Üyesi
06-01	Oturma yerleri	Ermetal Otomotiv ve Eşya Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	Süleyman Can, Murat Kuş	Bilgi bulunamadı.
06-01	Oturma yerleri	Ernez Koltuk Mobilya ve Orman Ürünleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Fikri Ernez	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Fatih Mercan (Malzeme Dünyası)	Fatih Mercan	Bilgi bulunamadı.
06-01	Oturma yerleri	Fatih Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Köksal	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Fidanverdi Koltuk ve Mobilya Tekstil Taşımacılık Sanayi Ticaret Limited Şirketi (Candess)	Burak Fidanverdi, Veli Fidanverdi	Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Grammer Koltuk Sistemleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Hakan Eryılmaz	Tasarım Uzmanı
06-01	Oturma yerleri	Güldiker Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ahmet Güldiker	Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Gündoğdu Mobilya Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Aydın Gündoğdu	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Hacısalihoğulları Dayanıklı Tüketim Malları Tekstil İnşaat Gıda Elektronik Makine Otom. Mobilya Turizm Seyehat Acentesi Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Süleyman Kara	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Hakan Durak (Juste Design)	Hakan Durak	Şirket sahibi

06-01	Oturma yerleri	Hakan Güler	Hakan Güler	Bilgi bulunamadı
06-01	Oturma yerleri	Halil İbrahim Nari (Anka Mobilya)	Halil İbrahim Nari	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Hatay Dayanıklı Tüketim Malları Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Hüseyin Hatay	Muhtemelen şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Irak Plastik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Köksal Irak	Yön. Kurulu Başkan Yrd.
06-01	Oturma yerleri	Işılplast Plastik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bayram Ali Bodur	Yönetim Kurulu Üyesi
06-01	Oturma yerleri	İder Mobilya Dekorasyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Murat Boy	Bilgi bulunamadı.
06-01	Oturma yerleri	İnova Koltuk Sistemleri Araç Tasarımı Otomotiv Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Koray Uçar	Kurucu ortak
06-01	Oturma yerleri	İpek Mobilya İmalat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Saffet Arslan	Kurucu, Yönetim Kurulu başkanı
06-01	Oturma yerleri	İsmail Özbek (Lema Mobilya, Saloni Mobilya)	İsmail Özbek	Saloni Mağazalar Müdürü
06-01	Oturma yerleri	İston İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çeşitli isimler	Endüstriyel tasarımcılar
06-01	Oturma yerleri	Kadir Tezel	Kadir Tezel	Şirket kurucu ortağı
06-01	Oturma yerleri	Karmen Oturma Grupları Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Olca Şen, Okan Türkoğlu, Mehmet Gündüz	Endüstriyel tasarımcılar
06-01	Oturma yerleri	Kasella Büro Sistemleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Selahattin İnce	Genel Müdür
06-01	Oturma yerleri	Kaya Elektrik Elektronik Bilgisayar Cihazları Pazarlama Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Gökmen Kaya , Osman Kaya	Bilgi bulunamadı.
06-01	Oturma yerleri	Kilim Mobilya Kanepe Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Ahmet Emin Koçer	Yön. Kurulu Başkan Yrd.
06-01	Oturma yerleri	Kimsan Mobilya Dekorasyon İnşaat Makine İthalat ve İhracat Ticaret Limited Şirketi	Halil İbrahim Kıyaklı	Yön. Kurulu Başkan Yrd.
06-01	Oturma yerleri	Koleksiyon Mobilya Sanayi Anonim Şirketi	Faruk Malhan, Koray Malhan, yabancı tasarımcılar	Tasarımcılar
06-01	Oturma yerleri	Köseoğlu Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Kemal Köseoğlu, Nihat Köseoğlu	Şirket ortakları
06-01	Oturma yerleri	Kupa Modüler Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Aydın Dönmez	Yön. Kurulu Başkanı

06-01	Oturma yerleri	Luna Ofis Sistemleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Bülent Karadeniz	Yön. Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Merinos Mobilya Tekstil Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Feza Çiftçi	Yön. Kurulu Üyesi, Genel Müdür, Tasarım Grubu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Merkez Çelik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Aytekin Mert	ar-ge müdürü olabilir
06-01	Oturma yerleri	Mete Plastik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bilge Bozkır, Özgür Doğdu	Satınalma Müdürü, Endüstriyel tasarımcı
06-01	Oturma yerleri	Metebonz Mobilya Aksesuar Aksam Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Fahri Tunç	Bilgi bulunamadı. / Aileden
06-01	Oturma yerleri	Metin Ataman (Gözlerimin Tarzı Koltuk)	Metin Ataman	Bilgi bulunamadı
06-01	Oturma yerleri	Metin Tahirler (Cemre Koltuk)	Metin Tahirler	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Mimsan Ev Gereçleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Faruk Alak / Mahmut Alak	Şirket ortağı
06-01	Oturma yerleri	Mondi Yatak Yorgan Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Ruhan Soykok	Bilgi bulunamadı
06-01	Oturma yerleri	Murat Halıcı (Massimo Mobilya)	Murat Halıcı	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Murat Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Murat Babaoğlu	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Mustafa Oğuz Güler (Ali Güler Mobilya)	Mustafa Oğuz Güler	Şirket sahibi / ortağı
06-01	Oturma yerleri	Nil Mobilya Yatak Kanepe Tekstil Gıda Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Mustafa Kulkul	Yönetim Kurulu Üyesi
06-01	Oturma yerleri	Numaş - Nurettin Usta Mobilya ve İmalat Sanayi Anonim Şirketi	Çeşitli isimler	Tasarımcılar
06-01	Oturma yerleri	Nurhas Mobilya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Ndesign)	Ahmet Güleç, Ahmet Dursun, Ahmet Yıldırım	A.Güleç Yönetim Kurulu Başkanı, A. Dursun Finans ve Satın Alma Müdürü, A.Yıldırım Fabrika Müdürü
06-01	Oturma yerleri	Özbay Sandalye Orman Ürünleri Limited Şirketi (SanCrea)	Yusuf Seçgin	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Özcanlar Sandalye Mobilya Malzemeleri Mobilya Orman Ürünleri İnşaat Emlak Gıda Dayanıklı Tüketim Malları Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Leta Sandalye)	Levent Özcan	Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Özkök Ev Eşyaları Ticaret Sanayi Pazarlama Limited Şirketi (Rapsodi)	Ali Osman Şahbaz, Hasan Hüseyin Bakırbaş,	Yönetim Kurulu Başkanı, (Ali Osman Şahbaz ayrılmış yönetici)
06-01	Oturma yerleri	Özpınar Ticaret ve Pazarlama Limited Şirketi	Mustafa Azger	Genel Müdür

06-01	Oturma yerleri	Ramazan İrfan Özkutlu (Özkutlu Mobilya, İmaj Mobilya)	Ramazan İrfan Özkutlu	Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Rapido Mobilya Dekorasyon Taahhüt Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Burak Taşdizen (Mezuniyet Projesi), Tayfun Ateş,	Endüstriyel Tasarımcı, Genel Müdür
06-01	Oturma yerleri	Re-Alcam Cam Ürünleri Mobilya Dekorasyon ve Tekstil Pazarlama Sanayi Dış Ticaret Anonim Şirketi (Rdesign)	İhsan Aykut İnan, Halil Karaman	Mimar , Firma Sahibi
06-01	Oturma yerleri	Salih Yücel	Salih Yücel	Bilgi bulunamadı
06-01	Oturma yerleri	Sancaklı Mobilya Ağaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Mesut Sancaklı	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Sardunya Orman Ürünleri Taşımacılık Mobilya Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ümit Kırnak	Genel Müdür
06-01	Oturma yerleri	Sedat Sevinç	Sedat Sevinç	Bilgi bulunamadı
06-01	Oturma yerleri	Selimoğlu Koltuk Mobilya Ağaç Taşımacılık Sanayi İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi	Turgay Yılmaz	Yönetici
06-01	Oturma yerleri	Seyran Koltuk Mobilya Tekstil Nakliye İnşaat Gıda Maddeleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Sural, Mahmut Yaran	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Sim Mobilya Ve Dekorasyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Stella)	Ali Ekber Özkan	Müdür
06-01	Oturma yerleri	Sümela Mobilya Tekstil Sanayi İnşaat Taahhüt Bilişim Servis Hizmetleri ve Ticaret Limited Şirketi	Aydın Gündoğdu	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Şaban Basri Özderya (Redof Mobilya)	Ahmet, Emre, Şaban Basri Özderya	Şirket sahipleri
06-01	Oturma yerleri	Şeref Patır (MSD Mobilya)	Şeref Patır	Müdür
06-01	Oturma yerleri	Taşkıranlar Halı Pazarlama Mobilya İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (ABC mobilya)	İsmet Taşkıran	Yönetim Kurulu Başkanı
06-01	Oturma yerleri	Tosunoğulları Mobilya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Bürotime)	Çeşitli isimler	Endüstriyel tasarımcı, iç mimar
06-01	Oturma yerleri	Tuna-Girsberger Oturma Elemanları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Tuna Ofis)	Michael Girsberger	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Tuncay Zeybek (Lansse)	Tuncay Zeybek	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Turuncu Kanepe Koltuk Yatak Mobilya ve Tekstil Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Osman Alkan	Şirket sahibi
06-01	Oturma yerleri	Uygul Mobilya Gıda Maddeleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Resul Uygul, Musa Uygul	Yöneticiler

06-01	Oturma yerleri	Vira Mobilya Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Selim Bayraktar	Yön. Kurulu Üyesi
06-01	Oturma yerleri	Vois Mobilya İthalat İhracat Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Volkan Aktaş	Şirket ortağı
06-01	Oturma yerleri	Yataş Yatak ve Yorgan Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	Yılmaz Seber, Mete Aktomas, Ziya Evren Şen	M.A Ürün Müdürü, E.Ş.Ürün Müdürü
06-01	Oturma yerleri	Yatpa Dayanıklı Tüketim Malları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Alfemo)	Mesut Aydın, Tunay Aysel	Fabrika Müdürü, Endüstriyel Tasarımcı
06-01	Oturma yerleri	Yücel Büro Mobilyaları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Yücel, Rainbow, Delta)	Ahmet Yücel Büyüknacar	Şirket sahibi
06-02	Yatma yerleri	Altınyonga Dış Ticaret Pazarlama İnşaat Nakliye Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Meltem Mobilya)	Mustafa Balcı	Kurucu / Yönetim Kurulu Başkanı
06-02	Yatma yerleri	Altınzambak Tekstil Gıda Dayanıklı Tüketim Malları İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Gala Mobilya)	Eyüphan Kocabaş, İsmail Toy	Şirket sahibi , Ar-Ge Müdürü
06-02	Yatma yerleri	Arıcı Mobilya Koltuk Mobilya Malzemeleri İnşaat Makina İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (İdol Mobilya)	Mehmet Arıcı	Genel Müdür
06-02		Aytaş Mobilya İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Mehmet Ayaz	Yönetim Kurulu Başkanı
06-02	Yatma yerleri	Bilgi Çocuk Gereçleri ve Madeni Eşya Mobilya Tekstil Gıda Pazarlama Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Akın Bilgi	Şirket sahibi
06-02	Yatma yerleri	Birol Barış (Alish Bebe)	Birol Barış	Şirket sahibi
06-02	Yatma yerleri	Bym Mobilya Dekorasyon Ticaret Limited Şirketi (Pierre Cardin lisansörü)	Burak Bayam, Hasan Bayam	Şirket sahipleri
06-02	Yatma yerleri	Çilek Mobilya Sanayi ve Pazarlama Ticaret Anonim Şirketi	Mustafa Çilek	Yönetim Kurulu Başkanı
06-02	Yatma yerleri	Depar Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Need Mobilya)	İbrahim Tanhan	Bilgi bulunamadı
06-02	Yatma yerleri	Ekrem Alp Yorgancıoğlu (Yorgancıoğlu Bebe)	Ekrem Alp Yorgancıoğlu	Şirket ortağı
06-02	Yatma yerleri	Ergin Sam (Samer Mobilya)	Ergin Sam	Şirket sahibi
06-02	Yatma yerleri	Ertaş Modern Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Family Group)	Recep Ertaş	Şirket ortağı
06-02	Yatma yerleri	Genç Stil Mobilya Pazarlama Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Zeki Fidanoğlu, Ali Özmen	Şirket sahipleri
06-02	Yatma yerleri	Gökler Mobilya Medikal ve Sağlık Hizmetleri Gıda	Yüksel Aras, Göksel Aras	Şirket sahipleri

		Maddeleri İnşaat Nakliye İmalat Montaj Pazarlama İthalat İhracat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi (Nitrocare)		
06-02	Yatma yerleri	Hüseyin Fidan (Baby Fidan Mobilya)	Hüseyin Fidan	Şirket sahibi
06-02	Yatma yerleri	İberba Mobilya İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Batuğ Uz	Yönetici
06-02	Yatma yerleri	İnmoda Mobilya Koltuk Dekorasyon İnşaat Dayanıklı Tüketim Malları Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Talha Timur Han	Şirket sahibi
06-02	Yatma yerleri	İpek Mobilya İmalat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Saffet Arslan	Kurucu / Yönetim Kurulu Başkanı
06-02	Yatma yerleri	İstikbal Mobilya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Esra Bayrakçı	Ar-Ge Tasarım Müdürü
06-02	Yatma yerleri	İşbir Sünger Sanayi Anonim Şirketi	İlham Öz	Genel Müdür Yardımcısı
06-02	Yatma yerleri	Kbb Özel Sağlık Hizmetleri ve Tıbbi Danışmanlık Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi	Mehmet Ataman	Kurucu / Yönetim Kurulu Başkanı
06-02	Yatma yerleri	Köse Mobilya Ticaret Limited Şirketi (Concepta)	İsmail Keleş	Bilgi bulunamadı
06-02	Yatma yerleri	Manço Mobilya Tekstil Orman Ürünleri Hırdavat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Sinan Cehan, İdris Özen,	Genel Müdürler
06-02	Yatma yerleri	Meltem Modüler Mobilya Koltuk Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Mustafa Balcı	Kurucu / Yönetim Kurulu Başkanı
06-02	Yatma yerleri	Mutlu Mobilya İnşaat Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Niyazi Kapusuz, Sabit Kapusuz	Müdür / Şirket sahibi
06-02	Yatma yerleri	Muzaffer Mobilya Orman Ürünleri Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Muzaffer Uğurdağ	Genel Müdür
06-02	Yatma yerleri	Nesli Mobilya Koltuk Orman Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Aziz Ortakçı	Yönetim Kurulu Başkanı
06-02	Yatma yerleri	Özde Yaylı Kanepe ve Oturma Grupları Mobilya İmalat İnşaat Tekstil Akaryakıt Nakliye Dayanıklı Tüketim Malları Orman Ürünleri Turizm Pazarlama İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Mehmet Altay	Dışarıdan tasarımcı
06-02	Yatma yerleri	Saloni Mobilya Tekstil İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Haluk Özbek	Şirket kurucusu / Yönetim Kurulu Başkanı
06-02	Yatma yerleri	Sanat Mobilya ve Mobilya Malzemeleri Orman Ürünleri İnşaat Taşımacılık Gıda Dayanıklı Tüketim Malları Sanayi İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi	Mehmet Mestan	Şirket ortağı
06-02	Yatma yerleri	Sebahattin Kocadağ Mobilya İnşaat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	Alaettin Kocadağ	Genel Müdür

06-02	Yatma yerleri	Selçuklu Tekstil ve Ev Gereçleri Limited Şirketi	Cemal İrfan Çalışkan	Şirket Ortağı
06-02	Yatma yerleri	Şemsioğlu Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ali Şemsioğlu	Şirket sahibi
06-02	Yatma yerleri	Tarakçıoğulları Modüler Mobilya İthalat İhracat Limited Şirketi (Belis)	Ercüment Tokal	Şirket ortağı
06-02	Yatma yerleri	Yerekonmazlar Mobilya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	İrfan Aydın	Genel Müdür
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Adres Modüler Mobilya Orman Ürünleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Nişani Malkaç, Halil Malkaç	Şirket sahipleri
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Ali Gedikoğlu (Aşıyan Mobilya)	Ali Gedikoğlu	Şirket sahibi
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Art Deco Mobilya İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (SherWood)	Atila Coşkun	Şirket sahibi
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Artofis Mobilya Sanayi Ticaret Anonim Şirketi (Masachi)	Rıdvan İşbaşaran	Yönetim Kurulu Başkanı
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Asil Büro Mobilya İmalat ve Ticaret Limited Şirketi (Eksen Mobilya)	Mehmet Emin Yıldırım, Hasan Yıldırım	Şirket sahibi, Pazarlama Müdürü
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Decortie Bilişim Mobilya Reklam Ticaret Limited Şirketi	Nihan Yılmaz	Endüstriyel Tasarımcı
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Detay Mobilya Proje Tasarım İnşaat Tekstil Sanayi ve Dış Ticaret Limited Şirketi	Bülent Daşkan	Bilgi bulunamadı
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Ersa Mobilya Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi	Aykut Erol, Erdem Akan vs	Tasarımcı mimar ve mühendislerden oluşan tasarım ekibi
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Funda Özgür (312 Dizayn)	Murat Özgür	Genel Müdür
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	G.M.S. Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Biezza)	Mehmet Yücel Gürbüz	Şirket sahibi
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Gür Mobilya Tekstil Ağaç Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Okan Türkoğlu	Endüstriyel Tasarımcı
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Güreler Mobilya Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Metin Güreler	Genel Müdür
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Hasan Yılmaz	Hasan Yılmaz	Bilgi bulunamadı
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	İnegöl Armoni Mobilya Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Tuncay Durgut, Cenkay Çakır,	Mimar,
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Mehmet Buğdaycıgil (Seçil Klasik Mobilya)	Mehmet Buğdaycıgil	Şirket ortağı
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Mobi Mobilya İç Mimarlık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Raşit Karaaslan	Endüstriyel Tasarımcı ve şirket kurucusu

06-03	Masalar ve benzeri mobilya	O-T Tasarım Mobilya Dekorasyon Sanayi Ticaret Limited Şirketi (Deskwork)	Aslı Köşgeroğlu / Fahri Köşgeroğlu	Şirket sahipleri
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Öner Modüler Mobilya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Elmob)	Biröl Öner	Yönetim Kurulu Başkanı
06-03	Masalar ve benzeri mobilya	Vizyon Büro Mobilya İnşaat ve Turizm Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Ramis Cüneyt Şenel	Şirket sahibi
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Abay Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Recayi Abay / Mehmet Abay	Şirket ortakları
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Ali Ekber Bolat (Mert Mobilya)	Ali Ekber Bolat	Şirket sahibi
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Ali Masmas (Develi mobilya)	Ali Masmas	Şirket sahibi
06-04		Altınkoza Mobilya Koltuk Orman Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Turan Suna	Şirket sahibi
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Arı Mobilya Koltuk Mobilya Malzemeleri Makina İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Cenkay Çakır	Tasarımcı
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Cennet Yatak Koltuk Kanepeler Mobilya Ev Tekstili Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Mustafa Yayla, Ömer Yayla	Yönetim Kurulu Başkanları
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Çağdaş Kökten Mobilya ve Dekorasyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Orhan Kökten	Şirket sahibi
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Çeliksoy Metal Ahşap Mobilya İmalat İnşaat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Sami Çeliksoy	Şirket sahibi
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Darcan Darcan Proje Danışmanlık İç Mimarlık Mobilya Dekorasyon İnşaat ve Temsilcilik Limited Şirketi	Necibe Darcan	İç mimar / Şirket sahibi
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Demka Mobilya Malzemeleri Tasarım Mobilya Ağaç Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Bellus)	Hasan Özdemir	Bilgi bulunamadı
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Dilay Mobilya İnşaat Gıda Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Azmettin Gündüz	Yönetim Kurulu Başkanı
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çeşitli İsimler	Endüstriyel Tasarımcılar
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Ertuğrul Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Pino Collection)	Murat Akduman	Üretim Müdürü
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Falez Mobilya Mühendislik ve Mimarlık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Banu Bağrıaçık	Mimar / Şirket Kurucusu
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Fatih Bayram	Fatih Bayram	Bilgi bulunamadı
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	İsmail Kaplan (Fener Mobilya)	İsmail Kaplan	Şirket sahibi

06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	İsmail Yıldız (Uhde Mobilya)	İsmail Yıldız	Şirket sahibi
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Kenar Mobilya İnşaat Otel Turizm İşletmeciliği Sanayi Ticaret Limited Şirketi (Polox Mobilya)	Ahmet Haykır	Üretim Müdürü
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Merve Gümüş (Mobstar)	Merve Gümüş	Bilgi bulunamadı
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Murat Çiçek (Seren Ahşap)	Murat Çiçek	Bilgi bulunamadı
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Nevbahar Mobilya Tekstil İnşaat Gıda Otomotiv İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Coddiva, Lagossi)	Yalçın Kötek	Genel Müdür
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Niğdeliler İnşaat Taşımacılık Gıda Mobilya Petrol Ürünleri Dolum Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Serkan Şanlı	Bilgi bulunamadı
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Orka Ahşap ve Yapı Ürünleri Sanayi Anonim Şirketi	Ömer Yılmaz	Şirket sahibi
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Sadık Özer Mobilya Koltuk Orman Ürünleri Mobilya Malzemeleri Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi (Eronur)	Niyazi Özer	Bilgi bulunamadı
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Sakalar Mobilya-Koltuk-Orman Ürünleri-İnşaat-İnşaat Malzemeleri-Nakliye Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Seyfi Saka, Ahmet Saka	Yönetim Kurulu Başkanı
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Sedir Mobilya ve Orman Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Classi Mobilya)	Abdullah Çetin	Şirket sahibi
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Sehpaşan Mobilya Koltuk Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Togo Style)	Murat Pekdemir	Şirket sahibi
06-04	Muhafaza amaçlı mobilya	Tepe Home Mobilya ve Dekorasyon Ürünleri Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	Hamza Aslaner, Zeynep Erten	Bilgi bulunamadı
06-05	Bileşik maddelerden imal edilmiş möble	Bu sınıftaki firmaların, önceki sınıflarda da tescilleri olduğu için tekrar yazılmamıştır.		
06-06	Diğer möbleler ve mobilya parçaları	Bu sınıftaki ürünler bağlantı elemanları, profiller gibi mobilya parçaları olduğu için değerlendirmeye alınmamıştır.		
06-07	Aynalar ve çerçeveler	Dörtdivan Çerçeve ve Macun Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Abdullah Başaran	Şirket sahibi
06-07	Aynalar ve çerçeveler	Güneş Hediyeelik Eşya Basım ve Yayıncılık Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Osman Meral	Şirket sahibi
06-07	Aynalar ve çerçeveler	Nilay Özkılınç (Aypaş Elektronik-Galaxy)	Gökhan Yörür	Şirket sahibi
06-07	Aynalar ve çerçeveler	Yetkin Dış Ticaret Limited Şirketi	Niyazi Yetkin	Şirket ortağı
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve	Altıncılıklar Kahve Kakao Ürünleri Ticaret ve Sanayi	Yeşim Bakırküre,	Dışarıdan tasarımcılar

	aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Anonim Şirketi (Kahve Dünyası)	Can Yalman vs	
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Anadolu Cam Sanayii Anonim Şirketi	Gökhan Toraman, Filiz Cömert, Eda Yılmaz, Oya Akman,	Endüstriyel Tasarımcılar
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Arçelik Anonim Şirketi	Çeşitli isimler	Endüstriyel Tasarımcılar
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Aslan Ticaret Dayanıklı Tüketim Malları Limited Şirketi (Schafer)	Elif Aslan	Yönetim Kurulu Üyesi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Bager Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Bahri Gergin	Müdür
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Cebeci Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ali Can Cebeci	Şirket sahibi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Efe Cam Sanayi İthalat İhracat ve Ticaret Limited Şirketi	Hami Eyilik	Genel Koordinatör
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Emsan Mutfak Gereçleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Muzaffer Karaca	Yönetim Kurulu Başkanı
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Ern Ev Mutfak Tasarımları Dış Ticaret Limited Şirketi (Lucca Home)	Erdinç Bayram	İthalat Departman Sorumlusu
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Gondol Plastik Sanayi ve Dış Ticaret Anonim Şirketi	Mehmet Akçebe	Şirket ortağı
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Güral Porselen Turizm ve Vitrifiye Sanayi Anonim Şirketi	M. Naci Pekcan	İcra Kurulu Başkanı
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Gürok Turizm ve Madencilik Anonim Şirketi	Esin Güral Argat	Gürallar Yönetim Kurulu Başkanı Vekili

07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Heriş Seramik ve Turizm Sanayi Anonim Şirketi (Gürallar)	Mehmet Naci Pekcan	İcra Kurulu Üyesi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Irak Plastik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Köksal Irak	Yön.Kurulu Başkan Yrd.
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Kalıpsan Kalıp Plastik ve Ambalaj Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Erdoğan Kesgin	Şirket sahibi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Karaca Züccaciye Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi	Muzaffer Karaca,, Minas Çolakyan (Sunny), Arif Karaca..	Yönetim Kurulu Başkanı
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Kent Madeni Mutfak Eşyaları Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Özkent)	Ayhan Çalışkan Cengiz Çalışkan	Şirket ortakları
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Klimasan Klima Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Serhan Belciler, Gizem Tosun, Ogün Kunt	Ag-Ge şefi, Proje sorumlusu, Endüstriyel Tasarımcı
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Korkmaz Mutfak Eşyaları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Kerim Korkmaz, Özge Çağla Aktaş Stajyer Midir Nedir 2010da 1 Tescil	Yönetim Kurulu Üyesi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Kütahya Porselen Sanayi Anonim Şirketi	Fatih Özger	Tasarım Süreç Lideri
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Lüks Plastik İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Bosfor, Avantage)	Sebahattin Erçin	Şirket sahibi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Mehmet Demirel (Hobby)	Mehmet Demirel	Şirket sahibi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Mercanlar Mutfak Eşyaları Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Renga)	Metin Albayrak, İlke Kahyaoğlu, Sinem Kök, çeşitli isimler	Şirket sahibi, Endüstriyel Tasarımcılar

07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Messi Ev ve Mutfak Eşyaları Sanayi ve Dış Ticaret Limited Şirketi	Nail Yenal, Şenol Pehlivan	Şirket ortakları
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Munci Akan (Depa Hediyelik Eşya_EW's Kitchenware)	Munci Akan	Şirket sahibi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Nehir Madeni Mutfak Eşya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mehmet Fırat	Genel Müdür
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Ng Kütahya Seramik Porselen Turizm Anonim Şirketi	Bilgi Kaya, Defne Koz, Özcan Olca, Şule Ermumcu, Sema Güral Sürmeli	Seramik mezunları, Dışarıdan tasarımcılar
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Obje Plastik Tasarım Reklam Ürünleri Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Sami Akkaya, Erol Korkudan	Müdür
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Osen Mobilya Aksesuarları ve Bağlantı Elemanları Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Osman Coştur	Şirket sahibi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Özge Plastik Ambalaj Sanayi Anonim Şirketi	Şaban Yavuz	Yönetim Kurulu Başkanı
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Paşabahçe Cam Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketi	Funda Ünal, Bahadır Haktanır, Tuğba Güney, Umut Karaca, Sinem Halli	Tasarım Şefi, Endüstriyel Tasarımcılar
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Porland Porselen Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Hayri Vardar, Özkan İpekçi, Semiha Kan..	Tasarım Müdürü,
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Sahra Cam Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Glore Glass)	Murat Yeşilçimen Abdullah Kaya	Şirket ortakları
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Sarina Cam Pazarlama Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Saim Demirel, Sinan Akbaş	Şirket ortakları

07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Solmazer Mutfak Eşyaları Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (herevin)	Murat Solmazer	Şirket sahibi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Şükrü Erbaş	Şükrü Erbaş	Şirket sahibi
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Taç Mutfak Eşyaları Ambalaj İnşaat İmalat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Esra Karahan	Pazarlama Müdürü
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Ünsa Madencilik Turizm Enerji Seramik Orman Ürünleri Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Keremika)	Emin Yüce	Genel Müdür
07-01	Çini, cam eşyalar, kaplar ve aynı nitelikteki benzer diğer malzemeler	Üstün Plastik Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Plastmore)	Kürşad Gülbahar, Şaban Gülbahar	Yönetim Kurulu Başkanı, Genel Müdür
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Aker Elektrikli Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Niyazi Atıf Ertem	Şirket sahibi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Al-Co Alüminyum Bakır ve Madencilik Sanayi Ticaret Anonim Şirketi (Papilla)	Selçuk Güleç, İlker Recep Yaman	Şirket sahibi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Aniva Ev Ürünleri Metal Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ayşin Uluganer	Şirket ortağı
		Arçelik Anonim Şirketi		
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Armada Metal Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Nihal Emsal Narter, Ahmet Tanay Şimşeker, Çınar Narter,	Genel Müdür, Endüstriyel Tasarımcılar
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Ar-Yıldız Madeni Eşya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Tuncay Kilit, Ece -Oğuz Yalım	Şirket sahibi, dışarıdan tasarımcılar
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Asel Madeni Eşya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Fadıl Demiroğlu	Yönetim Kurulu Başkanı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Ata Döküm Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi	Metin Sürel	Şirket sahibi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Bsh Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Sedef Abbasoğlu, Başak Ergin, çeşitli isimler	Endüstriyel Tasarımcılar
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Cem Bialetti Ev ve Mutfak Eşyaları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Levent Acar, Mesut Baydar, Zafer Karakadılar	Teknik Servisler Müdürü, Ar-Ge, Proje Müdürü

07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Eksen Makina Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Berkan Kaplan, Ümit Altun, Besim Tahincioğlu	Yönetim Kurulu Başkanı, Tasarım Koordinatörü, Dışarıdan tasarımcılar
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Femaş Metal Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Ali Erkan Mamur	Şirket ortağı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Fırat Metal Form Sanayi Ticaret ve Pazarlama Limited Şirketi	Aykut Fırat	Şirket sahibi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Gülsan Çelik Eşya Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Murat Çakmak, Yaşar Şahin	Genel Koordinatör, Müdür
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Hascevhher Metal Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Hüseyin Dinçer	Şirket ortağı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Hisar Çatal Kaşık ve Paslanmaz Madeni Eşya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	İsmail Erdoğan	Şirket sahibi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Hürsultan Paslanmaz Mutfak Eşyaları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çetin Yücel, Mehmet Ali Altınışik, Met in Yazıcı	Yönetim Kurulu Başkanı, Diğer isimler hakkında bilgi bulunamadı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Kahramanlar Madeni Eşya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Kahraman	Muhasebe
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Kumtel Dayanıklı Tüketim Malları Plastik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Osman Köseoğlu	Yönetim Kurulu Başkanı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Lider Savio Elektrikli Ev Gereçleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	İsmail Akdeniz, Cihan Aşan	Dış Ticaret Müdürü
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Lütfi Ağgürbüz	Lütfi Ağgürbüz	Bilgi bulunamadı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Mehtap Mutfak Eşyaları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Mehmet Öncel, Burçin Şuşut	Yönetim Kurulu Başkanı, Endüstriyel Tasarımcı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Mutlu Metal Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Gülçin Atalay	Yönetim Kurulu Üyesi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Oms Paslanmaz Mutfak Araçları Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Fethi Özger	Şirket sahibi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Onur Bakalit ve Metal Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Nadir Yürürdurmaz	Şirket sahibi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Ortaklar Otomat Metal ve Elektronik Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Ortak	Müdür
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Özbir Metal Paslanmaz Çelik Sanayi Ticaret ve Limited Şirketi	Kenan Kalkan	Şirket ortağı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Öztiryakiler Madeni Eşya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Tahsin Öztiryaki	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Özyürür Bakalit Kulp ve Metal Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Muhittin Yürürdurmaz	Şirket sahibi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Plasbak Plastik Enjeksiyon ve Kalıp Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Mehmet Çağlar	Yönetim Kurulu Başkanı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Saray Bisküvi ve Gıda Sanayi Anonim Şirketi	Adnan Demirbağ	Genel Müdür
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Ser Dayanıklı Tüketim Malları İç ve Dış Ticaret Sanayi Limited Şirketi (Simfer)	Harun Akın, Özer Kurtuluş,	Ar-Ge Müdürü
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Serkan Metal Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Camino)	Serkan Aytek, M.A. Koçer, ÜmitAltun	Yön. Kurulu Başkan Yrd., Dışarıdan Endüstriyel Tasarımcılar
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Sonış Makina Kalıp Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Gökhan Kandemir, Muammer Bilgin	Bilgi bulunamadı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Sun Metal Paslanmaz Çelik Sanayi ve Dış Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Aldemir	Şirket sahibi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Sunny Elektronik Sanayi Ticaret Anonim Şirketi (karacayla birlikte mutfak eşyaları)	Minas Çolakyan	Şirket sahibi
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Tarman Dış Ticaret Anonim Şirketi (BlueHouse)	Mete M. Gedikoğlu, Mustafa Tarman	Genel Müdür Yardımcısı, Genel Müdür
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Termikel Madeni Eşya Sanayi İhracat ve İthalat Ticaret Anonim Şirketi	Ahmet Kaya	Yön. Kurulu Başkanı
07-02	Yemek pişirme araçları, gereçleri ve kaplar	Vestel Beyaz Eşya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çeşitli İsimler	Mühendisler, Endüstriyel Tasarımcılar
07-03	Sofra bıçakları, çatalları ve kaşıkları	Emsan Mutfak Gereçleri Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi		
07-03	Sofra bıçakları, çatalları ve kaşıkları	Hisar Çatal Kaşık Ve Paslanmaz Madeni Eşya Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi		
07-03	Sofra bıçakları, çatalları ve kaşıkları	Nehir Madeni Mutfak Eşya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi		
07-04	Yiyeceğin ve içeceğin hazırlanması için elle çalıştırılan araçlar ve gereçler	Başar Kalıp ve Plastik Mamulleri İmalat Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Mehmet Gündoğdu, Ali Gündoğdu	Bilgi bulunamadı
07-05	Isıtmalı demir elbise ütüleri ve yıkama, temizleme ve kurutma donanımı	Ali Bozuntu (Asude Plastik)	Ali Bozuntu	Şirket sahibi

07-05	Isıtmalı demir elbise ütöleri ve yıkama, temizleme ve kurutma donanımı	Devecioğlu Metal Plastik Ev Gereçleri İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Ömer Deveci	Şirket sahibi
07-05	Isıtmalı demir elbise ütöleri ve yıkama, temizleme ve kurutma donanımı	Doğrular Ev Ürünleri Anonim Şirketi (Perilla)	Seyit Ahmet Özselçuk, Fahrettin Doğru	Ar-Ge Müdürü, Yönetim Kurulu Üyesi
07-05	Isıtmalı demir elbise ütöleri ve yıkama, temizleme ve kurutma donanımı	Granit Dayanıklı Tüketim Malları Üretim ve Pazarlama Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Ege Kıran	Genel Müdür
07-05	Isıtmalı demir elbise ütöleri ve yıkama, temizleme ve kurutma donanımı	Özgün Çelik Eşya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Liza, Promass)	Mustafa Özgün	Bilgi bulunamadı
07-05	Isıtmalı demir elbise ütöleri ve yıkama, temizleme ve kurutma donanımı	Silte İleri Ütöleme Sistemleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Serkan Sarıkaya	Endüstriyel Tasarımcı
07-07	Diğer ev tipi kaplar	Dünya Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Kır	Yönetici
07-99	Muhtelif	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
09-01 Sabun Parfüm Deterjan Ambalaj ları	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalara ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Abc Deterjan Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Mehmet Başer	Yönetim Kurulu Üyesi
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalara ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Bim Birleşik Mağazalar Anonim Şirketi	Halil İbrahim Narin, Serhan Güzelderen, Erkan Şahin, Kadir Serhat İmamoğlu.. Çeşitli isimler	Dışarıdan Tasarımcılar, Satın Alma Grup Müdürü, Marka Patent sorumlusu
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalara ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Çakırmelikoğlu Maden Suyu İşletmesi Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Freşa)	Hasan Çakırmelikoğlu	Yönetim Kurulu Üyesi

09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalar ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Dalan Kimya Endüstri Anonim Şirketi	Sibel Tüzün	Ürün Geliştirme Müdürü
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalar ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Ersoy Kalıp Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Şahin Kanbur	Şirket sahibi
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalar ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Evyap Sabun Yağ Gliserin Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Erkan Şahin, Serhan Güzelderen	Endüstriyel Tasarımcılar
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalar ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Hayat Kimya Sanayi Anonim Şirketi	Şebnem Alptekin, Tuncay Polat, Serpil Karaoğlu...	Yönetici, Dışarıdan tasarımcı
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalar ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Komili Teknik Hizmetler ve Sanayi Anonim Şirketi	Ali Ülker	Ülker Grubu Başkanı
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalar ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Kosan Kozmetik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Flormar)	Cem Şenbay, Bekir Artar, Tuğra Yalçın,	Yönetim Kurulu Üyeleri, Dışarıdan tasarım ofisi
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalar ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Mey Alkollü İçkiler Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketi	Can Güven, Mesut Uğurlu, Gamze Güven, Andaç Erkök	Dışarıdan Grafik ve Endüstriyel Tasarımcılar
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacanalar ve	Özler Plastik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Murat Özadam	İcra Kurulu Başkanı

	konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner			
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacaneler ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Papiks Plastik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Halil Küçükbay, Gökhan Yaldır	Yön. Kurulu Başkar Yrd.,
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacaneler ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Plaş Plastik Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Tufan Sezer	Satış ve Pazarlama Sorumlusu
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacaneler ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Promaks Kimya Kozmetik Temizlik Sağlık Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mehmet Bahadır Kabacan	Kurucu ortak
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacaneler ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Sanset Gıda Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Ahmet Toksöz, Süleyman Güçlü	Toksöz Grup Yönetim Kurulu Üyesi, Pazarlama Direktörü
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacaneler ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Sarten Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Mustafa Zeki Sarıbekir, Özay Karabekir,	CEO
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacaneler ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Sora Kozmetik Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	Barış Elvan Kesme,	Şirket kurucusu
09-01	Şişeler, sürahiler, kaplar, cam balonlar, damacaneler ve konteyner, hareketli boşaltma amaçlı konteyner	Termo Cam Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Hikmet Yumurtacı,	Şirket sahibi

09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Acc Plastik Ambalaj İnşaat Turizm Nakliye Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Esmâ Cebeci	Şirket ortağı
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Ay-Ka Plastik ve Kalıp Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Mehmet Kaan Akarsu	Şirket sahibi
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Bes Plastik Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Erol Çebi	Bilgi bulunamadı
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi Anonim Şirketi	Necati Babaoğlu	Yönetim Kurulu Başkanı
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Cupplast Ambalaj Yatırım Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	Mehmet Salih Ercan	Genel Müdür
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Deniz Unlu Mamüller ve Pastacılık Gıda Sanayi Turizm İnşaat Ticaret Pazarlama Limited Şirketi (Bolçi)	Hasan Aksoy	Yönetim Kurulu Başkanı
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Eczacıbaşı Hijyen Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çeşitli İsimler	Dışarıdan tasarımcılar, Şirket içinden isimler
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	İpekyolu Kağıt Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Yücel Akgül, Hayati Abulaf	Yöneticiler
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Kafkas Pasta Şekerleme Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Ali Tatveren	Yönetici
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Kayaş Kurubuz Ambalaj Plastik Gıda Yalıtım ve Sınai Gazlar Sanayi ve Ticaret İşletmeleri Anonim Şirketi	Furkan Bayazıt	Yönetim Kurulu Başkanı
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Kontensan Konya Teneke Kutu Ambalaj ve Makina Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Mithat Büyükalım, Mehmet Fatih Balcı,	Yöneticiler
09-03	Kutular, çantalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Konya Şeker Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Oya Akman, Cemal Satır	Ambalaj Ar-Ge Müdürü, dışarıdan tasarımcı

09-03	Kutular, antalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Melodi ikolata ve Gıda Sanayi Limited Şirketi	Ender Taşar	Yönetim Kurulu Başkanı
09-03	Kutular, antalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Orego Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Selim Karaarslan, Levent İpek	Yönetim Kurulu Üyesi, Genel Müdür
09-03	Kutular, antalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Özmert Plastik Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Mustafa Mert	Müdür
09-03	Kutular, antalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Pakset Plastik Ambalaj Kalıp İç ve Dış Ticaret Anonim Şirketi	İsmail Hakkı Livatyalı	Yönetim Kurulu Üyesi
09-03	Kutular, antalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Sütaş Süt Ürünleri Anonim Şirketi	Ergun Ermutlu, Orhan Irmak	Pazarlama Grup Başkanı, Dışarıdan tasarımcılar
09-03	Kutular, antalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Őölen ikolata Gıda Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Karim Rashid, Ali oban, Elif oban	Yönetim Kurulu Başkanı, Yön. Kurulu Başkan Yrd., Dışarıdan Endüstriyel Tasarımcı
09-03	Kutular, antalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Tebplast Plastik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Abdullah Teber, Erdem Teber	Yönetim Kurulu Başkanı, Üyesi
09-03	Kutular, antalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Teknopak Plastik Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Teberday Gürbey, Serkan Sarıkaya, Şenol Doğa, Tamer elebioğlu	Tasarımcılar
09-03	Kutular, antalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Toraman Plastik Matbaacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Hilmi Öner Toraman	Şirket sahibi
09-03	Kutular, antalar, kaplar (muhafaza) teneke veya metal kutular	Yörsan Gıda Mamülleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Orhan Irmak, Őener Karagülle, Ahmet Gülbahar....	Dışarıdan tasarımcılar, Tasarımcı olmayanlar
10-02	Saatler ve kol saatleri	Arıkan İthalat Saat Sanayi ve Dış Ticaret Limited Şirketi (Quantum)		Mahmut Őevket Arıkan, Mustafa Serdar Arıkan

11-01	Mücevherat	Ariş Hediyeelik Eşya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Kerim Güzelış	Yönetim Kurulu Başkanı
11-01	Mücevherat	Asgold Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Tesciller yayınlanmamış	
11-01	Mücevherat	Atasay Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Cihan Kamer	Genel Müdür
11-01	Mücevherat	Cevat Kara (Karaltın Kuyumculuk)	Cevat Kara	Şirket sahibi
11-01	Mücevherat	Favori Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Selami Özel	Yönetim Kurulu Başkanı
11-01	Mücevherat	Gülaylar Uluslararası Kuyumculuk Mücevherat Ticaret A.Ş.	Tesciller yayınlanmamış	
11-01	Mücevherat	Hüseyin Tangülü (Valentine Diamond)	Hüseyin Tangülü	Şirket sahibi
11-01	Mücevherat	Mert Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Hakan Saraç, Ferah Saraç	Yönetim Kurulu Başkanı
11-01	Mücevherat	Motif Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Roberto Bravo)	Aytaç Kamar,	
11-01	Mücevherat	Orhan Altıntuğlu	Orhan Altıntuğlu	Şirket sahibi
11-01	Mücevherat	Sevan Bıçakcı	Sevan Bıçakcı	Takı tasarımcısı
11-01	Mücevherat	Sezgin Mücevherat Gümüşçülük Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Hakan Sezgin	Yönetim Kurulu Başkanı
11-01	Mücevherat	T.S.Alyans Kuyumculuk İmalat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ali Uslu	Şirket sahibi
11-01	Mücevherat	Uğur Kardeşler Bijuteri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Mehmet Ali Uğur	Şirket ortağı
11-02	Biblolar, tablo, şömine rafı ve duvar süsleri, çiçek vazoları ve kapları	Camtaş Züccaciye Gıda Tarım Ürünleri Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi	Yasir Özöksel, Ozan Özöksel	Şirket sahibi
11-02	Biblolar, tablo, şömine rafı ve duvar süsleri, çiçek vazoları ve kapları	Çıdam Seramik Sanatsal Ürünler Sanayi ve Dış Ticaret Limited Şirketi	Ahmet Naci Tuğal	Şirket kurucu ortağı / Heykeltraş
11-02	Biblolar, tablo, şömine rafı ve duvar süsleri, çiçek vazoları ve kapları	Nazım Can		
12-02	El arabaları, tekerlekli el arabaları	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
12-03	Demiryolları için lokomotifler ve vagonlar ve diğer demiryolu araçları	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		

12-06	Gemiler ve tekneler	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
12-07	Uçak ve uzay araçları	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
12-08	Otomobiller, otobüsler ve kamyonlar	Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çeşitli İsimler	Mühendisler, Endüstriyel Tasarımcılar
12-08	Otomobiller, otobüsler ve kamyonlar	Heksagon Mühendislik ve Tasarım Anonim Şirketi	Çeşitli isimler	Endüstriyel Tasarımcılar
12-08	Otomobiller, otobüsler ve kamyonlar	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi	Çeşitli isimler	Endüstriyel Tasarımcılar
12-09	Traktörler	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
12-10	Karayolu treylerleri	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
12-11	Bisikletler ve motosikletler	Kolat Motosiklet Bisiklet Motorlu Araçlar Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Falcon)	İsmail Hakkı Kolat	Yönetim Kurulu Başkanı
12-11	Bisikletler ve motosikletler	Pilsan Plastik ve Oyuncak Sanayi Anonim Şirketi	Hasan Faruk Çetinalp	Yönetici
12-12	Çocuk arabaları ve motosikletler	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
12-14	Diğer araçlar	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
14-02	Veri işlem donanımının yanısıra yardımcı aygıt ve aletler	Mt Bilgi Teknolojileri ve Dış Ticaret Anonim Şirketi (Vera)	Nusret Sancak	Yönetim Kurulu Üyesi
14-02	Veri işlem donanımının yanısıra yardımcı aygıt ve aletler	Pasifik Bilgisayar Uluslararası Ticaret Limited Şirketi (İnca)	İhsan Salim	Şirket sahibi
14-02	Veri işlem donanımının yanısıra yardımcı aygıt ve aletler	Piranha Bilişim Teknolojileri ve Pazarlama Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Mohammed Sahid Balcıoğlu,	Şirket ortakları
14-02	Veri işlem donanımının yanısıra yardımcı aygıt ve aletler	Tümsaş Teknolojik Endüstriyel Bilgisayar Ürünleri Mühendislik ve Pazarlama Anonim Şirketi	Murat Armağa, Ahmet Selim Karaköse, Enes Kar	Dışarıdan tasarımcılar
14-03	Haberleşme donanımı, kablosuz uzaktan kumandalar ve radyo amplifikatörleri	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çeşitli isimler	Mühendisler, Endüstriyel Tasarımcılar
14-03	Haberleşme donanımı, kablosuz uzaktan kumandalar ve radyo amplifikatörleri	Atmaca Elektronik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Sunny)	Celal Acarkan, Ayşegül Korkmaz, Adem Atmaca, Nuri Atmaca	Tasarımcılar, Yönetim Kurulu üyeleri
14-03	Haberleşme donanımı, kablosuz uzaktan	Audio Elektronik İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Temel Tetik, Yakup Yağlı,	Ar-Ge uzmanı, Endüstriyel Tasarımcı

	kumandalar ve radyo amplifikatörleri			
14-03	Haberleşme donanımı, kablosuz uzaktan kumandalar ve radyo amplifikatörleri	Mert-Er Elektronik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Sadık Demir, Sadık Karahisar	Şirket sahibi
14-03	Haberleşme donanımı, kablosuz uzaktan kumandalar ve radyo amplifikatörleri	Neta Elektronik Cihazlar Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çeşitli isimler	Endüstriyel Tasarımcılar, Yönetim Kurulu Üyesi, Mühendisler
14-03	Haberleşme donanımı, kablosuz uzaktan kumandalar ve radyo amplifikatörleri	Yüksel Elektroteknik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Next Nextstar)	Akif Gönül Kılınç	Şirket sahibi
15-05	Yıkama, temizleme ve kurulama makineleri	Acar Dayanıklı Tüketim Malları Gıda Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Baran Öngel	Şirket sahibi
15-05	Yıkama, temizleme ve kurulama makineleri	Fanset Elektrikli Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Adnan Tangüler	Şirket kurucu ortağı
15-05	Yıkama, temizleme ve kurulama makineleri	Senur Elektrik Motorları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Arnica)	Hasan Akın, Yasemin Ulukan,	Endüstriyel Tasarımcı
15-07	Soğutma makineleri ve cihazları	Uğur Soğutma Makinaları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Murat Takmaklı, Nurgül Mete	Endüstriyel Tasarımcı, Yönetim Kurulu Üyesi
16-01	Fotoğrafik kameralar ve film kameraları	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
19-02	Büro donanımı	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	Balaban Gıda Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Elvan)	Lütfü Balaban, Meriç Balaban	Yönetim Kurulu Başkanı
21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	Balcı Kırtasiye İnşaat İmalat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Muammer Balcı	Şirket sahibi
21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	Dolu Oyuncak Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Koçer, Osman Dolu	Dışarıdan tasarımcı, Şirket sahibi
21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	Efe Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Necati Uçar	Şirket sahibi

21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	Enhoş Plastik Oyuncak Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ercan Tüvar	Şirket ortaklarından
21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	Fen Oyuncak ve Mutfak Eşyaları Pazarlama Ticaret Limited Şirketi	Burak Dede	Genel Müdür
21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	Furkan İthalat İhracat ve Sınai Mamuller Pazarlama Limited Şirketi	Ali Yüksel	Yönetim Kurulu Başkanı
21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	İnternea Teknoloji Market ve Madencilik Anonim Şirketi (Neva Toys)	Murat Etli	Yönetim Kurulu Başkanı
21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	Mgs Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Gökhan Uçar	Şirket ortağı
21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	Mini Plastik Oyuncak Nakliye Endüstriyel Temizlik Ürünleri Sanayi Dış Ticaret Limited Şirketi	Recep Gültekin	Şirket sahibi
21-01	Sandıklar, valizler, evrak çantaları, el çantaları, anahtarlıklar, içinde bulundurdıkları için özel olarak tasarlanmış kutular, cüzdanlar ve benzeri eşyalar	Rpt Reklam ve Promosyon Hizmetleri Pazarlama Sanayi Ticaret Limited Şirketi (Prowide, Fatoş)	Ali İnhan, Fatma İnhan	Genel Müdür, Grafik Tasarımcı
21-01	Oyunlar ve oyuncaklar	Uçar Oyuncak Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Şakir Uçar	Genel Müdür
21-02	Jimnastik ve spor araçları ve donanımı	İnterspor Dış Ticaret Anonim Şirketi	Selim Benyeş	Şirket kurucu ortağı
21-03	Diğer eğlence ve oyun araçları	Cemer Kent Ekipmanları Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Fuat Eroğlu	Yönetim Kurulu Başkanı
21-03	Diğer eğlence ve oyun araçları	Polin Su Parkları ve Havuz Sistemleri Anonim Şirketi	Barış Pakiş, Barış Çetin Altındağ, Uğur Değirmenci	Yönetim Kurulu Başkanı, Endüstriyel Tasarımcı, Ar-Ge Mühendisi
21-04	Çadırlar ve onların aksesuarları	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		
23-02	Sihhi tesisat araçları	Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi	Tolga Berkay, Nurullah Ercan	Şirket sahibi, Tasarım Müdürü
23-02	Sihhi tesisat araçları	Ece Armatür Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Yavuz Selim Tufan	Yönetim Kurulu Başkanı
23-02	Sihhi tesisat araçları	Ece Banyo Gereçleri Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi	Erdem Çenesiz	Şirket kurucusu
23-02	Sihhi tesisat araçları	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Çeşitli isimler	Tasarımcılar, Mühendisler

23-02	Sihhi tesisat araçları	Ege Vitrikiye Sağlık Gereçleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Murat Gerzile, Ezgi Özşimşir, Müge Göken, Deniz Karaşahin, Öner Mavigözlü	Cad/Cam tasarımcısı, Endüstriyel tasarımcı,
23-02	Sihhi tesisat araçları	Japar Plastik İnşaat Malzemeleri Gıda Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Erol Amado	Genel Müdür
23-02	Sihhi tesisat araçları	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi Anonim Şirketi		Özgür Alp (Ürün Müdürü_Endüstriyel Tasarımcı), Fatih Mintaş (Endüstriyel Tasarımcı), Mühendisler
23-02	Sihhi tesisat araçları	Matel Hammadde Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (ECA Serel)	Çeşitli İsimler	Tasarım şefi, müdürü, Tasarımcılar
23-02	Sihhi tesisat araçları	Netpak Elektronik Plastik Kozmetik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Alber Eliş	Şirket sahibi
23-02	Sihhi tesisat araçları	Nur Kalıp Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ahmet Koç, Tufan Koç	Şirket sahibi
23-02	Sihhi tesisat araçları	Oğuzhan Plastik ve Kalıp Sanayi Limited Şirketi	Semih Güngör	Genel müdür
23-02	Sihhi tesisat araçları	Penta Grup Yapı Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	İsa Baş, Salih Aydın	Yönetim Kurulu Başkanı, Yardımcısı
23-02	Sihhi tesisat araçları	Petek Yapı Gereçleri Pazarlama Dağıtım Ticaret Limited Şirketi	Erkan Bünyak	Genel Müdür
23-02	Sihhi tesisat araçları	Turkuaz Seramik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Kürşad Noyan Özkara	Yönetim Kurulu Üyesi
23-03	Isıtma donanımı	Aeon Metalart Sanayi İç ve Dış Ticaret Nakliye Turizm Limited Şirketi	Bülent Acı, Saffet Kalender	Şirket sahibi
23-03	Isıtma donanımı	Ata Döküm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Metin Sürel	Şirket sahibi
23-03	Isıtma donanımı	Ufo Işıklı Isıtma Sistemleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Abdullah Yeşil	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
23-04	Havalandırma ve klima donanımı	Silverline Endüstri ve Ticaret Anonim Şirketi	Aysu Dede, Beyza Doğan	Kalite Güvence Şefi, Endüstriyel Tasarımcı
24-01	Doktorlar, hastaneler ve laboratuvarlar için aygıtlar	Üzümcü Tıbbi Cihaz ve Medikal Gaz Sistemleri Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi	Gökhan Keman, Fatih Şahin	Endüstriyel Tasarımcı, Ar-Ge müdürü
26-02	İşıldaklar, el lambaları ve fenerler	Kriterlere uygun sonuç bulunamadı.		

26-03	Umumi aydınlatma donanımları	Beta Aydınlatma Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Ali Musa Alishir	Şirket sahibi
26-03	Umumi aydınlatma donanımları	Eksan Enerji Aydınlatma İnşaat Endüstri Mühendislik Tarım Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Necdet Kara	Genel Müdür
26-03	Umumi aydınlatma donanımları	Eli Solar Aydınlatma Enerji Elekt. ve Arge Tekn. San.Tic. Ltd. Şti.	Murat Durak	Genel Müdür
26-03	Umumi aydınlatma donanımları	Moonlight Aydınlatma Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Bekir Sıtkı Heper	Şirket sahibi
26-03	Umumi aydınlatma donanımları	Murat Aydınlatma Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Avolux)	Murat Taşçı	Şirket sahibi
26-03	Umumi aydınlatma donanımları	Optoled Elektrik Elektronik Enerji Sistemleri Ve İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Yusuf Melih Marangoz, Cevahir Çaynak	Genel Müdür, Tasarımcı
26-03	Umumi aydınlatma donanımları	Özlem Aydınlatma Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Polight)	Sinan İren, Enes Kar, Murat Armağan	Tasarımcı, Dışarıdan tasarımcı
26-03	Umumi aydınlatma donanımları	Psl Elektrik Elektronik Turizm Pazarlama Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Fiberli Aydınlatma)	Cengiz Şentürk	Genel Müdür
26-03	Umumi aydınlatma donanımları	Timpeks Mobilya Aksesuar ve Malzemeleri İthalat İhracat Limited Şirketi	Aydın Yanti	Şirket sahibi
28-03	Tuvalet malzemeleri ve güzellik salonu donanımı	Foneks Kozmetik Sağlık ve Eğitim Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	A. Kadir Bıyıklı	Reklam ve Halkla İlişkiler Müdürü
28-03	Tuvalet malzemeleri ve güzellik salonu donanımı	Sağlık Market Sağlık Ürünleri İthalat Pazarlama Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (Acura)	Mustafa Toprak	Şirket sahibi

Çizelge B.1 : Kriterlere uygun olan firmalar, adı geçen tasarımcılar ve ünvanları.

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad : Elif İDEMEN
Doğum Yeri ve Tarihi : Eskişehir – 18.07.1986
E-Posta : elifidemmen@yahoo.com

ÖĞRENİM DURUMU:

- **Lisans** : 2008, İTÜ, Mimarlık Fakültesi, Endüstri Ürünleri Tasarımı
- **Yükseklisans** : 2015, İTÜ, Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı, Endüstri Ürünleri Tasarımı Programı